

Ini Sa Igsulat I MATÉYO

Sa Mepion Tegudon Denu Si Hésus

Ini Denu Sa Igsulat I Matéyo

Na, egoh i Hésus Kelistu neetaw diyà tanà, duen sa Sulutan etaw Loma eg-ipat sa tanà kenà sa medoo etaw Hudiyu. Huenan di, duen ma medoo sundalu etaw Loma dutu siedò tanà Hudiyu. Egkelikutan ma sa medoo Hudiyu enù ka egsuguen sa Sulutan kagda egpebayad diyà sa gubilenu diyà Loma sa eg-etuken di. Duen ma duma etaw Hudiyu atung egpeetuken di, huenan di egbulitan sa medoo duma da etaw Hudiyu kagda, labi pa danà di egpesubelawen da bayad sa eg-etuken da.

Si Matéyo ma sa atung egpeetuken sa Sulutan. Dodox egoh i Hésus migsasà kenagdi, medelamet sinalidan di iya wé galebek owoy mig-unut polo diyà si Hésus. Kagdi ma sa sebaen diyà sa sepulù owoy duwa tigtu pasek hinemilì i Hésus anì tumegudon da denu sa kedatù i Nemula.

Na, igsulat i Matéyo siini libelu anì meketiig sa medoo duma di etaw Hudiyu denu sa igtulù i Hésus owoy denu sa medoo binaelan di. Igpetiig di diyà kenagda si Hésus tegeNasalét sa Tigtu Datù sinugù i Nemula tinulon sa medoo tegesugkow di egoh anay. Enù ka igsulat da sa igapasad i Nemula egoh anay denu sa kepeangay di si Kelistu diyà tanà, kagdi sa hinemili i Nemula anì umaluk kenagda. Huenan di, eg-angat-angatan sa medoo Hudiyu sa egoh i Nemula egpetuu sa igapasad di owoy eg-angat-angatan da ma sa ketebow sa Tigtu Datù sinugù i Nemula. Huenan di, igsulat i Matéyo siini libelu anì migtuu sa medoo Hudiyu si Hésus sa Tigtu Datù hinemilì i Nemula.

Ini Sa Medoo Tupù I Hésus Kelistu
(Lukas 3:23-38)

1 ¹Na, ini sa medoo tupù i Hésus Kelistu. Si Hésus sa tugod i Datù Dabid, owoy si Dabid sa tugod i Ablaham.

²Na, umanak Ablaham i si Isak. Umanak Isak i si Hakob. Umanak Hakob i si Huda owoy sa medoo hadi di. ³Iya sa anak i Huda owoy si Tamal sawa di, si Palés owoy si Sala. Umanak Palés i si Islon. Umanak Islon i si Alam. ⁴Umanak Alam i si Aminadab. Umanak Aminadab i si Naason. Umanak Naason i si Salmon. ⁵Iya sa anak i Salmon owoy si Lahab sawa di, si Boos. Iya sa anak i Boos owoy si Lut sawa di, si Obéd. Umanak Obéd i si Hési. ⁶Umanak Hési i si Datù Dabid.

Na, umanak Dabid i si Salomon owoy iya sa inay di sa tapay sawa i Uliya sinawa i Dabid. ⁷Umanak Salomon i si Loboam. Umanak Loboam i si Abiya. Umanak Abiya i si Asa. ⁸Umanak Asa i si Hosapat. Umanak Hosapat i si Holam. Umanak Holam i si Usiyas. ⁹Umanak Usiyas i si Hotam. Umanak Hotam i si Akas. Umanak Akas i si Isikiyas. ¹⁰Umanak Isikiyas i si Manasa. Umanak Manasa i si Amon. Umanak Amon i si Hosiya. ¹¹Umanak Hosiya i si Hékoniyas owoy sa medoo hadi di. Iya ma sa egoh da nesikem owoy medoo duma da etaw Hudiyu owoy inuwit da dutu mediyù dò diyà sa menuwa Babiloniya.

¹²Na, egoh da inuwit dutu Babiloniya dò, umanak Hékoniyas i si Salatiél. Umanak Salatiél i si Sélubabel. ¹³Umanak Sélubabel i si Abiyud. Umanak Abiyud i si Iliyakim. Umanak Iliyakim i si Asol. ¹⁴Umanak Asol i si Sadok. Umanak Sadok i si Akim. Umanak Akim i si Iliyud. ¹⁵Umanak Iliyud i si Iliyasal. Umanak Iliyasal i si Matan. Umanak Matan i si Hakob. ¹⁶Umanak Hakob i si Hosé. Migsawa Hosé i si Maliya sa inay i Hésus. Owoy si Hésus sa ginelal da Mésayas sa Tigtu Datù eg-angat-angatan sa medoo Hudiyu.

¹⁷Na, sepulù owoy epat sa kedoo da nesetugod edung sa egoh i Ablaham taman sa egoh i Datù Dabid. Owoy sepulù owoy epat ma sa kedoo da nesetugod edung sa egoh i Dabid taman sa egoh da inuwit sa medoo Hudiyu dutu Babiloniya dò. Owoy sepulù owoy epat ma sa kedoo da nesetugod edung sa egoh da inuwit Babiloniya dò taman sa egoh i Hésus sa Mésayas miglesut.

Ini Sa Egoh I Hésus Kelistu Miglesut
(Lukas 2:1-7)

¹⁸Na, ini sa tulon denu sa kinelesut i Hésus Kelistu. Si Maliya sa inay di owoy iya sa maama binayal di, si Hosé. Dodoo, egoh da endà pa nesehulid, neketiig Maliya i mig-obol dé polo danà sa Metiengaw Suguy i Nemula. ¹⁹Na, metiengaw etaw Hosé i. Huenan di, egoh di neketiig

obol dé si Maliya, iya sa penemdem di meked sumawa si Maliya, enù ka guwaen di dò nesalà Maliya i. Dodox ungayà di endà medoo da umantang anì endà memalaan Maliya i. ²⁰Egoh i Hosé egpenemdem pelà denu sa baelan di, duen sa egsugùsuguen i Nemula tinegeinep di. Guwaen di, "O Hosé, tugod i Dabid, yaka eg-eked duu egsawa si Maliya enù ka egkelalingen dé danà sa Metiengaw Suguy i Nemula. ²¹Owoy umanak maama, owoy iya sa pengadani ko si Hésus, enù ka kagdi sa umaluk sa langun etaw denu sa salà da."

²²Na, nebaelan iya wé diyà si Hosé owoy si Maliya enù ka neketuu dé sa kagi i Nemula tinulon sa tegesugkow di egoh anay. Guwaen di,

²³"Hê, umobol sa kenogon

owoy umanak maama pengadanan da si Imanuwél."^a

Na, ini sa selepangan di, diyà dé kenita Nemula i.

²⁴Agulé, egoh i Hosé mig-enaw, migpangunut diyà sa kagi sa egsugùsuguen i Nemula diyà kenagdi. Huenan di sinawa di Maliya i, ²⁵dodox endà neseuma sa lawa da taman sa egoh di miglesut sa anak di. Agulé pinengadanan i Hosé si Hésus.

Ini Sa Egoh Sa Medoo Etaw Kedu Mediyù Dò Eglengen

2 ¹Na, egoh i Datù Hélod mig-ipat sa tanà Hudiya, miglesut Hésus i diyà sa menuwa Bétilhém diyà uwang Hudiya. Egoh di magtu miglesut, duen etaw neketiig tandà diyà bituen migtebow diyà Hélusalém kedu mediyù dò denu tebowon agdaw. ²Egoh da migtebow, eg-igsà da, guwaen da, "Kenà sa batà kumedatù diyà etaw Hudiya? Enù ka hinaa ké sa tandà di miglesut sa bituen milegdaw denu tebowon agdaw, huenan di mig-angay ké dahini anì datuen ké kagdi."

³Na, egoh i Datù Hélod migdineg duen sa datù mekesambì kenagdi, tigtu nebukul lapeg sa langun etaw tegeHélusalém. ⁴Agulé, egsetiponen di sa langun ulu-ulu tegesimbà owoy sa medoo tegetulù uledin igsugkow i Mosis, owoy eg-igsaan di kagda sa kenà di lumesut Mésayas i sa Tigtu Datù eg-angat-angatan sa medoo Hudiya.

⁵Egsagbì da, guwaen da, "Dutu Bétilhém dò diyà siini uwang Hudiya. Enù ka iya sa igsulat sa tegesugkow i Nemula egoh anay, guwaen di,

⁶'Kiyu i etaw tegeBétilhém diyà uwang Hudiya,

apiya di pa eglalag sa medoo menuwa diyà sa tanà Hudiya,

uman pa lumalag sa menuwa yu

enù ka lumesut diyà keniyu sa Tigtu Datù sumabà sa medoo etaw ku tugod i Islaél.' "^b

⁷Agulé, igsasà i Hélod sa medoo etaw neketiig tandà diyà bituen kedu tebowon agdaw. Egoh da eglebù, eg-igsaan di kagda nengan da mighaa

^a 1:23 Basa ko Isayas 7:14; 8:8,10 ^b 2:6 Basa ko Mikiyas 5:2

sa bituen. ⁸ Agulé, egpeangayen di kagda Bétlihém dò owoy guwaen di, “Angay yu lagbet sa batà dutu. Amuk hauwen yu, pelikù yu dema dini angay yu tulon diyà kenak anì mangay a ma dumatù kenagdi.”

⁹⁻¹⁰ Agulé eglekang sa etaw neketiig tandà diyà bituen. Egoh da eg-ipanaw, eghauwen da dema sa bituen hinaa da dutu tebowon agdaw dò. Egoh da mighaa sa bituen, tigtu neanggan sa pedu da, huanan di eg-unutan da sa bituen taman egoh di mig-etud migpesoyol diyà sa selatal dalesan kenà i Hésus eg-ugpà.

¹¹ Agulé, egoh da eggemow diyà sa dalesan, hinaa da sa batà owoy si Maliya inay di. Egligkued da egdatù sa batà. Agulé, egbekaden da sa baul dinaleman da sa langun taman milagà inuwit da, bulawan, owoy sa lana milagà mepion ngadeg, owoy sa bulung kepengadan da mila. Ibegay da uloy diyà si Hésus.

¹² Na, tinulonon i Nemula kagda tegeinep anì endà dé pelikù da diyà si Hélod. Iya maen di ya mig-ukit da diyà sa sebaen ma dalan egoh da eglikù diyà sa hagda tanà.

Ini Sa Egoh Da Egpelaguy Dutu Igiptu Dò

¹³ Na, egoh da mig-ipanaw dé sa etaw neketiig tandà diyà bituen, duen sa egsugùsuguen i Nemula tinegeinep i Hosé. Guwaen di, “O Hosé, enaw ka dé. Uwit ko sa batà owoy sa inay di, owoy pelaguy yu angay Igiptu dò. Ugpà yu dutu taman endà pelikuen ku kiyu dini, enù ka ipelagbet i Hélod sa batà anì ipeimatay di.”

¹⁴ Agulé, apiya di pa teliwadà sigep, mig-enaw Hosé i owoy eg-ipanaw uwiten di sa sawa di owoy si Hésus. Hê eg-ipanaw da sigep mangay Igiptu dò. ¹⁵ Agulé eg-ugpà da dutu taman sa egoh i Hélod nematay. Na, danà iya wé binaelan da, neketuu sa kagi i Nemula tinulon sa tegesugkow di egoh anay, guwaen di, “Pelikuen ku dema sa anak ku kedu diyà tanà Igiptu.”^c

Ini Sa Egoh I Hélod Mig-imatay Sa Medoo Batà

¹⁶ Na, netiigan i Hélod neakalan danà da endà egpelikù diyà kenagdi sa medoo etaw neketiig tandà diyà bituen. Huanan di, tigtu egbulit temù owoy egpeangayen di sa medoo sundalu diyà menuwa Bétlihém lapeg sa medoo menuwa medapag dahiya anì imatayan da sa langun batà maama magtu miglesut taman sa duwa gepalay dé miglesut. Iya sa binaelan di anì imatayan di hedem Hésus i enù ka duwa gepalay ma dé sa lugay di egoh da mighaa sa tandà bituen.

¹⁷ Na, danà iya wé binaelan di, neketuu dé sa inikagi i Hilimiyas sa tegesugkow i Nemula egoh anay, guwaen di,

¹⁸ “Duen sa dinegen yu dutu menuwa Lama dò.

Suminegaw temù sa medoo tugod i Lakél owoy dumelawit da ma enù ka sinegawan da sa anak da.

^c 2:15 Basa ko Osiyas 11:1

Endà mebaluy di pepionen sa pedu da enù ka inimatayan sa medoo anak da.”^d

Ini Sa Egoh Da Egpelikù Dutu Menuwa Nasalét Dò

¹⁹Na, egoh i Hélod nematay dé, duen sa egsugùsuguen i Nemula tinegeinep i Hosé dutu Igipu dò. ²⁰Guwaen di, “O Hosé, enaw ka dé. Uwit ko sa batà owoy sa inay di, owoy pelikù yu angay dutu tanà Islaél dò, enù ka nematay dé sa etaw egkelukuy eg-imatay sa batà.”

²¹Agulé, mig-enaw Hosé i owoy inuwit di sa sawa di owoy si Hésus, owoy eglikù da dema dutu Islaél dò. ²²Dodox endà eg-angay da diyà sa uwang Hudiya enù ka nelimedangan Hosé i egoh di neketiig si Alkilayo sa datù eg-ipat uwang Hudiya. Kagdi sa nekesambì sa emà di nematay si Hélod. Dodox sinugù i Nemula Hosé i danà sa tegeinep di, huanan di eglagbas da eg-angay uwang Galiliya dò. ²³Agulé eg-ugpà da diyà sa menuwa Nasalét diyà uwang Galiliya. Huanan di, neketuu sa kagi sa tegesugkow i Nemula egoh anay denu si Hésus, guwaen di, “Kagdi sa etaw tegeNasalét.”

Ini Sa Egoh I Huwan Egtegudon

(Malkos 1:1-8; Lukas 3:1-18; Huwan 1:19-28)

3 ¹Na, sebaen agdaw, duen sa etaw pinengadanan da si Huwan sa Tegebautis enù ka kagdi sa egbautis etaw diyà wayeg. Mig-angay diyà sa melabel tanà mediyù dalesan dutu uwang Hudiya dò. Owoy egtegudon sa kagi i Nemula diyà sa medoo etaw, ²guwaen di, “Eredi yu dé sa medoo salà yu, enù ka buyu dé tumebow sa kedatù i Nemula diyà kenita.”

³Na, si Huwan sa igsulat i Isayas sa tegesugkow i Nemula egoh anay, guwaen di,

“Dumuen sa maama mikagi metaled dutu siedò melabel tanà mediyù dalesan. Iya sa guwaen di,
‘Abung-abungi yu sa ukitan i Datù tumebow.
Petudà yu sa medoo dalan di.’ ”^e

⁴Na si Huwan, igkawal di sa hinabel bulbul hinagtay kamiliyu, owoy iya sa sabitan di sa netikal kunul hinagtay. Iya sa kaenen di sa kasuk owoy sa teneb linaday. ⁵Medoo sa etaw mig-angay diyà kenagdi kedu diyà menuwa Hélusalém, owoy kedu diyà sa medoo menuwa diyà uwang Hudiya, owoy kedu ma sa uwang lawa't Holdan. ⁶Egtulonen da sa medoo salà da eg-ekedan da owoy egbautisan i Huwan kagda diyà sa lawa Holdan anì tandaan da sa kineeked da sa salà da.

⁷Duen ma sa medoo ulu-ulù diyà sa simbaan etaw Hudiyu, sa medoo etaw Palasiyu owoy etaw Sadusiyu ma, eg-angay da ma diyà si Huwan

^d 2:18 Basa ko Hilimiyyas 31:15 ^e 3:3 Basa ko Isayas 40:3

anì egpebautis da ma diyà wayeg. Dodox, egoh i Huwan mighaa kenagda, guwaen di, "Lagà yu medoo uled! Negaip a maen di ya eg-angay yu diyà kenak. Iya sa penemdem yu daa kéen, egpelaguy yu sa kepigtamay i Nemula tumebow.⁸ Amuk tuu sa keeked yu sa salà yu, sambii yu sa adat yu medaet anì kumepion. Amuk hediya, lagà yu sa kayu mepion kebunga.⁹ Dodox yoko egpenemdem duu mekeiwod yu sa kepigtamay i Nemula keniyu. Apiya kiyu sa tugod i Ablaham, pigtamayan i Nemula doo kiyu amuk endà sambian yu duu sa adat yu. Apiya meimet di kiyu migtamay, mekehaa pa Nemula i sa isambì di keniyu sa tugod i Ablaham. Mebaluy tugod i Ablaham siini medoo batu amuk iya sa uyot i Nemula.¹⁰ Taa yu. Igpeayaw dé sa agsà diyà sa kayu. Sumalà dé sa kayu endà egbunga mepion, pilayen owoy ulowen."

¹¹ Guwaen i Huwan ma, "Tumebow pa sa mekesambì kenak sa tigtu eglowon diyà kenak. Amuk tumebow, mekelilang a enù ka apiya sa talumpà igsugù di diyà kenak, egkemalaan a eg-uwit. Wayeg daa sa ibautis ku keniyu anì tandaan yu sa keeked yu salà, dodox sa etaw mekesambì kenak, iya polo sa ibautis di keniyu sa Metiengaw Suguy i Nemula owoy apuy.¹² Siedò maama tumebow lagà sa maama etapen di sa palay inelik di. Tiponen di sa palay owoy itagù di diyà sa sibay di, dodox ulowen di sa opoh di diyà sa apuy endà mepadeng."

Ini Sa Ego I Hésus Migpebautis Diyà Wayeg
(Malkos 1:9-11; Lukas 3:21-22)

¹³ Na, egoh i Huwan egbautis pelà sa medoo etaw diyà wayeg, miglegkang Hésus i diyà sa uwang Galiliya owoy mig-angay diyà sa lawa't Holdan anì pebautis ma diyà si Huwan.¹⁴ Dodox buyu eg-eked Huwan i egbautis si Hésus, guwaen di, "Endà mepion di amuk aken sa egbautis keniko, enù ka tigtu eglowon ka diyà kenak. Kuna polo sa bautis kenak."

¹⁵ Egsagbi Hésus i, guwaen di, "Unuti ko dé sa kepebautis ku, enù ka mepion amuk mangunut ki diyà sa langun igsugù i Nemula." Agulé, binautisan i Huwan Hésus i.

¹⁶ Na, egoh di migpebautis dé, eggaun Hésus i kedu dalem sa wayeg. Hê, neukaan sa langit, owoy hinaa di sa Metiengaw Suguy i Nemula egpetuntun kedu langit dò eg-angay egtenà diyà kenaagi. Egoh di egpetuntun, migpeiling manuk menatad.¹⁷ Agulé duen sa eg-ikagi kedu diyà langit, guwaen di, "Ini sa anak ku eghiduwan ku temù, owoy tigtu a netuuwan diyà kenagdi."

Ini Sa Ego I Satanas Migtepeng Si Hésus
(Malkos 1:12-13; Lukas 4:1-13)

4 ¹Na, egoh i Hésus migpebautis dé diyà sa lawa Holdan, inuwit sa Suguy i Nemula eg-angay dutu siedò melabel tanà mediyù dalesan anì tepengan i

Satanas Hésus i anì mekesalà. ²Na, egpeketues temù Hésus i enù ka epat pulù agdaw dé sa lugay di endà egpekekaen di dahiya. ³Agulé, egdapag Satanas i diyà kenagdi anì tepengan di, guwaen di, “Amuk kuna sa Tigtu Anak i Nemula, baluy ko kaenen siini batu danà sa tunung ko anì mekedan sa kelikututan ko.”

⁴Dodoo migsagbì Hésus i, guwaen di, “Meked a iya wé enù ka iya sa kagi i Nemula igpesulat,

‘Endà mepion di amuk kaenen daa sa pedakelen etaw,
sa langun kagi i Nemula polo sa eg-udesan etaw.’ ”^f

⁵Agulé, inuwit i Satanas Hésus i dutu Hélusalém dò owoy igtagù di diyà sa buung sa Dalesan i Nemula. ⁶Guwaen i Satanas, “Amuk kuna sa Tigtu Anak i Nemula, laway ka anì mehaa sa tunung i Nemula, enù ka iya sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

‘Igsalig i Nemula kuna diyà sa medoo egsugùsuguen di
anì buligan da kuna.’

Iya ma sa igpesulat di,

‘Selangawen da kuna anì endà mekesiud ka diyà batu.’ ”^g

⁷Dodoo migsagbì Hésus i, guwaen di, “Meked a iya wé enù ka iya ma sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

‘Yaka egtepeng duu Datù Nemula i.’ ”^h

⁸Agulé, inuwit i Satanas Hésus i diyà sa kogol getan mehagtaw owoy igpehaa di kenagdi sa langun kedatuan sa langun datù diyà tanà owoy sa langun egkegaga da ma. ⁹Guwaen i Satanas, “Iya sa uyot ku begayan ku kuna siini langun hinaa ko. Niko langun iya wé amuk egligkued ka danà ko egenemula kenak.”

¹⁰Dodoo migsagbì Hésus i, guwaen di, “O Satanas, pediyù ka diyà kenak. Meked a iya wé enù ka iya sa kagi i Nemula igpesulat,

‘Si Datù Nemula daa sa penemulawen ké.

Kagdi daa sa mepangunutan ké.’ ”ⁱ

¹¹Agulé, sinalidan i Satanas Hésus i owoy duen egsugùsuguen i Nemula migtebow anì buligan da Hésus i.

Mig-edung Hésus I Egtulù Diyà Sa Uwang Galiliya (Malkos 1:14-15; Lukas 4:14-15)

¹²Na, egoh i Hésus neketiig nebilanggu dé Huwan Tegebautis i, miglikù Hésus i diyà sa uwang Galiliya. ¹³Tinalà di sa menuwa Nasalét, eg-angay eg-ugpà dutu menuwa Kapelenaum dò. Iya sa menuwa medapag diyà sa lanaw Galiliya denu tanà i Sabulon owoy tanà i Naptali. ¹⁴Na, danà sa binaelan di, neketuu dé sa kagi igsulat i Isayas sa tegesugkow i Nemula egoh anay, guwaen di,

^f 4:4 Basa ko Dutilonomiyu 8:3 ^g 4:6 Basa ko Isalem 91:11-12 ^h 4:7 Basa ko Dutilonomiyu 6:16 ⁱ 4:10 Basa ko Dutilonomiyu 6:13

15 "Sa langun etaw eg-ugpà diyà sa tanà i Sabulon
 owoy tanà i Naptali ma,
 owoy sa eg-ugpà medapag diyà sa lanaw ma,
 owoy sa eg-ugpà dutu dibaluy lawa Holdan ma,
 owoy sa medoo etaw tegeGaliliya beken etaw Hudiyu,
 16 langun da lagà sa etaw eg-ugpà diyà deleman,
 dodox hauwen da doo sa etaw pinengadanan sa Legdaw i Nemula.

Edung egoh anay nelimedangan da sa kepatay da
 owoy sa kepigtamay i Nemula kenagda,
 dodox mekedan doo sa kelimedang da amuk tumebow sa Legdaw i
 Nemula,
 lagà sa deleman mekedan amuk lumesut sa agdaw."^j

17 Agulé, mig-edung Hésus i egtulù diyà sa medoo etaw, guwaen di, "Ekedi yu sa medoo salà yu, enù ka buyu dé tumebow sa kedadù i Nemula diyà keniyu."

Ini Sa Egoh I Hésus Migpasek Epat Geetaw
(Malkos 1:16-20; Lukas 5:1-11)

18 Na, sebaen agdaw eg-ipanaw Hésus i diyà sa mantadan lanaw Galiliya. Hinaa di sa duwa telehadi, si Simon kepengadan da ma si Pidelu, owoy si Andelis hadi di. Egpuket da diyà sa lanaw enù ka kagda sa tegepuket. 19 Mig-ikagi Hésus i diyà kenagda, guwaen di, "Unut-unut yu kenak, enù ka edung ini egoh beken sedà daa sa egkuwaen yu, dodox etaw polo sa ipikuwa ku keniyu." 20 Hê, petow dé sinalidan da sa puket da owoy mig-unut da dé si Hésus.

21 Agulé, egoh da eg-ipanaw uman, hinaa i Hésus sa duwa anak i Sébediyu, si Santiyago owoy si Huwan hadi di. Dalem da sa kumpit owoy sa emà da enù ka eg-upionen da sa puket. Agulé inumow i Hésus kagda duwa. 22 Hê, petow dé sinalidan da sa kumpit da owoy sa emà da ma enù ka umunut da si Hésus.

Binulungan I Hésus Sa Medoo Etaw Danà Sa Tunung Di
(Lukas 6:17-19)

23 Na, eg-ipanaw Hésus i egtukiden di sa medoo menuwa diyà uwang Galiliya, owoy takà egtulù diyà sa medoo simbaan etaw Hudiyu. Igtulù di sa Mepion Tegudon denu sa kedadù i Nemula, owoy ebulungan di ma sa medoo etaw sumalà dé sa linadu da. 24 Huenan di, nekeseluh sa lalag di diyà sa langun uwang Siliya. Inuwit da diyà kenagdi sa langun etaw eglinadu, sumalà dé sa linadu da, ataw ka linahuk busaw ataw ka egbeketketen ataw ka pikat. Nelikuan da dé langun danà i Hésus.

^j 4:15-16 Basa ko Isayas 9:1-2

²⁵Huenan di, medoo temù sa etaw eg-unut-unut diyà kenagdi. Duen kedu uwang Galiliya dò, duen ma kedu diyà Dikapolis, duen ma kedu Hélusalém owoy sa uwang Hudiya, owoy duen ma kedu tanà dutu lawa Holdan.

Ini Sa Tegudon I Hésus Denu Sa Etaw Neaggan
(Lukas 6:20-23)

5 ¹Na, egoh di mighaa sa melaweng etaw, migtekedeg Hésus i diyà sa mepokò getan owoy migpenuu dahiya. Agulé eg-angay sa medoo pasek di egdapag diyà kenagdi, ²owoy egtuluen di kagda. Guwaen di,

³“Na, sa langun etaw egpeketiig endà mekegaga da mael mepion asal endà buligan i Nemula duu, neanggan da doo enù ka egpekeunut da sa kedadù i Nemula.

⁴“Owoy sa langun etaw egkebukul danà sa salà da, neanggan da doo enù ka upionen i Nemula kagda.

⁵“Owoy sa langun etaw egpetukéeyen da kagda, neanggan da doo enù ka mebegayan da sa langun igpasad i Nemula.

⁶“Owoy sa langun etaw amuk temù pedu da egpangunut diyà sa igsugù i Nemula, neanggan da doo enù ka tabangan i Nemula kagda anì kumetiengaw da.

⁷“Owoy sa langun etaw mehidu sa duma da, neanggan da doo enù ka hiduan i Nemula ma kagda.

⁸“Owoy sa langun etaw amuk sebaen daa sa pedu da eg-unut diyà si Nemula, neanggan da doo enù ka hauwen da Nemula i kani.

⁹“Owoy sa langun etaw egpelanihen da sa keugpà da, neanggan da doo enù ka meanak i Nemula kagda.

¹⁰“Owoy sa langun etaw egkepelihay danà da egpangunut diyà sa uyot i Nemula, neanggan da doo enù ka egpekeunut da sa kedadù di.

¹¹“Amuk duen etaw egpeumàumà keniyu danà sa kepigtuu yu kenak ataw ka egpelihay keniyu ataw ka egtulon sa endà tuu denu keniyu, neanggan yu doo ¹²enù ka hediya ma sa kepelihay da sa medoo tegesugkow i Nemula egoh anay. Keanggani yu polo temù enù ka duen sa tigtu mepion untung yu dutu langit dò.”

Ini Sa Balatan I Hésus Diyà Sa Timus Owoy Sa Legdaw
(Malkos 9:50; Lukas 14:34-35)

¹³Agulé guwaen i Hésus, “O medoo pasek ku, kiyu lagà sa timus i pepion nanam kaenen, enù ka kumepion sa langun etaw diyà tanà danà yu. Dodoo amuk mekedan sa keemis sa timus, endà dé mebaluy di peemis. Mekebuung daa owoy mekogkogon da enù ka endà dé mebaluy di itimus.

¹⁴“Egoh yu eg-ugpà diyà tanà, lagà yu sa palitaan eglegdaw diyà deleman, enù ka mehaa sa langun etaw diyà tanà kiyu i. Hediya ma,

endà mekedilung sa menuwa diatas getan. ¹⁵Hediya ma, amuk duen etaw egtemtem palitaan, endà pelagkeban di duu solok, dodox mehagtaw polo sa kenà di itagù anì melegdawan sa dalesan di. ¹⁶Hediya ma, baeli yu daa sa mepion egbaelan yu, enù ka amuk eghauwen liyu etaw sa mepion egbaelan yu, oloen da Nemula i sa Emà ta diyà langit.”

Ini Denu Sa Uledin Igsugkow I Mosis

¹⁷Agulé guwaen i Hésus, “Yoko egpenemdem duu iya sa pesuwan di mig-angay a diyà tanà anì peulanen ku sa uledin ta igsugkow i Mosis owoy sa igtulù sa medoo tegesugkow i Nemula egoh anay. Dodox mig-angay a polo dini anì meketuu sa langun igtulù da. ¹⁸Tuu ini i eg-ikagiyan ku diyà keniyu. Taman endà mekedan sa langit owoy tanà, endà mekedan sa uledin i Nemula, apiya tukéey, dodox meketuu doo sa langun kagi uledin di. ¹⁹Amuk duen etaw eg-eked hedem sa uledin, apiya sebaen daa, owoy itulù di ma sa keeked di uledin diyà sa duma di, iya sa etaw tigtu tukéey diyà sa kedadù i Nemula. Dodox, amuk duen etaw egpangunut diyà sa langun uledin owoy itulù di ma sa ukit kepangunut diyà sa duma di, iya sa etaw kumedakel diyà sa kedadù i Nemula. ²⁰Tuu ini i eg-ikagiyan ku diyà keniyu. Amuk endà eglowon sa kepangunut yu uledin i Nemula diyà sa kepangunut sa medoo Palasiyu owoy tegetulù ma, endà doo mekeunut yu sa kedadù di.”

Ini Denu Sa Etaw Egbulit

²¹Agulé guwaen i Hésus, “Netiigan yu doo sa uledin igtulù da diyà etaw egoh anay, guwaen di, ‘Yoko eg-imatay ya etaw, enù ka meuwit diyà uwis sa etaw mig-imatay.’^k ²²Dodox mikagi a diyà keniyu, mepigtamayan doo sa etaw egbulit diyà duma di. Owoy amuk mikagi medaet sa etaw diyà sa duma di, meuwit doo diyà sa medoo datù anì antangen da. Owoy sa etaw egtubad duma di, mekeangay doo diyà sa lanaw apuy endà mepadeng. ²³Huenan di, amuk mangay yu diyà sa Dalesan i Nemula enù ka duen sa ibegay yu uloy diyà si Nemula, owoy egketulengan yu dahiya duen pelà sa salà yu diyà sa duma yu, ²⁴agulé salidi yu dé sa ibegay yu owoy seupionoy yu pelà muna diyà sa duma yu. Agulé pelikù yu dema diyà Dalesan i Nemula anì megay yu diyà si Nemula sa hinagtay eg-imatayan yu.

²⁵“Na, amuk duen etaw tumipu keniko, angay ka muna diyà kenagdi anì seupionoy yu pelawà egoh yu endà pa meuwit diyà sa uwis. Enù ka amuk diyà yu sa taengan sa uwis, mebaluy doo ipeuwit di kuna diyà sa pulis anì mebilanggu ka. ²⁶Tuu ini i eg-ikagiyan ku diyà keniyu. Amuk mebilanggu ka, endà mekelaun ka taman endà mekeimpas ka sa langun salà ko.”

^k 5:21 Basa ko Éksodo 20:13

Ini Denu Sa Etaw Egbigà

²⁷Agulé guwaen i Hésus, “Netiigan yu dé sa uledin igtulù i Mosis egoh anay, guwaen di, ‘Yoko egbigà ya.’” ²⁸Dodoo mikagi a diyà keniyu, amuk eghauwen sa maama sa bayi owoy duen sa pedu di egkeiyap, egbigà dé sa maama diyà sa pedu di. ²⁹Huenan di, amuk neenggat yu diyà salà danà sa mata yu denu kuwanan, kedani yu dé iya wé mata yu owoy buungi yu dé. Enù ka uman pa mepion sa egoh di sebaen daen sa mata yu diyà sa egoh lawa yu mekeangay diyà sa lanaw apuy endà mepadeng. ³⁰Hediya ma, amuk neenggat yu diyà salà danà sa belad yu denu kuwanan, tagped yu dé owoy buungi yu ma dé, enù ka uman pa mepion sa egoh di sebaen daen sa belad yu diyà sa egoh lawa yu mekeangay diyà sa lanaw apuy endà mepadeng.”

Ini Denu Sa Etaw Eg-eked Sawa Di

(Malkos 10:11-12; Lukas 16:18)

³¹Agulé guwaen i Hésus, “Netiigan yu ma dé sa uledin igtulù da egoh anay, guwaen di, ‘Amuk eg-ekedan sa maama sa sawa di, duen sa sulat ibegay di diyà sa sawa di anì tandaan di sa keeked di sawa di.’” ³²Dodoo mikagi a diyà keniyu, amuk eg-ekedan sa maama sa sawa di endà migbigà, mekebigà doo sa bayi amuk sumawa sa sebaen maama owoy mekebigà ma doo sa maama sumawa sa bayi inekedan sa sawa di.”

Ini Denu Sa Etaw Egpasad

³³Agulé guwaen i Hésus, “Netiigan yu ma dé sa uledin igtulù da egoh anay, guwaen di, ‘Amuk duen sa igaipasad yu diyà si Nemula, endà mebaluy di amuk endà petuuwen yu duu sa igaipasad yu.’” ³⁴⁻³⁵Dodoo mikagi a diyà keniyu, yoko egpengibet ta amuk egaipasad yu diyà sa duma yu. Yoko egpengibet duu sa langit owoy sa tanà, enù ka sa langit sa lagà penuuwan i Nemula owoy sa tanà sa lagà kinadalan lisen di.” Yoko ma egpengibet duu sa menuwa Hélusalém, enù ka iya sa kenà di mugpà sa Tigtu Datù ta. ³⁶Yoko ma egpengibet duu sa ulu yu, enù ka endà megaga yu duu meluman sa balut ulu yu, iling ka peitemen iling ka pebulaen. ³⁷Amuk metudà sa kagi yu, ikagi yu daa ‘Hoò,’ ataw ka ikagi yu daa ‘Endà,’ enù ka amuk petuuwen yu sa kagi yu danà sa kepengibet yu, iya sa kagi kedu si Satanas.”

Ini Denu Sa Etaw Egsulì

(Lukas 6:29-30)

³⁸Agulé guwaen i Hésus, “Netiigan yu ma dé sa uledin igtulù da egoh anay, guwaen di, ‘Amuk piseken sa etaw sa mata sa duma di, mepisek

¹ 5:27 Basa ko Éksodo 20:14 ^m 5:31 Basa ko Dutilonomiyu 24:1 ⁿ 5:34-35 Basa ko Isayas 66:1

ma sa hagdi mata. Hediya ma, amuk kedanan sa etaw sa ngipen sa duma di, mekedan ma sa hagdi ngipen.³⁹ Dodox mikagi a diyà keniyu, yoko egsulì duu sa etaw egbael medaet diyà keniyu. Amuk duen etaw tumagpi sa bélén ko denu kuwanan, pedibaluyi ko denu bibang anì umanan di sa ketagpi di amuk iya sa ungayà di.⁴⁰ Owoy amuk duen etaw umagak keniko diyà sa uwis anì pekawen di sa kawal ko danà sa utang ko kenagdi, begayi ko ma sa lapin ko.⁴¹ Owoy amuk tegelen ka sa sundalu egpeuwit sa langun taman di taman sakakilumitelu, uwit ko polo taman duwa kakilumitelu.⁴² Owoy amuk duen etaw egpegeeni diyà keniko, begayi ko sa egpegeeniyen di. Owoy amuk egkelukuy egsagbay sa etaw diyà keniko, pesagbay ko ma.”

Ini Denu Sa Kehidu Ta
(Lukas 6:27-28,32-36)

⁴³ Agulé guwaen i Hésus, “Netiigan yu ma dé sa uledin igtulù da egoh anay, guwaen di, ‘Hiduwi yu sa duma yu owoy kelepuhi yu sa kuntelà yu.’⁴⁴ Dodox mikagi a diyà keniyu, hiduwi yu sa medoo kuntelà yu owoy simbai yu ma sa etaw egpelihay keniyu.⁴⁵ Amuk hediya, mekesuet yu si Nemula sa Emà ta diyà langit, enù ka egpelegdawen di sa agdaw diyà sa langun etaw, iling ka medaet etaw ataw ka mepion. Owoy ibegay di ma sa udan diyà sa hinemulaan langun etaw, iling ka mepion sa egbaelan da ataw ka medaet.⁴⁶ Huenan di, hiduwi yu ma sa langun etaw. Amuk iya daa sa eghiduwan yu sa medoo mehidu keniyu, endà duen sa mepion untung mesakem yu, enù ka hediya mendaat sa medoo medaet etaw atung egpeetuken sa Sulutan, iya ma daa sa eghiduwan da sa mehidu kenagda.⁴⁷ Owoy adati yu ma sa langun etaw. Amuk iya daa sa adatan yu sa medoo duma yu etaw Hudiyu, endà metuuwan Nemula i diyà sa keadat yu, enù ka hediya mendaat sa medoo etaw beken Hudiyu, iya ma daa sa eg-adatan da sa duma da daa.⁴⁸ Huenan di, pepion yu sa adat yu diyà sa langun etaw, petepengi yu sa metiengaw adat i Nemula sa Emà ta diyà langit.”

Ini Sa Tegudon I Hésus Denu Sa Mepion Egbaelan Ta Diyà Duma Ta

6 ¹ Agulé guwaen i Hésus, “Yoko egpetiig duu sa kepangunut yu si Nemula diyà sa medoo etaw anì metuuwan da diyà sa mepion egbaelan yu. Enù ka amuk ungayà yu oloen yu etaw, endà duen sa untung mesakem yu diyà sa Emà ta diyà langit.

² “Huenan di, amuk duen sa ibegay yu diyà sa etaw pubeli, yoko egtulon duu diyà sa langun etaw anì oloen da kiyu, enù ka hediya ma sa egbaelan sa medoo liyu etaw guwaen da dò metiengaw etaw da. Ipehaa

da sa kebegay da diyà sa simbaan etaw Hudiyu owoy diyà sa kalasada ma anì meolò da etaw. Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Tapay da dé nekekuwa sa untung da. ³Dodoo amuk egtabangan yu sa etaw pubeli, yoko egpetiig duu diyà sa liyu etaw, labi pa amuk sa loyuk yu. ⁴Amuk endà ipehaa yu duu diyà sa medoo etaw sa ketabang yu etaw pubeli, mehaa doo i Emà ta Nemula, owoy begayan di kiyu untung.”

**Ini Sa Igtulù I Hésus Denu Kesimbà
(Lukas 11:2-4)**

⁵Agulé guwaen i Hésus, “Amuk egsimbà yu diyà si Nemula, yoko eg-iling duu sa medoo etaw guwaen da dò metiengaw etaw da, enù ka egkeiyap da egsimbà diyà sa simbaan da owoy diyà sa kalasada ma anì mehaa da etaw. Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Tapay dé nekekuwa da sa untung da. ⁶Dodoo amuk egsimbà yu, likù yu diyà sa niyu dalesan. Pintui yu anì endà mehaa yu etaw owoy simbai yu diyà sa Emà ta si Nemula endà mehaa di etaw. Apiya endà hauwen etaw kiyu egsimbà, mehaa doo i Emà ta owoy begayan di ma kiyu untung.

⁷“Amuk egsimbà yu, yoko egpedoo duu sa kagi yu uloy, enù ka iya lagà sa kesimbà sa etaw endà egpigtuu enù ka guwaen da dò dinegen i Nemula sa kesimbà da danà di medoo temù sa kagi da. ⁸Yoko eg-iling duu sa hagda, enù ka tapay dé netiigan i Emà ta Nemula sa ungayà yu egoh yu endà pa eg-ikagi diyà kenagdi. ⁹Huanan di, amuk sumimbà yu, ilingi yu ini i, guwaen yu,

‘O Emà ké diyà langit,
ungayà ké oloen ka etaw.

¹⁰Ungayà ké ma pedatù ka diyà sa langun etaw diyà siini sinukub langit, owoy ungayà ké ma meketuu sa uyot ko diyà tanà lagà sa ketuu di dutu langit dò.

¹¹Begayi ko kami sa kaenen ké uman agdaw.

¹²Peuloyi ko sa medoo salà ké,
éhê mendaan sa kepeuloy ké sa salà duma ké.

¹³Tuliki ko kami anì endà mekeukit ké diyà sa kenà ké tepengan anì endà ma mekebael ké salà.

Owoy pediyù ko kami diyà si Satanas.’ ”

¹⁴Agulé guwaen i Hésus, “Amuk ipeuloy yu sa salà binaelan sa duma yu diyà keniyu, ipeuloy ma i Emà ta diyà langit sa medoo salà yu.

¹⁵Dodoo amuk endà ipeuloy yu duu sa salà duma yu, endà ma ipeuloy i Emà ta duu sa niyu medoo salà.”

**Ini Sa Igtulù I Hésus Denu Sa Etaw Egpeulan
Sa Kekaen Da Anì Sumimbà Da**

¹⁶Agulé guwaen i Hésus, “Amuk egpeulanen yu sa kekaen yu anì sumimbà yu daa, yoko egpetiig duu diyà sa medoo etaw danà sa palas

yu medaet. Yoko eg-iling duu sa etaw guwaen da dò metiengaw etaw da. Amuk egpeulanen da sa kekaen da, ungayà da metiigan sa medoo etaw sa baelan da, huenan di endà egsuwat da owoy endà ma egdiepug da. Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Tapay dé nekekuwa da sa untung da. ¹⁷Dodoo amuk egpeulanen yu sa kekaen yu anì sumimbà yu daa, suwat yu owoy diepug yu ma, ¹⁸anì endà metiigan sa liyu etaw duu sa kepeulan yu kekaen. Apiya di pa endà metiigan da duu, metiigan doo i Emà ta Nemula endà mehaa etaw, owoy begayan di ma kiyu untung.”

Ini Sa Igtulù I Hésus Denu Sa Pantiyali Etaw
(Lukas 12:33-34)

¹⁹Agulé guwaen i Hésus, “Yoko egtipon duu sa medoo pantiyali yu diyà tanà, enù ka medaetan danà kaba owoy meledak ma owoy mekuwa ma menakaw. ²⁰Dodoo tipon yu polo sa pantiyali yu dutu langit dò danà yu egbael mepion. Amuk hediya, endà medaetan di danà kaba owoy endà ma meledak di owoy endà ma mekuwa di menakaw. ²¹Iya sa mepion egbaelan yu enù ka sumalà dé sa kenà sa pantiyali yu, iya ma sa kenà sa pedu yu.”

Ini Sa Balatan I Hésus Diyà Sa Keilag Mata
(Lukas 11:34-36)

²²Agulé guwaen i Hésus, “Lagà palitaan diyà lawa yu sa mata yu enù ka iya sa iilag yu. Amuk mepion sa mata yu, lagà milegdaw sa langun lawa yu. ²³Dodoo amuk medaetan sa mata yu, dumeleman sa lawa yu. Diya ma sa pedu yu, enù ka amuk eg-eked yu epgigtuu, deleman yu temù owoy tigtu medaet sa egbaelan yu.”

Ini Sa Igtulù I Hésus Denu Sa Medoo Langun Taman Ta
(Lukas 16:13; 12:22-31)

²⁴Agulé guwaen i Hésus, “Endà mebaluy di amuk duwa sa kaunutan sa maama atung egsugùsuguen, enù ka sebaen daa sa eghiduwan di owoy sa sebaen egkelepuhan di. Sebaen daa sa epangunutan di owoy sa sebaen eg-ekedan di. Hediya ma, endà ma mebaluy di amuk duwa sa kaunutan yu, ataw ka si Nemula ataw ka sa medoo pantiyali yu.

²⁵“Na, iya sa pesuwan ku eg-ikagi a diyà keniyu, pelénég yu sa pedu yu denu sa hagtay yu. Yoko ma egkebukul la denu sa kaenen yu ataw ka sa ginis yu, enù ka amuk milagà sa igbegay i Nemula sa lalù ta owoy sa lawa ta, melelu ma sa kebegay di sa kaenen yu owoy sa ginis yu. ²⁶Haa yu sa medoo manuk eglayanglayang. Endà eg-ohok da owoy endà ma egketu da, owoy endà ma duen sa taguan palay da. Dodoo egpekaenen i Emà ta diyà langit kagda. Labi pa endà ipaten di kiyu, enù ka uman yu pa milagà diyà sa medoo manuk. ²⁷Apiya egkebukul yu egpenemdem sa kelalù yu diyà tanà, endà doo mesumpatan yu duu apiya sakaulas daa.

²⁸ “Yoko ma egkebukul la egpenemdem sa kenà yu kumuwa sa ginis yu. Haa yu sa medoo balangan keluwen egbulok mepion. Apiya di pa endà eggalebek da owoy endà ma eghabel da ginis, metolol da doo. ²⁹Dodoo taa yu, hih, sa eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Apiya di pa metolol sa ginis igluhub i Datù Salomon egoh anay, uman pa metolol sa keluwen épê bulok diyà sa ginis i Salomon. ³⁰Nehagtay sa keluwen ini egoh di, dodox simag, kuwaen etaw enù ka ulowen da diyà apuy. Na, amuk mepion sa kepeginis i Nemula sa keluwen endà melugay di diyà tanà, uman pa mepion sa kepeginis di keniyu, o medoo etaw tukéey kepigtuu.

³¹ “Huenan di, yoko egkebukul la denu sa kaenen yu ataw ka sa inemen yu ataw ka sa ginis yu. ³²Enù ka sa langun etaw diyà tanà endà egpigttuu, takà da egkebukul denu sa hagtay da. Dodoo netiigan i Emà ta diyà langit endà mehagtay yu amuk endà duen sa kaenen yu ataw ka sa ginis yu. ³³Dodoo kiyu, udesi yu polo sa kedadù i Nemula owoy sa kepangunut yu diyà sa hagdi uyot. Amuk hediya, mebegayan di ma kiyu sa hagtay yu. ³⁴Huenan di, yoko egkebukul la egpenemdem sa kelikutan tumebow diyà keniyu simag, enù ka mepion amuk egpenemdemen yu polo iya wé amuk tumebow. Yoko eguman duu sa kelikutan yu ini egoh di danà yu egkebukul denu sa endà pa eghauwen yu duu, enù ka enget doo sa kelikutan yu ini egoh di.”

**Ini Sa Uledin I Hésus Denu Sa Penemdem Ta Diyà Sa Salà Duma Ta
(Lukas 6:37-38,41-42)**

7 ¹Agulé guwaen i Hésus, “Yoko egsigbolow duu sa duma yu nesalà anì endà ma ipaten i Nemula duu sa salà yu. ²Amuk medoo sa isigbolow yu duma yu, medoo ma sa isigbolow i Nemula keniyu, enù ka sa isigbolow yu duma yu, iya ma sa isigbolow i Nemula keniyu. ³Na, amuk menemdem ka tumabang sa duma ko nesalà, maen di ya eglagbeten ko sa hagdi tukéey bulah, dodox endà egpenemdemen ko duu sa niko bulah éhê kedakel bugsud dalesan? ⁴Maen di ya guwaen ko diyà sa duma ko, ‘O Akay, kedanan ku sa bulah ko,’ dodox endà egkehaa ko duu sa niko éhê bugsud dalesan. ⁵Tegeakal yu kiyu i. Kedani ko polo muna sa niko dakel bulah anì kumetiengaw sa kehaa ko kumedian sa tukéey bulah sa duma ko.”

⁶ Agulé egtulon Hésus i balatan, guwaen di, “Yoko ebgelay duu diyà sa medoo tuyang sa milagà diyà sa kehaa i Nemula enù ka hemueden da daa kiyu, owoy yoko ma egsawel duu diyà sa medoo babuy sa pélas milagà enù ka utuhan da daa. Hediya ma, yoko eg-uman na egtulù sa medoo etaw eg-eked egpigttuu sa kagi i Nemula.”

**Ini Sa Tegudon I Hésus Anì Sumimbà Ki
(Lukas 11:9-13)**

⁷ Agulé guwaen i Hésus, “Amuk meudes yu sumimbà, mekekuwa yu sa egpegeniyan yu diyà si Nemula; owoy amuk lumagbet yu, mehaa yu doo

sa lagbeten yu; owoy amuk umumow yu, mekegemow yu doo. ⁸Enù ka sumalà dé sa etaw meudes megeni, iya sa etaw mekekuwa; owoy sumalà dé sa etaw meudes lumagbet, iya sa etaw mekehää; owoy sumalà dé sa etaw meudes umumow, iya sa etaw mekegemow. ⁹Upama, duen sebaen maama diyà keniyu. Amuk egpegeni kaenen sa anak di, endà mebaluy di begayan di batu. ¹⁰Hediya ma, amuk egpegeni sedà sa anak di, endà ma mebaluy di begayan di uled. ¹¹Apiya di pa endà metiengaw yu kiyu i, netiigan yu doo sa mepion ibegay yu diyà sa anak yu. Labi pa endà mepion sa ibegay sa Emà ta diyà langit diyà sa langun etaw egpegeni.

¹²“Na, amuk ungayà yu mepion sa egbaelan sa duma yu diyà keniyu, baeli yu ma sa mepion diyà kenagda. Amuk hediya, mepangunutan yu doo sa langun uledin igsugkow i Mosis owoy sa igtulù sa tegesugkow i Nemula egoh anay.”

Ini Sa Balatan I Hésus Diyà Sa Duwa Selat

(Lukas 13:24)

¹³Agulé guwaen i Hésus, “Amuk ungayà yu munut diyà sa kedadù i Nemula, ukit yu daa diyà sa tukéey selat. Dodoo melabel sa selat mangay diyà sa lanaw apuy owoy melemu ma sa dalan di, huenan di medoo sa etaw eg-ukit dahiya. ¹⁴Dodoo tukéey polo sa selat mangay diyà sa lalù endà meelut di owoy melikut ma sa dalan di, huenan di diisek ma daa sa etaw mekehää sa dalan di.”

Ini Sa Balatan I Hésus Diyà Sa Kebunga Sa Kayu Mepion Owoy Medaet

(Lukas 6:43-44)

¹⁵Agulé guwaen i Hésus, “Tulik yu anì endà meakalan yu danà sa tegesugkow butbuten. Apiya di pa mepion gaa sa egbaelan da lagà sa hinagtay kebilibili, medaetan yu doo enù ka sa pedu da lagà sa mebalaw tinggalung. ¹⁶Amuk eghauwen yu sa egbaelan da, metiigan yu amuk tuu kagda sa tegesugkow i Nemula ataw ka beken, enù ka endà duen sa bunga palas mekaen etaw diyà sa teledes owoy endà ma duen sa pigus mekaen etaw diyà sa kesulusulu. ¹⁷Amuk mepion sa kayu, mepion ma sa mebunga di; dodoo amuk medaet sa kayu, medaet ma sa mebunga di. ¹⁸Amuk mepion sa kayu, endà egbunga di medaet; owoy amuk medaet sa kayu, endà ma egbunga di mepion. ¹⁹Sumalà dé sa kayu endà egbunga mepion, pilayen owoy ulowen. ²⁰Huenan di, amuk eghauwen yu sa egbaelan sa etaw, metiigan yu doo amuk tuu kagda sa tegesugkow i Nemula ataw ka beken.”

Ini Denu Sa Etaw Endà Mekeunut Diyà Sa Kedadù I Nemula

(Lukas 13:25-27)

²¹Agulé guwaen i Hésus, “Endà langun di etaw eg-umow kenak guwaen da ‘O Datù ké’ sa etaw mekeunut sa kedadù i Nemula, dodoo iya daa sa etaw

mekeunut sa kedadu i Nemula sa medoo etaw tigtu egpangunut diyà sa uyot i Emà ku diyà langit. ²² Amuk meuma siedò agdaw, dumuen etaw mikagi diyà kenak, guwaen da, ‘O Datù, ukai ko kami anì mekeangay ké diyà keniko, enù ka migtulù ké sa kagi i Nemula danà ké mig-unut keniko, owoy nekepelaun ké ma busaw diyà etaw danà sa ngadan ko inumow ké, owoy nekebael ké ma panduan danà sa tunung ko.’ ²³ Agulé mikagi a diyà kenagda, guwaen ku, ‘Taa yu, endà nelayaman ku kiyu ya. Pediyyu yu diyà kenak, kiyu i tegebael salà.’ ”

Ini Sa Balatan I Hésus Sa Duwa Etaw Egbugsud Dalesan
(*Lukas 6:47-49*)

²⁴ Agulé guwaen i Hésus, “Uman sebaen etaw egdinegdineg sa eg-ikagiyen ku owoy egpangunut ma, iya lagà sa maama milantek egbael dalesan. Petigdegen di sa bugsud di diyà sa batu dalem tosong. ²⁵ Agulé meleges sa udan, owoy egkemahà sa wayeg owoy egdagpak sa meleges kelamag diyà sa dalesan di. Dodoo endà nepilay di enù ka pinetigdeg diyà batu.

²⁶ “Dodoo, uman sebaen etaw egdineg daa uloy sa eg-ikagiyen ku, dodoo endà egpangunutan di duu, kagdi lagà sa maama bunegbungeg egbael dalesan diyà enay-enay. ²⁷ Agulé meleges sa udan, owoy egkemahà sa wayeg owoy egdagpak sa meleges kelamag diyà sa dalesan di. Hê, nepilay owoy tigtu nedetaan ma.”

²⁸ Na, egoh i Hésus neubus egtulù, negaip temù sa medoo etaw migdineg, ²⁹ enù ka endà nesetepeng sa ukit ketulù di owoy sa ukit ketulù sa medoo tegetulù uledin igsugkow i Mosis, enù ka dakel polo sa hagdi egkegaga egtulù.

Ini Sa Egoh I Hésus Migbulung Sa Maama Eglinaladu Dempid
(*Malkos 1:40-45; Lukas 5:12-16*)

8 ¹ Na, miglungel Hésus i owoy mig-unut sa medoo etaw diyà kenagdi. ² Agulé duen sa maama eglinaladu dempid mig-angay diyà si Hésus. Egligkued egpegeni, guwaen di, “O Datù, megaga ko kumedan siini linadu ku amuk iya sa ungayà ko.”

³ Agulé, binegeng i Hésus sa belad di owoy sinabaan di sa maama. Guwaen di, “Meiyap a doo. Haa ko, nelikuan ka dé.” Hê, petow dé nekedan sa linadu di dempid. ⁴ Agulé guwaen i Hésus diyà kenagdi, “Taa ko, hih. Yaka egtulon duu diyà etaw sa egoh ko nelikuan. Dodoo angay ka polo pehaa diyà sa tegesimbà diyà Dalesan i Nemula owoy begay ka ma sa hinagtay ulownen diyà si Nemula iling sa igsugù i Mosis denu sa kepelanh ko diyà sa kehaa i Nemula. Amuk hediyà, tandaan ko diyà sa langun etaw sa egoh ko nelikuan.”

Ini Sa Egoh I Hésus Migbulung Sa Egsugùsuguen Sa Kapitan
(*Lukas 7:1-10*)

⁵ Na, egoh i Hésus migtebow diyà sa menuwa Kapelenau, duen sa kapitan sundalu etaw Loma eg-angay egdapag diyà si Hésus. ⁶ Egpegeni,

guwaen di, "O Datù, eglinadu sa egsugùsuguen ku diyà sa dalesan ku. Egtodel dé owoy tigtu egkesakitan."

⁷Agulé guwaen i Hésus, "Munut a keniko enù ka bulungan ku."

⁸Dodox egsagbi sa kapitan, guwaen di, "O Datù, yaka eg-unut ta, enù ka memala a amuk gumemow ka diyà sa dalesan ku enù ka tukéey a etaw diyà keniko. Dodox ikagi ko daa anì melikuan sa egsugùsuguen ku. ⁹Netiigan ku sa egkegaga ko egsugù, enù ka aken ma sa maama egpekegaga, enù ka legkang diyà sa ulu-ulu ku sa egkegaga ku owoy egpekesugù a ma sa medoo sundalu ku. Amuk guwaen ku diyà sa sebaen sundalu, 'Ipanaw ka,' hê mipanaw ma dé. Amuk guwaen ku diyà sa sebaen ma sundalu, 'Téél ka dé,' hê misalu ma dé. Amuk guwaen ku diyà sa egsugùsuguen ku, 'Baeli ko siini,' hê baelan di ma dé."

¹⁰Na, egoh i Hésus migdineg iya wé, tigtu negaip owoy mig-ikagi diyà sa medoo etaw eg-unut diyà kenagdi, guwaen di, "Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu, tigtu egpigtuu siini maama. Apiya sa langun etaw Hudiyu, endà hinaa ku duu sa kepigttu da iling siini hagdi. ¹¹Eg-ikagiyen ku ini i diyà keniyu. Amuk meuma sa kedadù i Nemula, mekeunut doo sa medoo balangan etaw beken Hudiyu kedu diyà sa langun balangan tanà diyà siini sinukub langit. Meseselengan da mista sa tupù yu si Ablaham owoy si Isak owoy si Hakob diyà sa kedadù i Nemula. ¹²Duen ma duma ta etaw Hudiyu ungayà da hedem mekeunut diyà sa kedadù i Nemula, dodox mehemagawan da polo dutu siedò deleman kenà da mepigtamayan. Suminegaw da dutu owoy kuméget sa ngipen da danà da tigtu mepasangan."

¹³Agulé guwaen i Hésus diyà sa kapitan, "Likù ka dé, enù ka neketuu dé sa pinegeni ko kenak danà sa kepigttu ko." Hê, petow dé nelikuan sa egsugùsuguen di egoh i Hésus mig-ikagi iya wé.

Ini Sa Ego I Hésus Migbulung Sa Medoo Etaw Eglinadu (Malkos 1:29-34; Lukas 4:38-41)

¹⁴Agulé miggemow Hésus i diyà sa dalesan i Pidelu, owoy hinaa di dahiya sa bayi nugangan i Pidelu eghibat danà di egkegenaw temù.

¹⁵Agulé sinabaan di sa belad di. Hê petow dé nelikuan sa bayi, owoy migtingdeg minengana di Hésus i.

¹⁶Ego di mig-eled sa agdaw, duen sa medoo etaw linahuk busaw inuwit da diyà si Hésus. Agulé pinelesut i Hésus sa busaw diyà kenagda danà sa kagi di daa, owoy binulungan di ma sa medoo eglinadu.

¹⁷Na, danà iya wé binaelan di, neketuu dé sa kagi igsulat i Isayas sa tegesugkow i Nemula egoh anay, guwaen di, "Kagdi sa kumedan sa linadu ta, owoy bulungan di ma sa langun sakit ta."^q

^q 8:17 Basa ko Isayas 53:4

Ini Sa Igtulù I Hésus Diyà Sa Etaw Ungayà Da Eg-unut Diyà Kenagdi
(Lukas 9:57-62)

¹⁸ Na, egoh i Hésus mighaa sa melaweng etaw eg-unut kenagdi, eg-ikagi diyà sa medoo pasek di anì kumatin da tanà dutu sa lanaw. ¹⁹ Agulé, duen sa tegetulù sa uledin igsugkow i Mosis eg-angay diyà si Hésus. Guwaen di diyà kenagdi, “O Mistelu, sumalà dé sa angayan ko, umunut-unut a keniko.”

²⁰ Dodox guwaen i Hésus, “Taa ko, hih. Amuk lekipes, duen salag di diyà lungag kayu. Amuk manuk awang, duen ma salag di diyà pulu kayu. Dodox melikutan ka umunut-unut diyà kenak, aken i Kakay Langun, enù ka endà duen sa tigtu kenà ku muggà.”

²¹ Agulé, duen ma sebaen etaw eg-unut diyà si Hésus, owoy guwaen di, “O Datù, umunut-unut a diyà keniko, dodox muna a pelawà mangay lumbeng sa emà ku.”

²² Dodox guwaen i Hésus, “Unut-unut ka dé diyà kenak, enù ka mepion polo amuk sa etaw endà duen lalù da sa lumbeng sa duma da nematay.”

Ini Sa Ego I Hésus Mighawid Sa Sepuk
(Malkos 4:35-41; Lukas 8:22-25)

²³ Na, egoh i Hésus mig-edà kumpit, mig-unut ma sa medoo pasek di. ²⁴ Hê, egoh da eg-ipanaw, nesampen da sepuk diyà sa lanaw, owoy buyu dé egketegeb sa kumpit da danà sa wayeg egpekedalem. Dodox egtudug Hésus i. ²⁵ Agulé, inangay da eg-enaw kagdi, guwaen da, “O Datù, buligi ko kami, enù ka egpekesugsug ki.”

²⁶ Dodox guwaen i Hésus, “Maen di ya egkelimedangan yu? Tukéey daa sa kepigtuu yu diyà kenak.”

Agulé migtingdeg Hésus i owoy hinawidan di sa kelamag owoy sa dakel lambeg. Hê migsabuh dé owoy miglinek ma dé. ²⁷ Agulé egkegaip da danà sa tunung di, owoy egseolomoy da, guwaen da, “Ngadan ini i maama? Apya sa kelamag owoy sa lambeg, epgangunut da doo diyà kenagdi.”

Ini Sa Ego I Hésus Mig-aluk Sa Duwa Maama Linahuk Busaw
(Malkos 5:1-20; Lukas 8:26-39)

²⁸ Agulé, egoh da egdunggù tanà dutu sa lanaw diyà uwang Gadala, duen sa duwa maama linahuk busaw migtelabuk si Hésus kedu diyà sa kenà lebeng. Tigtu da mebalaw, huanan di endà egpekeukit sa medoo etaw dahiya. ²⁹ Egoh da mighaa si Hésus, pinetaled da sa kagi da, guwaen da, “O Anak i Nemula, maen di ya ebgogowen ko kami? Yaka pelà epgigtamay kenami, enù ka endà pa egkeuma sa agdaw di.”

³⁰ Duen ma sa medoo babuy eglagbet kaenen da medapag dahiya. ³¹ Agulé, egpegeni sa medoo busaw diyà si Hésus, guwaen da, “Amuk hemagawan ko kami, peangay ko kami dutu siedò medoo babuy.”

32 Guwaen i Hésus, “Dutu yu dé.”

Agulé, miglesut sa medoo busaw owoy mighalì da eglahuk diyà sa medoo babuy. Hê migletu sa langun babuy miglungel diyà sa kesagdigan owoy nekelesek da diyà sa lanaw. Nelened da langun.

33 Agulé egpelaguy sa medoo tegeipat babuy eg-angay da egtulon diyà sa dakel menuwa sa langun hinaa da owoy sa medoo nebaelan sa duwa maama linesutan busaw. 34 Agulé inangay sa medoo etaw egsiegung Hésus i. Egoh da mighaa kenagdi, egpegeni da anì endà lumagbas di diyà sa hagda menuwa.

Ini Sa Ego I Hésus Migbulung Sa Maama Egtodel

(Malkos 2:1-12; Lukas 5:17-26)

9 1 Agulé, mig-edà kumpit Hésus i egkatin dema tanà dutu sa lanaw enù ka eglikù diyà sa hagdi menuwa. 2 Na, duen sa maama egtodel sa langun lawa di linungan da diyà sa kateli inuwit da diyà si Hésus. Egoh i Hésus neketiig dakel sa kepigtuu da diyà kenagdi, guwaen di diyà sa maama egtodel, “O Akay, pebagel ko sa pedu ko, enù ka nekepeuloy dé sa medoo salà ko.”

3 Agulé nelikutan sa pedu sa medoo tegetulù uledin igsugkow i Mosis. Egseolomoy da, guwaen da, “Ay, dakel temù sa salà siini maama, enù ka egtepengen di Nemula i.”

4 Dodoo netiigan i Hésus sa penemdem da, owoy guwaen di, “Maen di ya medaet sa pedu yu danà sa inikagi ku igpeuloy dé sa salà di? 5 Enù di ya, ngadan tayu sa melemu egbaelan sa etaw, ipeuloy di sa salà siini maama egtodel ataw ka bulungan di anì meketigdeg owoy mekebigkat? Endà mebaluy di amuk etaw daa. 6 Dodoo duen pelawà sa ipehaa ku diyà keniyu anì metiigan yu aken sa Kakay Langun anì metiigan yu ma amuk mekegaga a egpeuloy salà diyà tanà.” Agulé guwaen i Hésus diyà sa maama egtodel, “Na, Akay, tigdeg ka dé. Uwit ko sa kateli ko owoy likù ka dé.”

7 Hê, migtingdeg sa maama owoy miglikù ma dé. 8 Agulé, egoh sa langun etaw dahiya mighaa iya wé, nelenawan da owoy eg-looen da ma Nemula i enù ka ibbegay di diyà si Hésus sa egkegaga di egpeuloy salà.

Ini Sa Ego I Matéyo Migpepasek Diyà Si Hésus

(Malkos 2:13-17; Lukas 5:27-32)

9 Na, egoh i Hésus eg-ipanaw dema, hinaa di Matéyo i sa atung egpeetuken sa Sulutan egpenuu diyà sa lawì atung kenà di eg-etuk. Agulé guwaen i Hésus diyà kenagdi, “Unut-unut ka kenak.” Hê, migtingdeg Matéyo i owoy eg-unut ma dé diyà si Hésus.

10 Agulé, egkaen Hésus i owoy sa medoo pasek di diyà sa dalesan i Matéyo. Migtebow ma sa medoo atung egpeetuken sa Sulutan owoy

sa medoo tegebael salà, owoy neseunut da egkaen si Hésus. ¹¹ Egoh sa medoo Palasiyu mighaa sa binaelan i Hésus, eg-igsaen da sa medoo pasek di, guwaen da, “Amuk metiengaw etaw sa datù yu, maen di ya egselenganen di egkaen sa medoo atung egpeetuken sa Sulutan owoy sa medoo duma da tegebael salà?”

¹² Dodox ego i Hésus migdineg sa inikagi da, sinagbian di kagda, guwaen di, “Amuk metéél sa etaw, endà duen maen di ya lumagbet tegebulung. Sa etaw eglinadu polo sa lumagbet tegebulung. ¹³ Enù di ya, ngadan sa selepangan siini kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

‘Beken iya sa ungayà ku sa hinagtay ibegay yu diyà kenak.

Dodox iya polo sa tigtu ungayaen ku sa kesehiduway yu.^r Na, pineangay a dini anì isasà ku sa medoo etaw neketiig duen salà da, beken duu sa medoo etaw guwaen da dò endà duen salà da.”

**Ini Denu Sa Kepeulan Da Sa Kekaen Da Anì Sumimbà Da
(Malkos 2:18-22; Lukas 5:33-39)**

¹⁴ Agulé, duen sa pasek i Huwan Tegebautis migtebow da diyà si Hésus, owoy guwaen da diyà kenagdi, “Takà ké egpeulan sa kekaen ké anì sumimbà ké daa, owoy hediya ma sa adat sa medoo Palasiyu. Dodox sa niko pasek, maen di ya endà ma egpeulanen da sa kekaen da?”

¹⁵ Agulé sinagbian i Hésus kagda peligad, guwaen di, “Amuk duen pista kawing, endà mebaluy di amuk peulanen ta sa kekaen ta amuk dahiya pelawà sa maama egpesawaen. Dodox dumuen pa sa agdaw mekedan sa maama diyà sa medoo duma di. Iya pelawà sa egoh da peulan sa kekaen da enù ka mebukul da.”

¹⁶ Agulé, migbael peligad Hésus i denu sa egoh di endà meseamut sa magtu igtulù di owoy sa tapay uledin. Guwaen di, “Upama, duen tapay ginis ko nelisi, endà mepion di amuk itabung ko diyà sa tapay sa magtu ginis endà pinìpian di, enù ka kumipes sa tabung di owoy meumanan sa kedakel lisì di. ¹⁷ Hediya ma, amuk sa magtu wain owoy sa kunul kambing taguan wain, endà mebaluy di itagù ta sa magtu wain diyà sa tapay taguan di enù ka mebetu danà sa kelukotok di enù ka endà eghened sa tapay kunul kambing. Melemt sa wain owoy medaetan ma sa taguan di. Iya polo sa mepion baelan ta, itagù ta sa magtu wain diyà sa magtu taguan di anì endà medaetan da.”

**Inenaw I Hésus Sa Batà Nematay Owoy Binulungan Di Sa Bayi
(Malkos 5:21-43; Lukas 8:40-56)**

¹⁸ Na, egoh i Hésus telibubu egtulù, migtebow diyà kenagdi sa maama ulu-uluh diyà sa simbaan Hudiyu. Migligkued diyà sa taengan di owoy

^r 9:13 Basa ko Osiyas 6:6

migpegeni, guwaen di, “Magtu pelà nematay sa anak ku bayi, dodoo amuk angayen ko sumabà, umenaw doo.”

¹⁹Agulé, eglekang Hésus i inunutan da sa maama owoy sa medoo pasek di.

²⁰Na, duen ma sa bayi sepulù owoy duwa gepalay dé sa lugay di endà egkedit sa depanug di adat bayi. Agulé, egoh da eg-ipanaw pelawà, egsetugdug sa bayi owoy eg-amisen di sa pelingping ginis i Hésus, ²¹enù ka egpenemdemén di melikuan amuk meamis di daa sa ginis i Hésus.

²²Agulé, migpelikù eg-isalu Hésus i owoy eghauwen di sa bayi. Guwaen di, “O Okon, pebagel ko sa pedu ko, enù ka nelikuan ka dé danà sa kepigtuu ko.” Hê, petow dé migkedit sa depanug di.

²³Na, egoh i Hésus migtebow diyà sa dalesan sa ulu-ulu simbaan, hinaa di sa duma etaw egpalendeg danà sa pedu da medaet owoy sa medoo etaw egsinegaw. ²⁴Agulé hinemagawan di kagda, guwaen di, “Yoko egdahiya ya. Endà nematay sa batà, egtudug daa.”

Dodoo eggemenan da kagdi i. ²⁵Agulé egoh sa medoo etaw migliyu, migdalem Hésus i sa bilik owoy sinabaan di belad sa batà. Hê, mig-enaw dé. ²⁶Agulé miglalag sa egoh i Hésus mig-enaw sa nematay diyà sa uwang iya wé menuwa.

Ini Sa Ego I Hésus Migbulung Sa Langap

²⁷Na, egoh i Hésus miglegkang, duen sa duwa maama langap egsetugdug diyà kenagdi. Eg-umow da egpegeni, guwaen da, “O tugod i Dabid, hiduwi ko kami.”

²⁸Agulé, egoh i Hésus miggemow diyà sa dalesan, migpedapag sa duwa maama diyà kenagdi. Mig-igsà Hésus i, guwaen di, “Enù di ya, epgigtuu yu duen egkegaga ku egbulung keniyu?”

Migsagbì da, guwaen da, “Hoò, Datù, epgigtuu ké dé.”

²⁹Agulé inamis i Hésus sa mata da, owoy guwaen di, “Na, netuu dé sa ungayà yu danà sa kepigtuu yu.” ³⁰Hê, mig-ilag da dé. Agulé, tigtu hinawidan i Hésus kagda, guwaen di, “Yoko egtulon duu diyà etaw sa binaelan ku diyà keniyu.”

³¹Dodoo egoh da miglegkang dahiya, tinulon da polo diyà sa medoo etaw diyà sa langun menuwa dahiya.

Ini Sa Ego I Hésus Migbulung Sa Etaw Buneg

³²Na, egoh da lumegkang sa duwa maama langap, duen sa maama buneg linahuk busaw inuwit etaw diyà si Hésus. ³³Agulé, egoh i Hésus migpelesut sa busaw diyà kenagdi, nekeikagi dé sa maama. Negaip temù sa langun etaw mighaa sa maama nelikuan, owoy guwaen da, “Ay, kita i medoo tugod i Islaél, endà pa hinaa ta duu sa binaelan etaw lagà ini i binaelan di taman ini egoh di.”

³⁴Dodoo guwaen sa medoo Palasiyu dahiya, “Egpekegaga egpelesut busaw danà sa tunung sa datù busaw.”

Ini Sa Egoh I Hésus Migkehidu Sa Medoo Etaw

³⁵Na, tinukid i Hésus sa langun dakel menuwa owoy sa medoo tukéey, owoy takà egtulù diyà sa medoo simbaan Hudiyu. Igtulù di sa Mepion Tegudon denu sa kedadù i Nemula, owoy binulungan di ma sa medoo etaw eglinadu, sumalà dé sa linadu da. ³⁶Egoh di mighaa sa melaweng etaw nesetipon diyà kenagdi, eghiduwani di kagda temù enù ka egkepasangan da owoy endà ma duen sa ebulig kenagda, enù ka lagà da kebilibili meleme metelas amuk endà duen sa eg-ipat kenagda. ³⁷Agulé, guwaen i Hésus diyà sa medoo pasek di, “Lagà palay melegà sa medoo etaw endà pa egpigtuu owoy nebaluy temù sa palay, dodoo endà medoo sa etaw egketu. ³⁸Huanan di, simbà yu diyà sa épê di, si Nemula, anì umowen di pa sa medoo etaw kumetu sa palay di.”

Ini Sa Medoo Salu I Hésus Hinemili Di (Malkos 3:13-19; Lukas 6:12-16)

10 ¹Na, sinetipon i Hésus sa sepulù owoy duwa salu di, owoy binegayán di kagda tunung anì mekegaga da pelesut busaw diyà sa etaw owoy mekebulung da ma sa etaw eglinadu, sumalà dé sa linadu da. ²Na, ini ngadan sa sepulù owoy duwa salu di: si Simon sa sebaen ngadan di si Pidelu, owoy si Andelis hadi di; owoy sa duwa anak i Sébediyu, si Santiyago owoy si Huwan hadi di, ³owoy si Pilipi, owoy si Baltolomi, owoy si Tomas, owoy si Matéyo sa atung egpeetukan sa Sulutan, owoy sa sebaen ma Santiyago anak i Alpiyo, owoy si Tadiyo, ⁴owoy sa sebaen ma Simon sa mebagel eghemalang sa tanà Hudiyu, owoy si Hudas Iskaliyot sa maama tumampil diyà sa kuntelà i Hésus.

Ini Sa Egoh I Hésus Migpetegudon Sa Sepulù Owoy Duwa Salu Di (Malkos 6:7-13; Lukas 9:1-6)

⁵Na, pineangay i Hésus sa sepulù owoy duwa salu di anì tumegudon da, guwaen di, “Yoko eg-angay ya diyà sa medoo menuwa etaw beken Hudiyu, owoy yoko ma eg-angay ya diyà sa medoo menuwa diyà uwang Samaliya. ⁶Angay yu polo tegudon diyà sa medoo duma ta tugod i Islaél. Tabangi yu kagda enù ka lagà da sa kebilibili netelas. ⁷Sumalà dé sa angayan yu, tegudon yu anì meketiig sa medoo etaw sa egoh di buyu dé tumebow sa kedadù i Nemula. ⁸Bulungi yu sa medoo etaw eglinadu, owoy enaw yu ma sa etaw nematay. Owoy bulungi yu ma sa etaw eglinadu dempid, owoy pelaun yu ma sa busaw miglahuk diyà sa etaw. Yoko egpebayad duu sa etaw egtabangan yu, enù ka endà ma egbayadan yu duu sa egkegaga igpeuloy i Nemula diyà keniyu. ⁹⁻¹⁰Amuk mipanaw

yu, ulan sa medoo eg-uwiten yu enù ka iya sa gumastu kenyu sa etaw tinabangan yu lagà sa kegastu da sa eggsugùsuguen da. Ulan sa keuwit yu bulawan ataw ka pilak apiya salaad. Ulan ma sa keuwit yu duma kawal yu ataw ka duma talumpà yu ataw ka tuked ataw ka puyut.”

¹¹ Guwaen i Hésus, “Sumalà dé sa menuwa tebowon yu, iling ka dakel menuwa ataw ka tukééy, lagbet yu sa etaw miadat kenyu owoy ugpà yu dé diyà kenagdi taman endà meuma sa kelegkang yu dema. ¹² Sumalà dé sa dalesan gemowon yu, huna yu ikagi diyà sa etaw di, guwaen yu, ‘Mebegayan yu mepion danà i Nemula.’ ¹³ Na, amuk miadat da kenyu, mebegayan da doo mepion danà sa inikagi yu diyà kenagda. Dodox amuk endà miadat da kenyu, ulan dé enù ka pelikù dema diyà kenyu sa inikagi yu. ¹⁴ Amuk duen etaw endà miadat da kenyu ataw ka endà eggigtuu da sa igtulù yu, salidi yu dé iya wé. Amuk sumalid yu sa dalesan di ataw ka sa menuwa, agtag yu sa kepung diyà sa lisen yu anì tandaan yu sa kepigtamay i Nemula tumebow diyà kenagda. ¹⁵ Taa yu ini i eg-ikagiyen ku. Apiya di pa pigtamayan i Nemula pa uman sa etaw tegeSodoma owoy etaw tegeGomola danà sa tigtu medaet binaelan da egoh anay, uman pa dakel doo sa kepigtamay di mekeuma diyà sa menuwa eg-eked kenyu.”

Ini Sa Medoo Lihay Tumebow Diyà Sa Etaw Di
(Markos 13:9-13; Lukas 21:12-17)

¹⁶ Agulé, guwaen i Hésus diyà sa medoo salu di, “Taa yu, hih. Mipedu yu kiyu i lagà sa kebilibili, dodox egpeangayen ku kiyu diyà sa medoo etaw lenglengen, lagà da sa mebalaw tinggalung. Huenan di, tulik yu temù anì endà mael yu medaet diyà etaw. ¹⁷ Tulik yu, enù ka duen medaet etaw sigkemen da kiyu, owoy agaken da ma kiyu diyà sa uwis, owoy tapesen da ma kiyu diyà sa medoo simbaan Hudiyu. ¹⁸ Owoy uwiten da ma kiyu diyà sa medoo sulutan owoy diyà sa medoo datù ma danà sa kepigtuu yu diyà kenak. Huenan di, meketulù yu doo sa Mepion Tegudon denu kenak diyà kenagda owoy diyà sa etaw beken Hudiyu ma. ¹⁹ Amuk meagak yu diyà sa uwis, yoko egkebukul la egpenemdem sa kesagbì yu kenagda ataw ka sa ikagiyen yu diyà kenagda, enù ka amuk meuma sa egoh yu sumagbì, metigan yu ma doo sa sagbì yu mekesugat. ²⁰ Enù ka beken danà sa niyu daa penemdem sa isagbì yu nesugat, dodox danà yu polo netulù sa Metiengaw Suguy i Emà ta Nemula.

²¹ “Apiya sa etaw telehadi, ipesigkem da sa duma da anì ipeimatay da. Hediya ma, ipeimatay ma sa medoo maama sa anak da, owoy kuntelaen ma sa medoo batà sa lukes da anì ipeimatay da. ²² Melepuhan langun etaw kiyu danà sa kepigtuu yu diyà kenak. Dodox amuk metigkelan sa etaw siini langun kelikutan, mebegayan doo sa lalù endà meelut di. ²³ Amuk egkepelihay yu diyà sa sebaen menuwa, pelaguy yu angay diyà

sa sebaen ma menuwa. Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu, endà ubusen yu duu egtulù diyà sa langun menuwa kenà da eg-ugpà tugod i Islaél taman endà pelikù a dema, aken i Kakay Langun.”

²⁴ Guwaen i Hésus, “Tuu ini i eg-ikagiyen ku. Endà lumowon sa etaw egtuluen diyà sa mistelu egtulù kenagdi. Hediya ma, endà ma lumowon sa udipen diyà sa datù di. ²⁵ Huenan di, meanggan doo sa etaw egtuluen amuk meketepeng sa egkegaga di diyà sa egkegaga sa mistelu di. Hediya ma, meanggan ma doo sa udipen amuk meuma sa kedakel di diyà sa kedakel sa datù di. Na, netiigan yu dé pinengadanan da aken si Bilsibul datù busaw. Huenan di, amuk medaet sa kepengadan da kenak, aken i Datù yu, labi pa endà medaet sa kepengadan da keniyu, kiyu i etaw ku.”

**Hinawidan I Hésus Kagda Anì Endà Egkelimedangan Da Diyà Etaw
(Lucas 12:2-7)**

²⁶ Na, guwaen i Hésus, “Yoko egkelimedangan duu sa medoo etaw, enù ka sa langun linimunan, meawangan doo; owoy sa langun linidung, mehaa doo. ²⁷ Amuk hediya, sumalà dé sa tinulon ku diyà keniyu diyà delem, metulon yu doo diyà medoo etaw diyà legdaw. Owoy sumalà dé sa binadàbadà ku diyà keniyu diyà tukéey bilik pinintuan, peegal-egal yu doo diyà duwangen. ²⁸ Yoko egkelimedangan duu sa etaw mekepatay keniyu diyà tanà, enù ka sa lawa yu daa sa ketamanan sa egkegaga da. Endà mekeimatay da sa suguy yu. Dodox kelimedangi yu polo Nemula i, enù ka mekepatay lawa etaw owoy humemaga ma sa suguy etaw mangay diyà sa lanaw apuy endà mepadeng.

²⁹ “Dodox dakel doo sa kehidu i Nemula keniyu. Upama, amuk meli ki duwa maya diyà padian, pila pa sa lagà da? Dodox endà duen sa maya menabù diyà tanà amuk beken iya sa uyot i Emà ta Nemula. ³⁰⁻³¹ Huenan di, yoko egkelenawan na enù ka uman pa dakel sa lagà yu diyà sa medoo tukéey manuk. Apiya sa balut ulu yu daa, netiigan i Nemula doo sa kedoo di enù ka tigtu eghiduwan di kiyu.”

**Ini Sa Igtulù I Hésus Denu Sa Ketulon Ta Sa Kepigtuu Ta
(Lucas 12:8-9)**

³² Guwaen i Hésus, “Na, sa etaw egtulon diyà duma di sa kedadù di kenak, iya ma sa etaw tulonen ku diyà si Emà ku diyà langit anì metiigan di kagdi sa etaw ku. ³³ Dodox sa etaw egpalaw kenak diyà sa medoo duma di, iya ma sa etaw endà tulonen ku duu diyà si Emà ku diyà langit.”

**Ini Denu Sa Medoo Etaw Egsekuntelaay Danà I Hésus Migtebow
(Lucas 12:49-53; 14:26-27)**

³⁴ Agulé guwaen i Hésus, “Yoko egpenemdem duu mig-angay a diyà tanà anì pelanihen ku sa pedu sa langun etaw. Dodox uman

pa egsekuntelaay sa medoo etaw danà ku mig-angay diyà tanà.

³⁵ Egkesekuntelà sa lukes etaw owoy sa anak di danà ku mig-angay dahini. Hediya ma, egkesekuntelà sa nugangan owoy sa awas di. ³⁶ Owoy iya sa tigtu egkesekuntelà sa etaw sa medoo duma di diyà sa dalesan di.

³⁷ “Na, apiya di pa eghiduwan sa etaw aken dodoo uman pa dakel sa kehidu di sa emà di owoy sa inay di, endà doo mebaluy di kagdi sa egpepasek diyà kenak. Hediya ma, amuk uman pa dakel sa kehidu di anak di diyà sa kehidu di kenak, endà ma mebaluy di egpepasek diyà kenak. ³⁸ Endà ma mebaluy di egpepasek sa etaw diyà kenak amuk endà eg-unut-unut di diyà kenak owoy endà ma metigkelan di duu sa kelikutan di lagà sa egoh di egtiang sa bugsud kenà di mematay. ³⁹ Huenan di, sumalà dé sa etaw umeked umunut diyà kenak enù ka egpekihagtay, iya polo sa etaw mematay. Dodoo sumalà dé sa etaw umeked pekihagtay anì umunut diyà kenak, iya polo sa etaw melalù taman melugay.”

**Ini Sa Igtulù I Hésus Sa Untung Mekuwa Etaw Di
(Malkos 9:41)**

⁴⁰ Guwaen i Hésus, “Na, sumalà dé sa etaw miadat keniyu, eg-adatan di ma aken. Owoy sumalà dé sa etaw miadat kenak, eg-adatan di ma sa migpeangay kenak. ⁴¹ Amuk miadat yu sa etaw tegesugkow kagi i Nemula danà di egsugkow sa kagi i Nemula, duen doo sa untung ibegay i Nemula diyà keniyu éhê menda sa untung ibegay di diyà sa tegesugkow di. Diya ma, amuk miadat yu sa metiengaw etaw danà di metiengaw sa adat di, duen doo sa untung ibegay i Nemula diyà keniyu éhê menda sa untung ibegay di diyà sa metiengaw etaw. ⁴² Taa yu, hih, sa eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Amuk egkelupahan sa etaw ku tigtu tukéey diyà sa kehaa yu, owoy amuk begayan yu wayeg danà di eg-unut-unut diyà kenak, mebegayan i Nemula doo kiyu untung.”

**Ini Sa Egoh Di Neduwa Sa Pedu I Huwan Denu Si Hésus
(Lukas 7:18-23)**

11 ¹ Na, egoh i Hésus neubus mig-ikagi sa igsugù di diyà sa sepulù owoy duwa salu di, mig-ipanaw dema eg-angay egtulù sa kagi i Nemula diyà sa medoo menuwa medapag dahiya.

² Na, egoh i Huwan Tegebautis diyà sa bilangguwan, dinineg di sa medoo binaelan i Hésus Kelistu. Agulé igpesugkow di diyà sa duma pasek di sa igsà di diyà si Hésus. ³ Agulé guwaen da diyà si Hésus, “Tuloni ko kami amuk kuna sa Tigtu Datù pineangay i Nemula migtebow, ataw ka sebaen ma etaw polo sa angat-angatan ké.”

⁴ Agulé migsagbi Hésus i, guwaen di, “Angay yu dé tulon dutu si Huwan dò sa hinaa yu owoy sa dinineg yu diyà kenak. ⁵ Nekeilag dé sa medoo langap, owoy nekebigkat ma dé sa medoo pikat. Nelikuan ma

dé sa medoo etaw eglinadu dempid, owoy nekedineg ma dé sa medoo bisuwen, owoy mig-enaw ma sa medoo nematay. Owoy nekedineg ma dé sa medoo pubeli etaw sa Mepion Tegudon denu kenak.⁶ Tulon yu ma diyà kenagdi meanggan doo sa etaw amuk endà egkeduwa sa pedu di egpigtuu diyà kenak.”

Ini Sa Inikagi I Hésus Denu Si Huwan
(Lukas 7:24-35)

⁷Na, egoh sa pasek i Huwan miglikù, mig-edung Hésus i eg-ikagi diyà sa melaweng etaw denu si Huwan. Guwaen di, “Egoh yu mig-angay eghahaa si Huwan dutu siedò melabel tanà mediyù dalesan, endà iling di elê takà egkepilaypilay danà kelamag enù ka endà egkehali sa pedu di. ⁸Egoh yu miglenged si Huwan dutu siedò melabel tanà mediyù dalesan, endà hinaa yu duu sa etaw migluhub metolol ginis, enù ka iya daa sa etaw egluhub milagà ginis sa medoo etaw eg-ugpà diyà sa dakel menuwa datù. ⁹Dodoo egoh yu mig-angay dutu, inangay yu eghahaa sa tegesugkow i Nemula. Na, tigtu tuu si Huwan sa tegesugkow i Nemula, owoy miglowon pa kagdi i diyà sa medoo tegesugkow i Nemula egoh anay danà sa galebek di tigtu dakel. ¹⁰Enù ka igpesulat i Nemula sa denu si Huwan egoh anay, guwaen di,

‘Duen sa egsugùsuguen ku pehunawen ku diyà keniko anì upionen di sa ukitan ko tumebow.’^s

¹¹“Na, tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Sa langun etaw inanak diyà tanà, endà duen miglowon diyà si Huwan Tegebautis. Dodoo sumalà dé sa tukéey etaw umunut sa kedadù i Nemula, iya polo sa lumowon diyà si Huwan. ¹²⁻¹³Egoh i Huwan endà pa egtegudon, takà migtulù sa medoo tegesugkow i Nemula owoy migsulat ma Mosis i denu sa kedadù i Nemula tumebow. Agulé edung egoh i Huwan egtegudon taman ini egoh di, duen medoo etaw dakel sa ungayà da umunut sa kedadù i Nemula, owoy duen ma medoo mebalaw etaw ungayà da hedem pekawen da sa kedadù di. ¹⁴Amuk migtuu yu sa kagi igtulù sa tegesugkow i Nemula egoh anay, netiigan yu doo lagà si Iliyas Huwan i, enù ka tinulon da duen sa etaw tumebow mekeiling si Iliyas anì upionen di sa ukitan i Datù tumebow.^t ¹⁵Na, amuk mipedu yu egdineg, penemdem yu dé sa kagi ku dinineg yu.”

¹⁶Agulé guwaen i Hésus, “Ngadan iya balatan ku keniyu medoo duma ku eg-ugpà diyà tanà ini egoh di? Lagà yu sa medoo batà egselapan diyà padian owoy egseolomoy da. ¹⁷Guwaen sa duma batà, ‘Binaelan ké sa dalemetan anì egdelayaw yu, dodoo eg-eked yu. Migdelawit ké ma anì umunut yu egsinegaw, dodoo eg-eked yu ma.’ ¹⁸Iya maen di ya lagà yu siedò batà enù ka egoh yu neketiig sa adat i Huwan Tegebautis,

^s 11:10 Basa ko Malakiyas 3:1 ^t 11:14 Basa ko Malakiyas 4:5

inekedan yu kagdi i. Egoh yu neketiig endà medoo sa kekaen di owoy endà ma eg-inem di wain, iya sa kagi yu, guwaen yu, ‘Linahuk busaw ini i maama.’¹⁹ Dodox egoh yu neketiig sa adat sa Kakay Langun egkaen owoy eg-inem, inekedan yu ma. Iya sa kagi yu, guwaen yu, ‘Taa yu, meibeg kumaen siini maama owoy meibeg ma uminem mekehilu, owoy egloyuken di ma sa medoo medaet etaw atung egpeetuken sa Sulutan owoy sa medoo tegebael salà ma.’ Dodox sa medoo etaw eg-unut diyà si Nemula, netuuwan da doo sa melabel pagitung di danà da eghaa sa langun binaelan di.”

**Ini Sa Kepigtamay I Nemula Mekeuma Diyà
Sa Menuwa Eg-eked Egpigtuu
(Lukas 10:13-15)**

²⁰ Agulé, egsigbolowen i Hésus sa langun etaw eg-ugpà diyà sa medoo menuwa kenà di migbael sa medoo panduan, enù ka endà eg-ekedan da duu sa salà da. ²¹ Guwaen di, “O medoo etaw tegeKolasin owoy etaw tegeBétsaida, hahaa yu. Dakel sa kepigtamay i Nemula mekeuma diyà keniyu, enù ka endà eg-ekedan yu duu sa salà yu apiya di pa dakel sa medoo panduan igpehaa i Nemula diyà keniyu. Dodox sa etaw tegeTilo owoy etaw tegeSidon, amuk egpekehaa da hedem sa medoo panduan egoh anay iling sa panduan hinaa yu, meekedan da doo sa hagda salà owoy tandaan da doo sa keeked da salà danà da migginis sakù owoy binuhbuhan da ma abuh sa ulu da. ²² Taa yu, hih, sa eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Apiya pigtamayan i Nemula pa uman sa etaw Tilo owoy etaw Sidon, uman pa dakel doo sa kepigtamay di mekeuma diyà keniyu. ²³ O medoo etaw tegeKapelenbaum, apiya di pa ungayà yu pedakelen yu kiyu taman langit dò, petukéyén i Nemula doo kiyu anì mekesugsug yu diyà bayà. Amuk nekehaa sa medoo etaw tegeSodoma egoh anay sa medoo panduan iling sa panduan hinaa yu, meekedan da doo hedem sa salà da owoy endà ma medaetan sa hagda menuwa. ²⁴ Taa yu sa eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Apiya pigtamayan i Nemula pa uman sa medoo etaw Sodoma danà sa tigtu medaet binaelan da egoh anay, uman pa dakel doo sa kepigtamay di mekeuma diyà keniyu enù ka endà egpigtuu yu diyà kenak.”

**Ini Sa Egoh I Hésus Migsimbà
(Lukas 10:21-22)**

²⁵ Agulé egisimbà Hésus i, guwaen di, “O Emà, kuna sa Datù diyà langit owoy diyà tanà. Egpesalamat a diyà keniko enù ka igpehaa ko dé sa penemdem ko diyà sa medoo etaw épê tukéy penemdem lagà batà, dodox linidung ko diyà sa medoo etaw épê dakel penemdem. ²⁶ O Emà, enget ma doo iya wé egbaelan ko enù ka iya sa egkepionon pedu ko.”

²⁷Agulé guwaen i Hésus, “Aken sa sinaligan i Emà sa langun penemdem di. Endà duen etaw egpeketiig kenak liyu daa si Emà. Endà ma duen etaw egpeketiig si Emà liyu daa aken i anak di owoy sa medoo etaw tuluen ku denu kenagdi.”

Ini Sa Egoh I Hésus Migsasà Sa Kepigtuu Etaw

²⁸Agulé guwaen i Hésus, “Amuk egkeliteg yu danà yu egbaba sa adat yu mebegat, angay yu diyà kenak enù ka kedanan ku diyà keniyu anì mekeetud yu. ²⁹Tiang yu sa ipeuwit ku keniyu lagà sa kukung, owoy ilingi yu ma aken enù ka mepion sa pedu ku owoy mipedu a ma diyà keniyu, owoy mekeetud yu ma. ³⁰Endà mebegat sa ipetiang ku diyà keniyu owoy melemu ma sa ipeuwit ku keniyu.”

Sinigbolow I Hésus Sa Penemdem Palasiyu Denu Sa Agdaw Keetud

(Malkos 2:23-28; Lukas 6:1-5)

12 ¹Na, egoh sebaen Sapetu sa agdaw keetud da, mig-ukit da Hésus i diyà sa dalan egtelek tinibah. Egpeketues sa medoo pasek di, huanan di inelus da sa palay owoy sinukut da ma. ²Dodoo, egoh sa medoo Palasiyu mighaa sa binaelan da, guwaen da diyà si Hésus, “Taa ko. Egtipay dé sa medoo pasek ko sa uledin ta denu sa agdaw keetud, enù ka galebek iya wé binaelan da.”

³Agulé sinagbian i Hésus kagda, guwaen di, “Lagà yu endà nekebasa sa kagi i Nemula denu sa binaelan i Dabid sa tupù ta egoh anay egoh di nelikutan neketues owoy sa medoo duma di. ⁴Migludep Dabid i diyà sa Dalesan i Nemula owoy kinaen di sa epan diyà sa lamisan sa epan igbegay diyà si Nemula. Pinekaen di ma sa medoo duma di. Apiya di pa migtipay diyà sa uledin ta denu siedò epan enù ka sa tegesimbà daa sa mekekaen iya wé, beken doo salà iya wé binaelan di. ⁵Hediya ma, netiigan ku kiyu doo sa neketiig sa uledin igsugkow i Mosis denu sa egbaelan sa medoo tegesimbà diyà sa Dalesan i Nemula. Eggalebek da doo uman Sapetu sa agdaw keetud ta, dodox beken salà iya wé egbaelan da. ⁶Taa yu, hih, ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Apiya di pa milagà siedò Dalesan i Nemula, uman pa doo milagà sa etaw migtebow dé diyà keniyu. ⁷Duen sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

‘Beken iya sa ungayà ku sa hinagtay ibegay yu diyà kenak.

Dodoo iya polo sa tigtu ungayaen ku sa kesehiduway yu.’ ”^u

Agulé guwaen i Hésus, “Amuk tigtu yu neketiig sa selepangan iya wé kagi i Nemula igpesulat, endà sigbolowen yu duu sa etaw endà duen salà di. ⁸Na, aken i Kakay Langun sa Datù diyà siini uledin ta denu sa agdaw keetud, huanan di mekegaga a tumulù etaw sa mepion egbaelan da diyà sa agdaw keetud.”

^u 12:7 Basa ko Osiyas 6:6

Ini Sa Ego I Hésus Migbulung Sa Maama Melungoy Belad
(Malkos 3:1-6; Lukas 6:6-11)

⁹Na, eg-uman Hésus i eg-ipanaw owoy egludep diyà sa simbaan Hudiyu. ¹⁰Duen dahiya sa maama melungoy dibaluy belad, owoy duen ma dahiya medoo etaw ungayà da tipuwen da Hésus i amuk meketipay sa uledin da. Huenan di, eg-igsaan da, guwaen da, “Enù di ya, amuk mulung sa etaw diyà sa agdaw keetud, meketipay pa diyà sa uledin igsugkow i Mosis?”

¹¹Agulé migsagbì Hésus i, guwaen di, “Upama, duen sa hinagtay yu kebilibili nenabù dalem sa tosong diyà sa agdaw keetud, ngadan di etaw iya wé amuk endà alukan di duu sa nenabù? ¹²Apiya di pa milagà sa kebilibili, uman pa milagà sa etaw. Huenan di, endà meketipay ki sa uledin igsugkow i Mosis amuk mepion sa baelan ta diyà sa agdaw keetud.”

¹³Agulé guwaen i Hésus diyà sa maama melungoy belad, “Begeng ko sa belad ko.”

Hê, egoh di egbegeng, nelikuan dé sa belad di nekeiling dé kebagel sa dibaluy belad di. ¹⁴Agulé, miglegkang sa medoo Palasiyu owoy egseolomoy da sa ukit keimatay da si Hésus.

Si Hésus Sa Hinemilì I Nemula Tinulon I Isayas Ego Anay

¹⁵Na, egoh i Hésus neketiig sa ungayà da mimatay kenagdi, miglegkang dahiya. Mig-unut sa medoo etaw kenagdi owoy egbulungan di sa langun etaw eglinadu, ¹⁶dodox eghawidan di kagda anì endà tulonen da duu sa denu kenagdi. ¹⁷Huenan di, neketuu dé sa kagi i Nemula tinulon i Isayas sa tegesugkow i Nemula egoh anay, ¹⁸guwaen di,

“Ini sa tigu sinaligan ku hinemilì ku.

Eghiduwan ku temù owoy netuuwan a diyà kenagdi.

Peugpaen ku sa Metiengaw Suguy ku diyà kenagdi.

Tulonen di sa metudà adat ku diyà sa langun etaw,

lapeg sa etaw beken Hudiyu anì mealukan da.

¹⁹Endà kumagkag di diyà etaw endà epgigtuu owoy endà ma sumigbolow di.

Amuk tumulù diyà kalasada,

endà pedakelen di duu kagdi.

²⁰Apiya di pa melungoy pelà sa kepigtuu sa etaw lagà sa keluwen melemu metepù,

endà meekedan di duu.

Hediya ma amuk tukééy pelà sa kepigtuu etaw lagà sa tukééy legdaw palitaan,

endà ma meekedan di duu dodoo tabangan di polo kagda.

Owoy udesan di sa ketulù di sa tuu tegudon
taman endà mekeseluh di diyà sa langun etaw.

²¹ Owoy amuk metulonon sa etaw beken Hudiyyu,
migtuu da ma doo diyà kenagdi.”^v

Ini Sa Igtulù I Hésus Denu Sa Medoo Busaw
(Malkos 3:20-30; Lukas 11:14-23)

²² Agulé, inuwit da diyà si Hésus sa maama langap owoy nebuneg danà di linahuk busaw. Agulé pinelesut i Hésus sa busaw diyà kenagdi. Ego di miglesut, egpekeikagi dé sa maama owoy mig-ilag ma dé. ²³ Negaip sa langun etaw mighaa sa binaelan i Hésus, owoy egseikagiyay da, guwaen da, “Kagdi keen sa Tigtu Datù tugod i Dabid eg-angat-angatan ta.”

²⁴ Dodoo ego sa medoo Palasiyu migdineg iya wé, guwaen da, “Iya sa pesuwan di megaga di egpelesut sa busaw diyà etaw danà sa tunung i Bilsibul, sa datù busaw.”

²⁵ Dodoo netiigan i Hésus sa penemdem da, huenan di guwaen di diyà kenagda, “Upama, sumalà dé sa medoo etaw eg-unut diyà sa datù, amuk sekuntelaay da, endà melugay di mekedan sa kedadù sa kaunutan da. Diya ma sa segemalay ataw ka sa medoo etaw diyà sa sebaen menuwa, amuk selimbulay da, endà melugay di medaetan ma sa menuwa da.

²⁶ Diya ma sa kedadù i Satanas, endà mebaluy di amuk pelesuten di sa medoo busaw etaw di, enù ka medaetan ma sa kedadù di amuk kuntelaen di sa etaw di. ²⁷ Na, amuk tuu sa kagi yu egpelesut a busaw danà sa tunung i Bilsibul, ngadan keduwan di ya atu sa tunung sa duma yu egpelesut busaw? Netiigan ta butbut iya wé inikagi yu danà sa binaelan sa medoo duma yu, enù ka netiigan ta kedu si Nemula sa egkegaga da owoy sa naken ma egkegaga. ²⁸ Amuk egpelesut a busaw diyà etaw danà sa tunung sa Metiengaw Suguy i Nemula, tuu ma doo migtebow dé sa kedadù i Nemula diyà keniyu.”

²⁹ Agulé, egpeligad Hésus i anì metiigan da tinabanan di dé Satanas i, guwaen di, “Upama, endà duen etaw mekeludep diyà sa dalesan sa maama mebagel anì lampasen di sa medoo langun taman di taman endà poloten di duu sa épê dalesan. Amuk tinabanan di, lampasen di doo sa langun taman di.”

³⁰ Agulé guwaen i Hésus, “Sumalà dé sa etaw endà eg-unut di diyà kenak, iya sa etaw egkuntelà kenak. Owoy sumalà dé sa etaw endà egtabang di kenak egtipoh etaw, iya sa etaw tegehemaga. ³¹ Huenan di, eg-ikagiyen ku ini i diyà keniyu. Mekepeuloy i Nemula sa salà sa etaw, sumalà dé sa medaet egbaelan di ataw ka sa medaet eg-ikagiyen di. Dodoo sa etaw egsumbung sa Metiengaw Suguy i Nemula, endà mebaluy

^v 12:18-21 Basa ko Isayas 42:1-4

di mekepeuloy sa salà di. ³² Amuk egsumbungens sa etaw sa Kakay Langun, mekepeuloy doo sa salà di. Dodoo amuk egsumbungens di sa Metiengaw Suguy i Nemula, endà mekepeuloy sa salà di taman melugay.”

**Ini Sa Balatan I Hésus Diyà Sa Kebunga Sa Kayu
(Lukas 6:43-45)**

³³ Agulé egtulon balatan Hésus i, guwaen di, “Amuk duen sa sebaen kayu, endà mebaluy di amuk medaet owoy mepion ma sa kebunga di. Enù ka amuk mepion sa kayu, mepion ma sa kebunga di; dodox amuk medaet sa kayu, medaet ma sa kebunga di. Metiigan yu sa kayu amuk eghauwen yu sa bunga di. ³⁴ Na, lagà yu uled, enù ka medaet sa adat yu. Endà duen sa mepion meikagi yu enù ka medaet sa pedu yu. Sumalà dé sa medoo tinipon sa etaw diyà sa pedu di, iya ma sa meikagi di. ³⁵ Amuk mepion sa etaw, mepion ma sa egbaelan di danà sa pedu di mepion. Dodox amuk medaet sa etaw, medaet ma sa egbaelan di danà sa pedu di medaet.

³⁶ “Taa yu, hih, sa eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Amuk meuma sa agdaw i Nemula migtamay etaw, pigtamayan di sa langun etaw mig-ikagi sa uloy kagi. ³⁷ Enù ka amuk mepion sa eg-ikagiyen yu, endà mepigtamayan yu. Dodox amuk medaet sa eg-ikagiyen yu, mepigtamayan yu doo.”

**Ini Sa Ego I Hésus Mig-ikagi Diyà Sa Medoo Etaw
Meiyap Humaa Panduan
(Malkos 8:11-12; Lukas 11:29-32)**

³⁸ Na, egasà sa medoo tegetulù uledin igsugkow i Mosis owoy sa medoo Palasiyu, guwaen da, “O Mistelu, ungayà ké ipehaa ko kenami sa panduan ko anì metiigan ké kuna sa pineangay i Nemula.”

³⁹ Dodoo migsagbi Hésus i, guwaen di, “Medeumà siini medoo etaw eg-ugpà diyà tanà ini ego i owoy iniyugan da Nemula i. Endà epgigtuu da gaa amuk endà hauwen da duu sa dakel panduan. Eg-igsaen da sa panduan, dodox endà duen panduan ibegay i Nemula liyu daa sa panduan diyà si Honas sa tegesugkow i Nemula ego anay. ⁴⁰ Inamah sa dakel sedà Honas i, owoy mig-ugpà dalem sa getek di taman telu agdaw. Agulé sinuwah di dema owoy nehagtay doo. Diya ma aken i Kakay Langun, mugpà a dalem tanà taman telu agdaw.

⁴¹ “Na, amuk meuma sa agdaw i Nemula migtamay etaw, tumigdeg sa medoo etaw Niniba owoy sigbolowen da kiyu enù ka inekedan da sa salà da ego i migdineg sa ketegudon i Honas ego anay. Dodoo apiya di pa uman pa dakel egkegaga sa maama dahini ini ego i diyà si Honas, tapay doo endà epgigtuu yu. ⁴² Diya ma, amuk meuma siedò agdaw i Nemula migtamay etaw, tumigdeg ma sa dakel booy kedu diyà sa mediyù tanà Siba, owoy sigbolowen di ma kiyu enù ka endà epgigtuu yu. Apiya

mediyù temù sa keduwan di, mig-angay egdinegdineg sa uledin i Nemula diyà si Datù Salomon egoh anay. Taa yu, hih, apiya di pa uman pa dakel egkegaga sa maama dahini ini egoh di diyà si Salomon, tapay doo endà egpigtuu yu.”

Ini Sa Igtulù I Hésus Denu Sa Kepelikù Sa Busaw
(*Lukas 11:24-26*)

⁴³ Agulé guwaen i Hésus, “Amuk miglesut sa busaw kedu diyà etaw, egimbultimbul eglagbet sa kenà di eg-ugpà diyà sa melabel tanà mediyù dalesan. Amuk endà eghauwen di duu sa kenà di eg-ugpà, ⁴⁴ guwaen di, ‘Pelikù a diyà sa tapay dalesan ku kenà ku miglegkang.’ Agulé egoh di egtebow, hinaa di sa dalesan di pinegenoson owoy tinipoh sa langun taman di, dodox endà duen etaw di. ⁴⁵ Agulé, eg-angayen di sa pitu duma di busaw uman pa medaet diyà kenagdi, owoy egpelikù da dema eglahuk langun owoy eg-ugpà da dahiya. Hê, ini egoh di egtemù sa kelikutan siini etaw linahuk da. Adi-adi pa sa egoh di anay linahuk. Hediya ma sa mebaelan sa medoo medaet etaw diyà tanà ini egoh di.”

Ini Sa Igtulù I Hésus Denu Sa Etaw Medapag Diyà Kenagdi
(*Malkos 3:31-35; Lukas 8:19-21*)

⁴⁶ Na, egoh i Hésus telibubu egtulù diyà sa medoo etaw, migtebow sa inay di owoy sa medoo hadi di maama. Eg-angatan da kagdi i diyà duwangen, enù ka ungayà da mikagi diyà kenagdi. ⁴⁷ Agulé egtulonon etaw Hésus i, guwaen di, “Taa ko, diyà duwangen sa inay ko owoy sa medoo hadi ko. Ungayà da mikagi diyà keniko.”

⁴⁸ Agulé guwaen i Hésus, “Tulonen ku diyà keniyu sa inay ku owoy sa medoo hadi ku.” ⁴⁹ Agulé egtinuduan di sa medoo pasek di, owoy guwaen di, “Taa yu. Ini polo sa inay ku owoy sa medoo hadi ku, ⁵⁰ enù ka sa medoo etaw epgangunut sa uyot i Emà ku si Nemula diyà langit, iya polo sa lagà inay ku owoy tebay ku owoy hadi ku maama.”

Ini Sa Peligad I Hésus Sa Egsawel Benì
(*Malkos 4:1-9; Lukas 8:4-8*)

13 ¹Na, egoh iya ma dé agdaw, miglegkang Hésus i diyà sa dalesan mig-angay epgenuu diyà sa mantadan lanaw. ² Agulé egkesetipon sa melaweng etaw dahiya, huenan di mighalì Hésus i epgenuu diyà kumpit, dodox migtigdeg diyà mantadan sa medoo etaw egtuluen di. ³ Agulé medoo sa itulù di kenagda danà di migtulon peligad.

Guwaen di, “Duen sa maama mig-angay egsawel benì diyà sa hinemulaan di. ⁴ Egoh di migsawel sa benì, duen neketenà diyà dalan, hê neimet sa medoo manuk egkaen. ⁵ Duen duma benì neketenà diyà sa menipis tanà batuwen. Medelamet migtubù enù ka endà mekepal sa tanà di. ⁶ Hê egoh di meedup sa

agdaw, eglelupay owoy nematay dé enù ka endà medalem sa kedalid di. ⁷Duen ma duma benì neketenà diyà sa sepinitpinit. Agulé neseselengan da egtubù owoy nesilung sa palay danà sa sepinit. ⁸Dodoo neketenà sa duma benì diyà sa mepion tanà owoy egtubù. Uman sa sebaen benì, nekesugat temù sa kebunga di, duen nekeuma telu pulù, duen enim pulù, owoy duen magatus.”

⁹Agulé, egoh i Hésus migtulon siini peligad, guwaen di, “Amuk mipedu yu egdineg, penemdem yu dé sa kagi ku dinineg yu.”

Ini Sa Pesuwan I Hésus Migulon Peligad

(Malkos 4:10-12; Lukas 8:9-10)

¹⁰Agulé, mig-angay eg-igsà sa medoo salu i Hésus diyà kenagdi, guwaen da, “Enù di ya, ngadan maen di ya egtulon ka peligad egoh ko egtulù sa medoo etaw?”

¹¹Agulé guwaen i Hésus egsagbì, “Igpetiig i Nemula dé diyà keniyu denu sa kedadù di, dodox endà ipetiig di duu diyà sa medoo liyu etaw. ¹²Enù ka sa etaw egpigtuu, meumanan pa sa netiigan di anì megulub. Dodox sa etaw endà egpigtuu, mekedan pa uman sa tukéey egketiigan di. ¹³Iya sa pesuwan ku egtulon a peligad diyà kenagda anì endà hauwen da duu sa selepangan di apiya di pa takà da eghahaa owoy endà metiigan da duu apiya di pa takà da egdinegdineg. ¹⁴Huanan di, neketuu dé diyà kenagda sa kagi i Nemula igsulat i Isayas sa tegesugkow di egoh anay, guwaen di,

‘Na, siini medoo etaw, apiya di pa takà da egdinegdineg, endà doo metiigan da duu sa selepangan di.

Apiya di pa takà da eghahaa, endà ma hauwen da duu.

¹⁵Enù ka metegas sa ulu da anì endà meketiig da,
 owoy sinagpeng da sa telinga da anì endà mekedineg da,
 owoy miglipedeng da anì endà mekehaa da.

Dodox amuk ekedan da iya wé, metiigan da doo sa kagi ku,
 owoy metuing ma sa pedu da diyà kenak owoy migtuu da ma diyà kenak,
 owoy alukan ku ma kagda, guwaen i Nemula.’^w

¹⁶“Dodox kiyu, neanggan yu temù ini egoh di enù ka nekeilag sa mata yu owoy nekedineg ma sa telinga yu. ¹⁷Taa yu, hih. Sa medoo tegesugkow i Nemula owoy sa medoo etaw i Nemula ma egoh anay, ungayà da humaa hedem sa eghauwen yu, dodox endà dé nekehaa da. Ungayà da ma dumineg hedem sa egdinegen yu, dodox endà ma dé nekedineg da.”

Ini Sa Selepanan Sa Peligad Denu Sa Kesawel Benì

(Malkos 4:13-20; Lukas 8:11-15)

¹⁸Agulé guwaen i Hésus, “Taa yu, hih, ini sa selepanan sa peligad sa etaw egasawel benì. ¹⁹Sa benì neketenà diyà dalan, iya lagà sa medoo

^w 13:14-15 Basa ko Isayas 6:9-10

etaw egdineg daa uloy denu sa kedadù i Nemula dodox endà netiigan da duu. Agulé, egtebow Satanas i owoy egkedanan di sa kagi i Nemula diyà sa pedu da anì endà mekepigtuu da. ²⁰Na, sa benì neketenà diyà sa menipis tanà batuwen, iya lagà sa medoo etaw egdineg sa kagi i Nemula owoy neanggan dé sa pedu da egoh da egsakem. ²¹Dodox lagà endà duen dalid di, enù ka endà melugay di sumabuh da migtuu amuk egkepelihay da danà sa kepigtuu da sa kagi i Nemula. ²²Na, sa benì neketenà diyà tanà sepiniten, iya lagà sa medoo etaw egdineg sa kagi i Nemula, dodox lagà egkesilung sa kepigtuu da enù ka egkelakà da danà sa medoo langun taman da owoy sa ungayà da pekawasà. Huenan di, endà mebaluy di sa kebunga sa kepigtuu da. ²³Na, sa benì neketenà diyà sa mepion tanà, iya lagà sa medoo etaw egdinegdineg sa kagi i Nemula owoy egketiigan da ma. Mepion sa kebunga sa kepigtuu da, duen nekeuma telu pulù, duen enim pulù, owoy duen magatus.”

Ini Sa Peligad I Hésus Diyà Sa Keluwen

²⁴Agulé egpeligad dema Hésus i, guwaen di, “Lagà ini i sa kedadù i Nemula. Duen sa maama eghemula sa mepion benì diyà sa tinibah di. ²⁵Dodox egoh sa sigep egoh sa medoo etaw migtudug, duen sa maama kuntekà di mig-angay diyà iya wé tinibah di owoy igsawel di ma sa bunga keluwen éhê egoh-egoh palay. Agulé miglikù dé. ²⁶Na, neseselengen da egtubù sa mepion palay owoy sa keluwen. Dodox egoh sa palay egbunga, nehaa da sa medoo keluwen enù ka endà duen bunga di. ²⁷Agulé mig-angay sa medoo egsugüsuguen sa épê tinibah diyà kenagdi, owoy eg-igsaan da, guwaen da, ‘O Datù, ngadan sa keduwan di sa medoo keluwen diyà sa palay ko, enù ka mepion doo sa benì hinemula ké diyà sa tinibah ko?’ ²⁸Agulé migsagbì sa épê di, guwaen di, ‘Iya danà sa kuntekà ku.’ Agulé mig-igsà da, guwaen da, ‘Enù di ya, baduten ké pa sa keluwen ataw ka endà?’ ²⁹Dodox migsagbì, guwaen di, ‘Yoko pelà egbadut duu sa keluwen anì endà ma mebadut sa palay hinemula ta. ³⁰Pemaen yu dé sa ketunas da ini egoh di. Dodox amuk meuma sa keketu ta, suguen ku sa medoo etaw egketu anì muna da madut sa keluwen owoy begkesen da anì temteman da. Iya pelawà kumetu da sa palay, owoy itagù da diyà sa dalesan taguan palay ku.’”

Ini Sa Duwa Balatan I Hésus Denu Sa Kedadù I Nemula

(Malkos 4:30-32; Lukas 13:18-21)

³¹Egpeligad dema Hésus i, guwaen di, “Na, sa kedadù i Nemula, iya lagà segebelahan dalem mustad hinemula sa maama diyà sa hemulaan di. ³²Apiya di pa uman pa tukéey sa dalem di diyà sa medoo liyu benì, uman pa kumedakel doo diyà sa medoo hinemula di amuk migtubù dé. Tepengen di sa kehagtaw kayu owoy mekebaluy sumalag sa medoo manuk diyà sa panga di.”

³³ Agulé, egpeligad dema Hésus i, guwaen di, “Lagà sa yis ipelenuk epan sa kedadù i Nemula. Apiya di pa tigtu tukéey sa ig-amut sa bayi diyà medoo temù tapung^x amuk egbael epan, endà melugay di eglenuk langun.”

Ini Sa Pesuwan I Hésus Migpeligad (Malkos 4:33-34)

³⁴ Na, takà migtulù Hésus i denu sa kedadù i Nemula diyà sa medoo etaw nesetipon danà sa medoo peligad tinulon di. Endà duen sa itulù di kenagda liyu daa sa peligad di. ³⁵ Huenan di, neketuu dé sa kagi tinulon sa tegesugkow i Nemula egoh anay, guwaen di,

“Tumulù a diyà sa medoo etaw danà sa peligad.

Tulonen ku diyà kenagda sa kagi linidung edung egoh tanà binaelan taman ini egoh di.”^y

Ini Sa Selepanjan Sa Peligad Denu Sa Keluwen

³⁶ Agulé, sinalidan i Hésus sa medoo etaw nesetipon owoy miggemow diyà sa dalesan. Mig-unut sa medoo salu di kenagdi, owoy guwaen da, “Tuloni ko kami, hih, sa selepanjan sa peligad denu sa keluwen migtunas diyà sa tinibah.”

³⁷ Agulé migsagbì Hésus i, guwaen di, “Aken i Kakay Langun sa etaw mighemula sa mepion benì. ³⁸ Iya sa tinibah sa tanà, owoy iya sa mepion benì sa etaw mig-unut diyà sa kedadù i Nemula. Dodoo iya sa keluwen di sa etaw mig-unut diyà si Satanas. ³⁹ Iya sa medaet etaw mighemula keluwen, si Satanas. Iya sa selepanjan agdaw keketu da sa sabuhanan agdaw, owoy iya sa egketu sa medoo egsugùsuguen i Nemula. ⁴⁰ Tinipon da sa keluwen anì ulowen da. Hediya ma sa mebaelan amuk meuma sa sabuhanan agdaw. ⁴¹ Enù ka aken i Kakay Langun, peangayen ku sa medoo egsugùsuguen ku anì kedanan da diyà sa kedadù ku sa langun etaw tegebael salà owoy sa medoo etaw eg-enggat duma da diyà salà. ⁴² Agulé mekebuung da langun diyà sa apuy endà mepadeng dutu bayà dò. Suminegaw da dutu owoy kuméget sa ngipen da danà da tigtu mepasangan. ⁴³ Dodoo, sumenang lagà agdaw sa medoo metiengaw etaw diyà sa kedadù i Nemula sa Emà da. Na, amuk mipedu yu egdineg, penemdem yu dé sa kagi ku dinineg yu.”

Ini Sa Duwa Peligad I Hésus Denu Sa Tigtu Milagà

⁴⁴ Agulé guwaen i Hésus, “Lagà ini i sa kedadù i Nemula. Duen bulawan tapay dé nekeluyung diyà sa kenà eghemula. Agulé, duen sa etaw

^x 13:33 Mebaluy ma telu gesakug tapung amuk sa kedakel sakug da. Amuk telu gesakug da, meuma duwa pulù owoy lima kakilu tapung. ^y 13:35 Basa ko Isalem 78:2

nekehaa sa bulawan. Tigtu neanggan, dodox linidung di dema owoy miglikù. Agulé, dinagang di sa langun taman di anì egbeliyan di iya wé hinemulaan.

⁴⁵“Lagà ini i ma sa kedadù i Nemula. Duen sa etaw tegebeli sa mepion balangan pélas. ⁴⁶Agulé, hinaa di sa pélas tigtu milagà temù enù ka tigtu metolol sa egoh-egoh di. Hê, mig-angay egdagang sa langun taman di anì egbeliyan di iya wé pélas.”

Ini Sa Peligad I Hésus Diyà Sa Puket

⁴⁷Agulé guwaen i Hésus, “Lagà ini i ma sa kedadù i Nemula. Duen puket egnabuen diyà lanaw anì mekekuwa sa medoo balangan sedà. ⁴⁸Egoh sa puket nepenù sedà, inuwit etaw diyà sa mantadan kenà da egpenuu anì hemilien da sa mepion sedà anì iawuh da dalem suladan, dodox ibuung da sa medaet sedà. ⁴⁹Hediya ma sa mebaelan sa etaw amuk meuma sa sabuhanan agdaw, enù ka mangay sa medoo egsugùsuguen i Nemula anì kuwaen da sa medaet etaw nekeamut diyà sa mepion etaw. ⁵⁰Agulé ibuung da sa medaet etaw diyà sa apuy endà mepadeng dutu bayà dò. Suminegaw da dutu owoy kuméget sa ngipen da danà da tigtu mepasangan.”

Ini Sa Kagi I Hésus Denu Sa Etaw Tegetulù

⁵¹Agulé mig-igsà Hésus i diyà sa medoo salu di, guwaen di, “Enù di ya, netiigan yu pa ini i igtulù ku diyà keniyu?”

Guwaen da eggsagbi, “Hoò, netiigan ké dé.”

⁵²Agulé guwaen i Hésus, “Amuk duen sa tegetulù uledin neketiig sa igtulù ku denu sa kedadù i Nemula, kagdi sa tigtu mekegaga tumulù diyà sa medoo etaw, enù ka meketulù sa tapay tegudon owoy sa magtu tegudon ma. Kagdi lagà sa etaw épê medoo langun taman diyà sa dalesan di, duen sa tapay owoy duen ma sa magtu.”

Ini Sa Egoh Da Mig-eked Si Hésus Diyà Sa Tapay Menuwa Di (Malkos 6:1-6; Lukas 4:16-30)

⁵³Na, egoh i Hésus neubus migtulù sa medoo peligad, miglegkang diyà sa lanaw Galiliya ⁵⁴owoy miglikù diyà sa tapay menuwa di, Nasalét. Agulé, migtulù diyà sa simbaan Hudiyu. Negaip sa medoo etaw migdineg kenagdi, owoy guwaen da, “Ay, milantek sa ketulù di, owoy mepion ma sa panduan binaelan di. ⁵⁵Dodox netiigan ta kagdi doo sa anak sa kalpintulu, owoy si Maliya doo sa inay di. Netiigan ta ma sa medoo hadi di, si Santiyago owoy si Hosé owoy si Simon owoy si Hudas. ⁵⁶Owoy eg-ugpà ma sa medoo tebay di diyà sa menuwa ta. Dodox ngadan keduwan di ya kéké langun ini?” ⁵⁷Na, iya sa pesuwan di endà egpigtuu da diyà si Hésus.

Agulé, guwaen i Hésus diyà kenagda, “Sumalà dé sa tegesugkow i Nemula, eg-ekedan sa medoo duma di telehadi owoy sa medoo duma di diyà sa tigtu menuwa di, dodoxo pigtuuwen polo sa medoo etaw diyà sa liyu menuwa.”

⁵⁸Na, iya sa pesuwan di endà iseg di medoo sa panduan binaelan i Hésus dahiya enù ka endà epgigtuu da.

Ini Sa Ego I Huwan Nematay
(Malkos 6:14-29; Lukas 9:7-9)

14 ¹Na, si Hélod sa Datù egsabà sa tanà Galliliya, migdineg denu sa medoo binaelan i Hésus. ²Agulé, guwaen di diyà sa medoo egsuguen di, “Kagdi doo si Huwan Tegebautis mig-enaw kéen ego i nematay. Iya pesuwan di ya dakel sa tunung di egbael panduan.”

³⁻⁴Na, igpeimatay i Hélod Huwan i danà di migsigbolow si Hélod, guwaen di, “Migtipay ka dé sa uledin ta danà ko mig-agaw si Hélodiyas.” Na, si Hélodiyas sa sawa i Pilipi hadi i Hélod. Na, danà sa kesigbolow i Huwan, huanan di igpesikem i Hélod kagdi owoy igpepolot di owoy binilanggu di ma. ⁵Ungayà di hedem ipeimatay di, dodoxo nelimedangan di sa medoo etaw Hudiyu enù ka guwaen da si Huwan sa tigtu tegesugkow i Nemula.

⁶Na, ego i Hélod migpista sa agdaw di miglesut, egdelayaw sa kenogon anak i Hélodiyas diyà sa taengan sa medoo etaw eglenged. Tigtu neanggan Hélod i, ⁷huanan di, migpengibet diyà sa kenogon, guwaen di, “Sumalà dé sa egpegeniyan ko diyà kenak, ibegay ku diyà keniko.” ⁸Agulé tinuu sa kenogon kagi sa inay di, huanan di, guwaen di diyà si Hélod, “Petagpedi ko sa ulu i Huwan Tegebautis owoy petoyowi ko diyà sa lampay, owoy peuwiti ko diyà kenak.”

⁹Agulé tigtu nebukul sa pedu i Hélod. Dodoxo danà di migpengibet owoy ungayà di ma endà mesigbolow di etaw eglenged kenagdi, huanan di, tinuu di sa igsasà sa kenogon. ¹⁰Hê, igsugù di dé sa kepetagped sa ulu i Huwan dalem bilangguwan. ¹¹Agulé tinoyo da lampay sa ulu di, owoy igbegay da diyà sa kenogon, owoy inuwit di ma diyà sa inay di. ¹²Agulé mig-angay sa medoo pasek i Huwan diyà sa bilangguwan, owoy kinuwa da sa lawa di enù ka ilebeng da. Agulé mig-angay da egtulon diyà si Hésus denu sa kinepatay i Huwan.

Ini Sa Ego I Hésus Migpekaen Sa Lima Ngibu Etaw
(Malkos 6:30-44; Lukas 9:10-17; Huwan 6:1-14)

¹³Na, ego i Hésus migdineg denu sa kinepatay i Huwan, eglekang dahiya owoy mig-edà kumpit eg-angay eglebù. Dodoxo ego i medoo etaw neketiig sa inangayan i Hésus, miglohot da kenagdi. Eghemantad da daa kedu diyà sa menuwa da. ¹⁴Agulé ego i Hésus migtenà, hinaa

di sa melaweng etaw nesetipon dahiya. Nehiduwan di kagda temù owoy binulungan di ma sa medoo eglinadu anì melikuan da.

¹⁵Egoh di mahapun dé, mig-angay sa medoo salu i Hésus diyà kenagdi, owoy guwaen da, “Mahapun dé owoy mediyù dalesan siini kenà ta nesetipon. Huenan di, peangay ko siini medoo etaw diyà sa medoo menuwa anì meli da kaenen da.”

¹⁶Dodoo guwaen i Hésus, “Yoko egpeipanaw duu kagda. Kiyu polo sa megay kaenen da.”

¹⁷Agulé guwaen da, “Duen diyà kenami lima getibulu daa tukéey epan owoy duwa daa sedà nelegà.”

¹⁸Agulé guwaen i Hésus, “Uwit yu diyà kenak.” ¹⁹Agulé pinepenuu di sa medoo etaw diyà sa keluwenluwen, owoy kinuwa di ma sa lima getibulu epan owoy sa duwa sedà. Eglengag diyà langit owoy egsimbà egpesalamat diyà si Nemula danà siedò kaenen igbegay i Nemula. Agulé kinebéngkebéng di sa epan, owoy igbegay di diyà sa salu di owoy tinukid da egbegayan sa medoo etaw. ²⁰Hê, langun da migkaen owoy nebesug da. Agulé, tinipoh sa salu di sa nesamà da egkaen sepulù owoy duwa pa gesolok. ²¹Duen kéen lima ngibu maama migkaen dahiya liyu sa batà owoy bayi.

Ini Sa Egoh I Hésus Migbigkat Diyà Sa Kagpa Wayeg (Malkos 6:45-52; Huwan 6:16-21)

²²Agulé pineedà i Hésus sa medoo salu di diyà kumpit anì humuna da mangay tanà dutu lanaw dò, enù ka egpelikuen di pelà sa melaweng etaw nesetipon. ²³Agulé egoh da mig-ipanaw dé, sebaen i Hésus daen nesamà. Agulé migtekedeg eg-angay egsimbà diyà sa mepokò getan. Egoh di sumigep dé, dahiya pelawà diyà sa getan. ²⁴Dodoo neteliwadaan dé diyà lanaw sa kumpit inedaan sa salu di, owoy egkepasangan da temù danà sa dakel lambeg enù ka egkesungsung da sa meleges kelamag.

²⁵Egoh di buyu egssimag, mig-angay Hésus i diyà kenagda ebgigkat diyà sa kagpa't wayeg. ²⁶Dodoo egoh da mighaa kenagdi ebgigkat diyà sa kagpa't wayeg, tigtu nelimedangan sa medoo salu di. Eglesing da danà da nelimedangan owoy guwaen da, “Busaw kéen.”

²⁷Petow dé mig-ikagi Hésus i diyà kenagda, guwaen di, “Pebagel yu sa pedu yu enù ka aken doo sa hinaa yu. Yoko egkelimedangan na.”

²⁸Agulé guwaen i Pidelu, “O Datù, amuk tuu kuna iya wé, pebigkat ko aken diyà sa kagpa't wayeg mangay a diyà keniko.”

²⁹Agulé guwaen i Hésus, “Angay ka dé dini.”

Hê, miglaun Pidelu i diyà kumpit owoy ebgigkat ma diyà kagpa't wayeg eg-angay diyà kenagdi. ³⁰Dodoo egoh di migtugedam sa meleges kelamag, nelimedangan owoy buyu dé egkeeled diyà wayeg. Mig-umow, guwaen di, “O Datù, aluki ko aken.”

³¹Agulé mesiyapat sinabaan i Hésus, guwaen di, “Maen di ya tukéey daa sa kepigtuu ko diyà kenak? Maen di ya egkeduwa sa pedu ko epgigtuu?”

³²Hê, egoh da mig-edà diyà kumpit, migsabuh dé sa kelamag. ³³Agulé eg-looen sa medoo salu di diyà kumpit Hésus i, guwaen da, “Tigtu tuu kuna sa Anak i Nemula.”

Ini Sa Ego I Hésus Migbulung Sa Medoo Etaw Génésalét
(*Malkos 6:53-56*)

³⁴Na, egoh da migkatin dé sa lanaw, migdunggù da si Hésus diyà sa tanà Génésalét. ³⁵Agulé kinilala sa medoo etaw Génésalét Hésus i, huanan di, igsugkow da diyà sa medoo medapag menuwa anì meuwit sa langun etaw eglinadu diyà kenagdi. ³⁶Agulé, migpegeni da diyà kenagdi amuk mebaluy amisen daa sa etaw eglinadu sa pelingping ginis di. Hê, nelikuan dé sa langun etaw nekeamis.

Ini Sa Ego I Hésus Migsigbolow Sa Adat Sa Tupù Da
(*Malkos 7:1-23*)

15 ¹Na, duen etaw Palasiyu owoy etaw tegetulù uledin igsugkow i Mosis mig-angay da diyà si Hésus kedu Hélusalém dò. Mig-igsà da, ²guwaen da, “Maen di ya egtipay sa medoo pasek ko sa adat sa tupù ta danà da endà egpegusê amuk kumaen da?”

³Agulé guwaen i Hésus, “Na kiyu, egtipay yu ma doo sa uledin i Nemula danà yu mig-iling sa adat sa tupù yu. ⁴Igsugù i Nemula, guwaen di ‘Adati yu sa emà yu owoy sa inay yu.’ Owoy igsugù di ma, ‘Meimatayan sa etaw egpeumàumà sa emà di ataw ka sa inay di.’^z ⁵Dodoo sa niyu itulù, mepion amuk endà tabangan sa etaw sa inay di owoy sa emà di amuk guwaen di, ‘Igbegay ku dé diyà si Nemula siini itabang ku hedem keniyu.’ ⁶Dodoo danà yu mig-unut diyà iya wé adat yu, ininiyugan yu dé sa kagi i Nemula denu sa keadat etaw sa lukes di. ⁷Ay, neakalan yu kiyu i, enù ka guwaen yu dò metiengaw etaw yu. Tigtu tuu sa kagi i Nemula igsulat i Isayas sa tegesugkow di egoh anay denu keniyu, guwaen di,

⁸ ‘Siini medoo etaw, ebà daa sa ig-adat da kenak,
dodox endà epgigtuu sa pedu da diyà kenak.

⁹ Huenan di, endà duen sa untung sa kesimbà da diyà kenak
enù ka beken kedu kenak sa uledin igtulù da,
dodox danà sa penemdem etaw daa sa itulù da.’^a ”

¹⁰Agulé, inumow i Hésus sa medoo etaw nesetipon dahiya anì dumapag da diyà kenagdi. Guwaen di, “Dinegdineg yu, hih, anì metiigan

^z 15:4 Basa ko Éksodo 20:12; 21:17 ^a 15:8-9 Basa ko Isayas 29:13

yu ini i. ¹¹Endà mesalà sa etaw danà sa igsungit di diyà sa ebà di, dodoxo mesalà polo sa etaw danà sa kagi di medaet eglesut diyà sa ebà di.”

¹²Agulé migdapag sa medoo salu i Hésus diyà kenagdi, owoy guwaen da, “Netiigan ko pa atu egbulit dé sa medoo Palasiyu danà iya wé inikagi ko?”

¹³Migsagbì Hésus i, guwaen di, “Mebadut doo sa medoo endà hinemula i Emà ku duu diyà langit. ¹⁴Huenan di, pemaen yu dé sa medoo Palasiyu, enù ka lagà da langap eg-agak sa duma da langap. Dodoxo endà mekeagak sa langap sa duma di langap, enù ka menabù da langun diyà sa medalem tosong diyà tanà.”

¹⁵Agulé guwaen i Pidelu, “Selepang ko diyà kenami sa peligad ko.”

¹⁶Guwaen i Hésus, “Negaip a enù ka lagà yu sa medoo liyu etaw endà pa egpeketiig. ¹⁷Maen di ya endà pa metiigan yu ini i? Sumalà dé sa kaenen igsungit etaw diyà sa ebà di, egdalem daa diyà sa getek di, agulé eglesut dema diyà sa lawa di. ¹⁸Dodoxo amuk medaet sa kagi eglesut diyà sa ebà di, iya danà sa pedu di medaet, owoy iya sa kenà di mesalà diyà si Nemula. ¹⁹Enù ka sa pedu etaw sa linegkangan sa medaet penemdem di, owoy sa keseuma da lawa di sa etaw beken sawa di, owoy sa keimatay di, owoy sa kebigà di, owoy sa kepenakaw di, owoy sa kebutbut di owoy sa kesumbung di duma di. ²⁰Mesalà sa etaw danà iya wé medaet egbaelan di, dodoxo endà mesalà di amuk endà egpegusê di egkaen.”

Ini Sa Egoh I Hésus Migbulung Sa Etaw TegeKanan (Malkos 7:24-30)

²¹Agulé, miglegkang Hésus i dahiya owoy eg-angay diyà sa uwang tanà medapag diyà sa menuwa Tilo owoy menuwa Sidon. ²²Duen sa bayi eg-ugpà dahiya sa etaw tegeKanan beken etaw Hudiyu. Mig-angay diyà si Hésus, owoy eggpetaled eg-ikagi, guwaen di, “O Datù, tugod i Dabid, hiduwi ko aken, enù ka egkepasangan temù sa anak ku bayi danà di linahuk busaw.”

²³Dodoxo endà egsagipaen i Hésus duu. Agulé, migpedapag sa medoo salu di diyà kenagdi, owoy egpegeni da, guwaen da, “Hemagawi ko iya wé bayi, enù ka takaan di kita eglohot owoy takà eg-umow.”

²⁴Agulé eg-ikagi Hésus i, guwaen di, “Pineangay i Nemula aken anì tabangan ku sa medoo tugod i Islaél enù ka lagà da sa medoo kebilibili netelas.”

²⁵Dodoxo migpedapag sa bayi diyà si Hésus, owoy migligkued diyà sa taengan di owoy guwaen di, “O Datù, tabangi ko aken.”

²⁶Agulé, egpeligad Hésus i anì metiigan sa bayi sa medoo etaw Hudiyu daa sa tabangan di. Guwaen di, “Endà mepion di amuk pekawen ta sa kaenen sa batà anì ibegay ta diyà sa tuyang.”

²⁷Agulé guwaen sa bayi, “O Datù, tuu iya wé. Dodoxo mebaluy doo amuk kumaen sa tuyang sa kaenen nelemt kedu diyà sa lamisan sa épê da.”

²⁸ Agulé, guwaen i Hésus egsagbì, “O Okon, tigtu dakel sa kesalig ko diyà kenak. Huenan di, ibegay ku diyà keniko sa egpege niyen ko.” Hê, petow dé nelikuan sa anak di bayi.

Ini Sa Egoh I Hésus Migbulung Sa Medoo Etaw

²⁹ Na, miglegkang Hésus i dahiya owoy eg-ipanaw eghemantad diyà sa mantadan Lanaw Galiliya. Agulé egtekedeg diyà sa getan owoy egpenuu dahiya. ³⁰ Agulé medoo temù sa etaw mig-angay diyà kenagdi eg-uwit sa etaw eglinadu. Duen etaw pikat, duen ma nesadil, duen ma langap, duen ma bune, owoy duen ma sa medoo eglinadu. Itenà da kagda diyà sa taengan i Hésus owoy egbulungan di kagda langun. ³¹ Agulé, tigtu negaip sa medoo etaw mighaa iya wé, enù ka nekeikagi dé sa etaw bune, owoy nelikuan ma dé sa etaw nesadil, owoy nekebigkat ma dé sa pikat, owoy mig-ilag ma dé sa langap. Huenan di, eg-looen da Nemula i, sa Nemula egsaligan sa medoo tegelslaél.

Ini Sa Egoh I Hésus Migpekaen Sa Epat Ngibu Etaw

(Malkos 8:1-10)

³² Agulé, sinetipon i Hésus sa medoo salu di, owoy guwaen di, “Egkehiduwan ku siini medoo etaw dahini, enù ka telu agdaw dé sa lugay da eg-unut-unut diyà kenak, owoy endà ma dé duen kaenen da. Endà mepcion di amuk pelikuen ku kagda amuk egpeketaues da enù ka kumelenek da mibanaw.”

³³ Agulé guwaen sa salu di, “Diyà ki sa melabel tanà mediyù dalesan, owoy endà duen sa kenà ta kumuwa kaenen anì pekaenen ta siini medoo etaw enù ka medoo da temù.”

³⁴ Agulé mig-igsà Hésus i, guwaen di, “Pila sa kedoo epan diyà keniyu?”

Guwaen da migsagbì, “Duen diyà kenami sa pitu getibulu daa epan owoy duen ma sa tukéey sedà anan diise.”

³⁵ Agulé, pinepenuu i Hésus sa medoo etaw diyà tanà. ³⁶ Agulé, kinuwa di sa pitu getibulu epan owoy sa tukéey sedà, owoy egsimbà egpesalamat diyà si Nemula danà siedò kaenen igbegay i Nemula. Kinebégkebén di owoy igbegay di diyà sa medoo salu di, owoy tinukid da ebgayyan sa langun etaw nesetipon. ³⁷ Hê, langun da migkaen owoy nebesug da dé. Agulé tinipoh sa salu di sa nesamà da egkaen pitu pa gesolok. ³⁸ Na, duen dahiya epat ngibu maama migkaen, liyu sa medoo bayi owoy sa medoo batà.

³⁹ Agulé egpeipanawen i Hésus sa medoo etaw, owoy mig-edà kumpit Hésus i eg-angay dutu uwang menuwa Magadan dò.

Ini Sa Egoh I Hésus Migsigbolow Sa Etaw Endà Egpigtuu

(Malkos 8:11-13; Lukas 12:54-56)

16

¹ Na, duen etaw Palasiyu owoy etaw Sadusiyu mig-angay da diyà si Hésus anì tepengan da. Huenan di, mig-igsà da panduan diyà

kenagdi anì metiigan da gaa kagdi sa pineangay i Nemula diyà tanà.

²Dodoo guwaen i Hésus, “Amuk melalegà sa langit egoh agdaw eg-eled, guwaen yu, ‘Umagdaw simag.’ ³Diya ma amuk melalegà sa langit magtu kesimag owoy hauwen yu ma sa dakel alung, guwaen yu, ‘Mudan igkani.’ Neketiig yu doo sa medoo tandà diyà langit, dodox endà metiigan yu duu sa tandà eghauwen yu ini egoh di. ⁴Medeumà siini medoo etaw eg-ugpà diyà tanà ini egoh di owoy ininiyungan da Nemula i, enù ka endà egpigtuu da gaa amuk endà hauwen da duu sa dakel panduan. Eg-igsaen yu sa panduan, dodox endà duen panduan ibegay i Nemula liyu daa sa panduan diyà si Honas egoh anay.” Agulé sinalidan i Hésus kagda.

Hinawidan I Hésus Kagda Anì Endà Umiling Da Sa Adat Palasiyu
(*Malkos 8:14-21*)

⁵Na, egkatin sa medoo salu i Hésus tanà dutu sa lanaw, dodox endà duen sa epan inuwit da enù ka nelipengan da. ⁶Agulé, migpeligad Hésus i, guwaen di, “Tulik yu, hih, anì mekeiwod yu sa ipelenuk epan sa etaw Palasiyu owoy etaw Sadusiyu.”

⁷Dodox sa medoo salu di, endà netiigan da duu sa peligad tinulon i Hésus, huenan di egseolomoy da, guwaen da, “Iya sa inikagi di enù ka endà duen sa epan inuwit ta.”

⁸Dodox netiigan i Hésus sa penemdem da, owoy guwaen di, “Ay, tukéey daa sa kepigtuu yu diyà kenak. Maen di ya egseolomen yu sa egoh yu endà mig-uwit epan? ⁹Negaip a keniyu, enù ka endà pa netiigan yu duu sa egkebaelan ku. Nelipengan yu kéen sa lima getibulu daa epan igpekaen ku diyà sa lima ngibu etaw owoy sa medoo solok pinenù yu sa nesamà ta migkaen. ¹⁰Nelipengan yu ma kéen sa pitu getibulu daa epan igpekaen ku diyà sa epat ngibu etaw owoy sa medoo solok pinenù yu sa nesamà ta migkaen. ¹¹Negaip a keniyu, enù ka endà pa netiigan yu duu beken tigtu epan sa selepangan sa inikagi ku giina. Tulik yu polo anì mekeiwod yu sa lagà ipelenuk epan sa etaw Palasiyu owoy etaw Sadusiyu.”

¹²Agulé, netiigan sa medoo salu di beken tigtu ipelenuk epan sa ipeiwigod di kenagda, dodox sa ketulù etaw Palasiyu owoy etaw Sadusiyu polo.

Ini Sa Egoh I Pidelu Migdatù Si Hésus
(*Malkos 8:27-30; Lukas 9:18-21*)

¹³Na, mig-angay Hésus i diyà sa tanà nesakupan sa menuwa Sisaliya Pilipos. Egoh da migtebow, eg-igsaen di sa medoo salu di, guwaen di, “Ngadan di etaw a gaa, aken i Kakay Langun, guwaen sa medoo etaw?”

¹⁴Migsagbì da, guwaen da, “Duen etaw guwaen da dò si Huwan Tegebautis ka gaa, owoy duen ma etaw guwaen da dò si Iliyas ka gaa,

ataw ka si Hilimiyas ka gaa, ataw ka sa sebaen ma tegesugkow i Nemula egoh anay kuna i.”

¹⁵ Agulé guwaen i Hésus, “Enù di ya kiyu i, ngadan sa kagi yu denu kenak?”

¹⁶ Migsagbì Simon Pidelu i, guwaen di, “Kuna si Kelistu sa Tigtu Datù sinugù i Nemula. Kuna sa Anak sa Tigtu Nemula melalù taman melugay.”

¹⁷ Agulé guwaen i Hésus, “O Simon, anak i Honas, binagian ka, enù ka beken etaw daa diyà tanà sa egpetiig keniko aken sa Anak i Nemula, dodoo si Emà ku diyà langit polo sa egtulon keniko denu kenak. ¹⁸ Taa ko ini i eg-ikagiyen ku diyà keniko. O Pidelu, eggelalen ku kuna batu enù ka lagà ketegas batu sa kepigtuu ko diyà kenak, owoy lagà siini batu sa petigdegan ku simbaan ku éhê sa medoo etaw egpigtuu. Apiya di pa mepelihay sa etaw ku taman meimatayan da, endà doo meatuwan da. ¹⁹ Kuna sa ebgbegayan ku egkegaga lagà ka egsabà gunsì anì meukaan sa kedatù i Nemula diyà langit. Huenan di, amuk duen sa eghawidan ko diyà tanà, iya ma sa mehawidan dutu langit dò. Owoy amuk duen sa pandayaen ko diyà tanà, iya ma sa mepandayà dutu langit dò.”

²⁰ Agulé, tigtu hinawidan i Hésus sa medoo salu di anì endà tulonen da duu diyà etaw kagdi si Mésayas sa Tigtu Datù sinugù i Nemula.

Ini Sa Egoх I Hésus Migtulon Denu Sa Ketamanan Di (Malkos 8:31-33; Lukas 9:22)

²¹ Na, egoх iya, mig-edung Hésus i egtulon diyà sa medoo salu di denu sa ketamanan di. Guwaen di, “Mekeangay a dutu Hélusalém dò. Medoo sa kelikutan ku dutu danà sa medoo kaunutan etaw Hudiyu owoy sa medoo ulu-uluh tegesimbà owoy sa medoo tegetulù uledin igsugkow i Mosis. Imatayan da aken, dodoo umenaw a mendaa diyà sa ketelu di agdaw.”

²² Agulé, inuwit i Pidelu Hésus i egtangkà owoy eghawidan di, guwaen di, “O Datù, endà mebaelan ko iya wé hedem danà i Nemula.”

²³ Agulé migpelikù eg-isalu Hésus i diyà si Pidelu, owoy guwaen di, “Yaka egdahiya ya. Lagà ka si Satanás enù ka begayan ko aken hedem salà. Beken kedu si Nemula iya wé ungayà ko, dodoo kedu diyà etaw daa.”

Ini Sa Mebaelan Sa Etaw Egpepasek Diyà Si Hésus (Malkos 8:34–9:1; Lukas 9:23-27)

²⁴ Agulé, guwaen i Hésus diyà sa medoo salu di, “Amuk iya sa pedu sa sebaen etaw umunut-unut diyà kenak, meekedan di sa hagdi ungayà owoy sakemen di sa naked. Lagà metiang di ma sa bugsud kenà di mematay, enù ka uman agdaw metigkelan di sa kelikutan di danà di egpangunut sa igsugù ku. Owoy tigtu mekeunut-unut ma diyà kenak. ²⁵ Huenan di,

sumalà dé sa etaw umeked umunut diyà kenak enù ka egpekihagtay, iya polo sa etaw mematay. Dodoo sumalà dé sa etaw umeked pekihagtay anì umunut-unut diyà kenak, iya polo sa etaw kumelalù taman melugay.

²⁶ Amuk hediya, endà duen sa tigtu untung mekuwa etaw diyà sa medoo langun taman di diyà tanà. Apiya di pa mekuwa di sa langun, mekesugsug doo enù ka endà duen sa mekesambì di anì melalù taman melugay.

²⁷ Na, aken sa Kakay Langun, amuk pelikù a dini unutan a sa medoo egsugùsuguen ku kedu langit owoy sumenang a danà sa senang i Emà ku. Amuk meuma sa agdaw ku pelikù, ibegay ku diyà sa langun etaw sa untung nesugat diyà sa binaelan da.

²⁸ Tuu ini i eg-ikagiyan ku diyà keniyu. Duen duma etaw dahini ini egoh di endà pa mematay da taman endà hauwen da duu sa ketebow sa Kakay Langun egoh di kumedatù.”

Ini Sa Egoh Da Mighaa Si Hésus Egsenang

(Malkos 9:2-13; Lukas 9:28-36)

17 ¹Na, egoh di neuma enim agdaw, inuwit i Hésus Pidelu i owoy si Santiyago owoy si Huwan hadi di. Egtekedeg da diyà sa mehagtaw getan kenà da eglebù. ² Agulé, egoh da eghahaa si Hésus, nepelumanan sa palas di egsenang lagà sa agdaw, owoy migkebulà temù sa ginis di enù ka tigtu egsenang. ³ Hê, hinaa da ma dahiya Mosis i owoy si Iliyas^b egseolomoy da si Hésus. ⁴ Agulé, eg-ikagi Pidelu i diyà si Hésus, guwaen di, “O Datù, mepion doo enù ka dahini ké. Amuk meiyap ka, mael a telu lawì dini, sebaen niko, sebaen si Mosis, sebaen si Iliyas.”

⁵ Egoh i Pidelu telibubu eg-ikagi iya wé, hê tinenaan da gaeb egsenang. Agulé, duen sa eg-ikagi kedu dalem sa gaeb, guwaen di, “Ini sa anak ku eghiduwan ku owoy tigtu a netuuwan diyà kenagdi. Dinegdineg yu dé diyà kenagdi.”

⁶ Egoh sa salu di migdineg iya wé, nekelagkeb da enù ka tigtu da nelimedangan. ⁷ Agulé inangay i Hésus kagda eg-amis, owoy guwaen di, “Tigdeg yu dé. Yoko egkelimedangan na.” ⁸ Hê, egoh da egtengang, iya daa sa hinaa da dahiya si Hésus.

⁹ Na, egoh da eglungel kedu diyà sa getan, hinawidan i Hésus kagda, guwaen di, “Yoko egtulon duu diyà etaw sa hinaa yu taman endà meenaw sa Kakay Langun egoh di mematay.”

¹⁰ Agulé eg-igsà sa medoo salu di, guwaen da, “Amuk hediya, maen di ya atu inikagi sa medoo tegetulù uledin igsugkow i Mosis, muna gaa Iliyas i tumebow diyà sa ketebow sa Tigtu Datù sinugù i Nemula?”

¹¹ Migsagbì Hésus i, guwaen di, “Tuu ini i. Muna Iliyas i tumebow anì abungan di sa ukitan i Datù tumebow. ¹² Dodoo eg-ikagiyan ku ini i diyà

^b 17:3 Etaw Hudiyu ma Mosis i owoy si Iliyas, dodoo nelugay da dé nematay egoh i Hésus neetaw diyà tanà.

keniyu. Migtebow dé Iliyas i, dodox endà egkilalaen sa medoo ulu-ulu kagdi i. Pinelihay da polo danà sa hagda ungayà. Hediya ma aken i Kakay Langun, mepelihay a ma danà da.”

¹³ Agulé, netiigan da dé si Iliyas doo sa pinegulepengan di si Huwan Tegebautis.

Ini Sa Ego I Hésus Mig-aluk Sa Batà Linahuk Busaw
(Malkos 9:14-29; Lukas 9:37-43a)

¹⁴ Na, ego da miglunzel dé, netebowon da sa medoo etaw. Duen maama dahiya mig-angay egdapag diyà si Hésus owoy egligkued diyà sa taengan di. ¹⁵ Guwaen di, “O Datù, hiduwi ko sa anak ku maama. Egbeketketen danà di linahuk busaw owoy egkepasangan temù enù ka takà egpekesunù diyà apuy owoy egkeeled diyà wayeg. ¹⁶ Inuwit ku ma diyà sa medoo salu ko anì bulungan da hedem, dodox endà egkegaga da duu.”

¹⁷ Agulé eg-ikagi Hésus i, guwaen di, “Ay, kiyu i medoo etaw ini ego di, ngahàngahà yu temù owoy tigtu yu endà egsalig diyà kenak. Huenan di, egkesemek a dé eg-ugpà diyà keniyu, owoy buyu a dé egtalawen danà sa endà kepituu yu. Na, uwit ko dini sa anak ko.” ¹⁸ Agulé, hinawidan i Hésus sa busaw owoy miglesut ma dé. Hé, petow dé nelikuhan sa batà.

¹⁹ Agulé, ego da i Hésus eglebù, eg-igsà da diyà kenagdi, guwaen da, “Maen di ya endà negaga ké duu eghemaga sa busaw diyà sa batà?”

²⁰ Migsagbì Hésus i, guwaen di, “Endà megaga yu duu enù ka tukéey pelà sa kepituu yu. Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Apiya di pa tukéey daa sa kepituu yu diyà kenak lagà tukéey dalem mustad, dakel doo sa megaga yu. Upama amuk suguen yu siini getan pehalì daedò é, mangunut doo diyà sa kagi yu. Enù ka sumalà dé sa baelan yu, megaga yu langun. ²¹ [Dodox siini balangan busaw, endà mehemagawan da amuk endà tigtu yu sumimbà diyà si Nemula owoy amuk endà peulanen yu duu sa kekaen yu.]”

Ini Sa Ego I Hésus Migtulon Dema Denu Sa Kepatay Di
(Malkos 9:30-32; Lukas 9:43b-45)

²² Na, ego da nesetipon diyà sa uwang Galiliya, mig-ikagi Hésus i diyà sa medoo salu di, guwaen di, “Aken i Kakay Langun, buyu a dé mekebegay diyà sa medoo liyu etaw ²³ anì imatayan da aken, dodox meenaw a mendaa diyà sa ketelu di agdaw.”

Ego sa medoo salu di migdineg iya wé, tigtu da nebukul temù.

Ini Sa Ego I Hésus Migbegay Pilak Diyà Sa Dalesan I Nemula

²⁴ Na, ego da migtebow diyà sa menuwa Kapelenaum, duen etaw dahiya eg-etuk sa ibegay etaw Hudiyu diyà sa Dalesan i Nemula diyà

Hélusalém. Eg-igsaan da Pidelu i, guwaen da, “Enù di ya, mekebegay pa sa mistelu yu sa pilak eg-etuken ké ibegay diyà sa Dalesan i Nemula?”

²⁵Migsagbì Pidelu i, guwaen di, “Hoò, megay doo.”

Agulé egoh di miggemow diyà sa dalesan, egoh i Pidelu endà pa eg-ikagi, eg-igsaan i Hésus kagdi, guwaen di, “O Simon, ngadan sa penemdem ko denu ini i? Ngadan tayu di etaw mekebegay pilak diyà sa datù diyà tanà, ataw ka sa tigtu duma di iling ka sa liyu etaw?”

²⁶Migsagbì Pidelu i, guwaen di, “Sa medoo liyu etaw daa sa mekebegay.”

Agulé guwaen i Hésus, “Amuk hediya, endà mekebegay sa medoo tigtu duma di. ²⁷Dodoo endà mepion di amuk bulitan sa medoo tegeetuk pilak kita, huenan di angay ka duli lanaw dò owoy hauwen ko doo sa pilak diyà sa ebà sa sedà muna mekuwa ko. Mekeenget doo iya wé diyà sa mekebegay ta diyà sa Dalesan i Nemula, enù ka duwa ki. Uwit ko owoy begayi ko dé diyà sa tegeetuk.”

Ini Sa Igtulù I Hésus Denu Sa Etaw Dakel Diyà Sa Kedatù I Nemula
(Malkos 9:33-37; Lukas 9:46-48)

18 ¹Na egoh iya, mig-angay eg-igsà sa medoo salu i Hésus diyà kenagdi, guwaen da, “Ngadan tayu di etaw sa dakel diyà sa medoo etaw eg-unut diyà sa kedatù i Nemula?”

²Agulé, inumow i Hésus sa batà owoy pinetigdeg di diyà sa taengan sa medoo salu di. ³Guwaen di, “Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Endà mekeunut yu diyà sa kedatù i Nemula amuk endà pelumanan yu duu sa pedu yu anì mekeiling yu batà sa keunut yu diyà kenak. ⁴Enù ka sa etaw egpetukééyen di kagdi iling siini batà, iya polo sa dakel etaw diyà sa kedatù i Nemula. ⁵Owoy sumalà dé sa etaw miadat sa etaw ku éhê siini batà danà di etaw ku, meadatan di ma aken i danà iya wé egbaelan di.”

Ini Sa Igtulù I Hésus Denu Sa Etaw Eg-enggat Diyà Salà
(Malkos 9:42-48; Lukas 17:1-2)

⁶Agulé guwaen i Hésus, “Amuk duen sa etaw eg-enggat diyà salà sa etaw ku epgigtuu éhê siini batà, iya sa etaw tigtu mepigtamayan i Nemula. Adi-adi pa amuk tagkesan dakel batu diyà lieg di anì meeled diyà dagat. ⁷Mepasangan sa medoo etaw diyà tanà enù ka duen sa egbegay salà diyà kenagda. Duen doo sa takà egbegay salà diyà etaw, dodoo tigtu mepigtamayan sa etaw eg-enggat sa duma di egbael salà.

⁸“Upama, amuk meenggat yu diyà salà danà sa belad yu ataw ka sa lisen yu, tagped yu owoy buungi yu ma dé enù ka uman pa mepion sa egoh yu melalù taman melugay apiya di pa neputuk sa belad yu ataw ka lisen yu diyà sa egoh yu épê duwa belad ataw ka duwa lisen mekeangay diyà sa lanaw apuy endà mepadeng. ⁹Hediya ma, amuk meenggat yu diyà

salà danà sa mata yu, lesò yu owoy buungi yu ma dé enù ka uman pa mepion sa egoh yu melalù apiya di pa sebaen daa sa mata yu diyà sa egoh yu épê duwa mata mekeangay diyà sa lanaw apuy endà mepadeng.

¹⁰ “Hahaa yu, anì endà eg-ekedan yu duu sa tukéey etaw ku lagà siini batà. Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu, kagda sa egtulikan sa medoo egsugùsuguen i Nemula duma i Emà ku diyà langit. ¹¹ [Na, ini sa pesuwan di mig-angay sa Kakay Langun diyà tanà anì mealukan sa medoo etaw egpekesugsug.]”

Ini Sa Balatan I Hésus Diyà Sa Kebilibili Netelas (Lukas 15:3-7)

¹² Agulé guwaen i Hésus, “Upama, duen sa etaw diyà keniyu épê magatus kebilibili. Amuk netelas sa sebaen kebilibili di, salidan di sa siyow pulù owoy siyow egtabtab diyà getan, owoy eg-angayen di eglagbet sa sebaen netelas taman endà hauwen di duu. ¹³ Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Amuk hinaa di sa sebaen netelas, tigtu meanggan sa pedu di danà di mighaa. Uman pa sa kekeanggan di danà di mighaa sa sebaen diyà sa kekeanggan di diyà sa siyow pulù owoy siyow endà netelas. ¹⁴ Hediya ma sa Emà ta diyà langit, enù ka ungayà di endà duen etaw mekesugsug apiya sebaen daa tukéey etaw di.”

Ini Sa Igtulù I Hésus Denu Sa Duma Da Nesalà

¹⁵ Agulé guwaen i Hésus, “Amuk duen duma ko egpigttuu egbael salà diyà keniko, angay ko tulon diyà kenagdi sa medaet binaelan di, dodox lebù yu daa egseolomoy. Agulé, amuk eg-ekedan di sa salà di, egbuligan ko dé kagdi i egpepigttuu. ¹⁶ Dodox amuk endà egpigttuu di diyà sa kagi ko, peunut ko sa duma etaw, iling ka sebaen etaw ataw ka duwa, owoy pelikù yu dema diyà kenagdi anì dumuen duwa etaw ataw ka telu egepetuu sa kagi ko diyà kenagdi. ¹⁷ Agulé, amuk endà egpigttuu di diyà keniyu, tulon ko dé diyà sa umpungan i Hésus. Agulé amuk endà pa egpigttuu di diyà sa kaunutan sa umpungan i Hésus, yoko eg-unut duu enù ka kagdi dé lagà etaw tegebael salà endà egpigttuu diyà si Nemula.

¹⁸ “Na, tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Amuk duen sa eghawidan yu diyà tanà, iya ma sa mehawidan dutu langit dò. Owoy amuk duen sa egpandayaen yu diyà tanà, iya ma sa mepandayaè dutu langit dò.

¹⁹ “Ini ma sa eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Amuk duwa yu daa dahini diyà tanà owoy neseunut sa pedu yu denu sa isimbà yu, mebegayan yu doo i Emà ku diyà langit sa egegeniyen yu. ²⁰ Enù ka amuk duwa yu daa nesetipon ataw ka telu yu anì sumimbà yu diyà kenak, dahiya a ma doo diyà keniyu.”

Ini Sa Peligad I Hésus Sa Etaw Endà Egpeuloy Diyà Sa Duma Di

²¹ Agulé, migpedapag Pidelu i diyà si Hésus owoy guwaen di, “O Datù, amuk takà egkesalà sa etaw diyà kenak, pila gulê ipeuloy ku sa salà di? Enget pa amuk pitu gulê?”

²² Agulé migsagbi Hésus i, guwaen di, “Endà. Beken pitu gulé daa, dodox takà ko peuloyi polo kenagdi, apiya taman pitu pulù gulé anan tigpituway. ²³ Enù ka lagà ini i sa kedadù i Nemula. Duen sa datù ungayà di eg-etuk sa utang sa medoo etaw di. ²⁴ Egoh di mig-edung eg-etuk, inuwit da diyà kenagdi sa etaw épê dakel utang danà di migsagbay ngibungibuwana pilak. ²⁵ Dodox endà pa egpekebayad di sa utang di, huenan di igsugù sa datù anì meudipen da lapeg sa sawa di owoy sa medoo anak di owoy medagang ma sa langun taman da anì bayadan di sa utang di. ²⁶ Dodox migligkued sa etaw diyà sa taengan sa datù, owoy egpegeni, guwaen di, ‘O Datù, angat-angat ka pelà, hih, enù ka impasan ku sa langun utang ku diyà keniko.’ ²⁷ Agulé, igpeuloy dé sa datù sa langun utang di danà sa kehidu di kenagdi, owoy linengaan di ma kagdi i.

²⁸ “Agulé egoh sa maama miglegkang dahiya, nesiegungan di diyà dalan sa sebaen duma di nekeutang tukéey daa pilak diyà kenagdi. Hê, egpelengen di kagdi, owoy guwaen di, ‘Bayadi ko dé sa utang ko kenak.’ ²⁹ Agulé, egligkued diyà sa taengan di, owoy egpegeni, guwaen di, ‘O Akay, angat-angat ka pelà, hih, enù ka impasan ku sa langun utang ku diyà keniko.’ ³⁰ Dodox eg-eked siedò etaw, owoy ipebilanggu di polo kagdi taman endà mekebayad di. ³¹ Na, egoh sa medoo duma di neketiig iya wé, tigtu nebukul sa pedu da. Agulé, mig-angay da egtulon diyà sa datù sa langun binaelan di. ³² Hê, igpeangay sa datù iya wé etaw, owoy guwaen di, ‘Dupang ka kuna i etaw. Egoh ko migpegeni diyà kenak, igpeuloy ku dé diyà keniko sa langun utang ko. ³³ Maen di ya endà ma egkehidiwan ko sa duma ko éhê mendaan sa kehidu ku keniko?’ ³⁴ Agulé, tigtu egbulitan sa datù kagdi i owoy ipebilanggu di anì mepigtamayan taman endà mebayadan di duu sa langun utang di.”

³⁵ Agulé guwaen i Hésus, “Hediya ma sa baelan i Emà ku Nemula diyà keniyu amuk endà tigtu yu duu ipeuloy sa salà sa duma yu.”

Ini Sa Igtulù I Hésus Denu Sa Keeked Etaw Sa Sawa Di
(Malkos 10:1-12)

19 ¹ Na, egoh i Hésus neubus migtulù iya wé, eglekang diyà sa uwang Galiliya owoy eg-angay tanà dutu lawa't Holdan diyà sa uwang Hudiya. ² Eg-unut ma sa melaweng etaw diyà kenagdi owoy egbulungan di ma sa langun etaw eglinadu dahiya.

³ Na, duen etaw Palasiyu mig-angay diyà si Hésus enù ka eglagbeten da sa kagi di neketipay sa uledin. Eg-igsà da, guwaen da, “Enù di ya, meketipay pa sa etaw diyà sa uledin ta amuk eg-ekedan di sa sawa di apiya endà duen sa medaet binaelan di?”

⁴ Agulé migsagbi Hésus i, guwaen di, “Lagà yu endà nekebasa sa kagi i Nemula igpesulat. Egoh i Nemula migbael sa langun taman egoh anay, binaelan di sa sebaen maama owoy sa sebaen bayi. ⁵ Ini sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

‘Iya maen di ya mesalidan sa maama sa emà di owoy sa inay di owoy mekeugpà dé diyà sa sawa di enù ka lagà sebaen etaw da daa.’^c

6 Na, endà dé duwa sa etaw telesawa, dodoxo nesesebaen da dé. Huenan di, endà mepion di amuk mesepalak sa etaw telesawa enù ka nesesebaen da dé danà i Nemula.”

7 Agulé, eg-igsaan dema sa medoo Palasiyu, guwaen da, “Amuk endà mebaluy di iya wé, ngadan sa pesuwan di igsugù i Mosis egoh anay dumuen sa igsulat ibegay sa maama diyà sa sawa di anì tandaan di sa keeked di egoh di eghemaga kenagdi?”

8 Agulé migsagbì Hésus i, guwaen di, “Iya sa igtulù i Mosis mebaluy ekedan yu sa sawa yu, enù ka netiigan di metegas sa ulu yu. Dodoxo egoh anay egoh i Nemula migbael sa etaw, endà mebaluy di ekedan sa etaw sa sawa di. 9 Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Amuk eg-ekedan sa maama sa sawa di endà migbigà, egbigà doo amuk sawaen di sa sebaen bayi.”

10 Agulé guwaen sa medoo salu di, “Amuk iya sa kelikutan sa etaw épê sawa, uman pa mepion hedem amuk endà dé sumawa di.”

11 Agulé guwaen i Hésus, “Beken sa langun etaw sa endà sumawa, dodoxo sa etaw hinemilì i Nemula daa sa endà sumawa. 12 Enù ka endà nesetepeng di sa pesuwan di endà sumawa sa etaw. Duen etaw endà sumawa enù ka duen sa kulang da egoh da miglesut. Owoy duen ma etaw endà sumawa enù ka kinapun da. Owoy duen ma etaw endà sumawa anì endà mealang da egtulù denu sa kedadù i Nemula. Amuk kuna sa etaw hinemilì i Nemula anì endà sumawa ka, pangunut ka dé diyà sa igsugù di.”

Ini Sa Egoh I Hésus Migsimbà Denu Sa Medoo Batà (Malkos 10:13-16; Lukas 18:15-17)

13 Na, duen medoo etaw mig-uwit sa medoo anak da diyà si Hésus anì sabaan di kagda anì isimbà di. Dodoxo eghawidan sa medoo salu di kagda.

14 Agulé, guwaen i Hésus diyà sa salu di, “Pandayà yu dé sa medoo batà mangay diyà kenak. Yoko eghawid duu, enù ka iya sa etaw mekeunut diyà sa kedadù i Nemula sa medoo etaw egpekeiling pedu batà.”

15 Agulé, sinabaan i Hésus sa medoo batà owoy isimbà di kagda. Agulé, miglegkang dema dahiya.

Ini Sa Tinulon I Hésus Sa Mebaelan Sa Kawasà Maama Anì Melalù (Malkos 10:17-31; Lukas 18:18-30)

16 Na, duen sa maama mig-angay eg-igsà diyà si Hésus, guwaen di, “O Mistelu, ngadan sa mepion baelan ku anì dumuen lalù ku endà meelut di?”

^c 19:5 Basa ko Génesis 2:24

¹⁷Guwaen i Hésus, “Maen di ya eg-igsaen ko diyà kenak sa mepion egbaelan ko? Endà duen sa etaw mepion liyu daa si Nemula. Dodoo amuk ungayà ko melalù ka taman melugay, pangunuti ko sa uledin i Nemula.”

¹⁸Agulé, eg-igsà dema sa maama, guwaen di, “Ngadan tayu sa uledin pangunutan ku?”

Agulé guwaen i Hésus, “Iya sa uledin di, yoko eg-imatay ya etaw, owoy yoko egbigà ya, owoy yoko egpenakaw wa, owoy yoko egbutbut ta egtipu sa duma yu, ¹⁹owoy adati yu sa emà yu owoy sa inay yu, owoy hiduwi ko ma sa duma ko éhê mendaa sa kehidu ko keniko.”

²⁰Agulé guwaen sa maama, “Langun siini uledin di, anan egpangunutan ku. Ngadan pa sa baelan ku?”

²¹Guwaen i Hésus diyà kenagdi, “Amuk iya sa ungayà ko tigtu metiengaw ka diyà sa kehaa i Nemula, angay ko dagang sa langun taman ko owoy tukidi ko begayi diyà sa medoo etaw pubeli. Amuk hediya, dumuen sa pantiyali ko diyà langit. Agulé angay ka dini unut-unut ka kenak.”

²²Dodoo egoh di migdineg sa kagi i Hésus, miglikù owoy nebenges temù sa pedu di enù ka tigtu kawasà.

²³Agulé, mig-ikagi Hésus i diyà sa medoo salu di, guwaen di, “Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Tigtu melikut sa medoo kawasà etaw mekeunut sa kedadù i Nemula. ²⁴Egtulonen ku diyà keniyu endà megaga da duu. Uman pa melemu sa hinagtay kamiliyu eg-ukit diyà sa tosong dagum diyà sa kawasà etaw mekeunut diyà sa kedadù i Nemula.”

²⁵Ego sa medoo salu di migdineg iya wé, tigtu da negaip temù owoy guwaen da, “Amuk hediya, endà duen etaw kéen mealukan i Nemula.”

²⁶Dodoo eg-inengtengen i Hésus kagda, owoy guwaen di, “Tuu ma doo, endà mebaluy di amuk etaw daa, dodoo mebaluy doo amuk si Nemula enù ka megaga di doo sa langun egbaelan.”

²⁷Agulé guwaen i Pidelu, “Taa ko. Sinalidan ké dé sa langun taman ké enù ka eg-unut-unut ké keniko. Enù kami i duu, ngadan sa untung mekuwa ké?”

²⁸Agulé, guwaen i Hésus diyà kenagda, “Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Amuk pelumanan i Nemula sa tanà, menuu sa Kakay Langun diyà sa bangkù di metolol egoh di kumedatù. Owoy kiyu i salu ku, menuu yu ma diyà sa sepulù owoy duwa bangkù sa datù enù ka ipaten yu sa sepulù owoy duwa geumpung tugod i Islaél. ²⁹Na, sumalà dé sa etaw sinalidan di sa dalesan di ataw ka sa tanà di, ataw ka sa emà di owoy sa inay di, ataw ka sa kakay di owoy sa hadi di, ataw ka sa medoo anak di danà di eg-unut-unut diyà kenak, meumanan pa magatus gulê sa mesakem di owoy dumuen ma sa lalù di endà meelut di. ³⁰Dodoo sa medoo etaw dakel diyà sa kehaa yu ini egoh di, kumetukééy da polo kani. Owoy sa medoo etaw tukééy diyà sa kehaa yu ini egoh di, pedakelen i Nemula polo kagda.”

Ini Sa Peligad I Hésus Sa Medoo Tegegalebek Diyà Sa Hinemulaan

20 ¹Agulé guwaen i Hésus, “Lagà ini i sa kedatiù i Nemula. Duen sa etaw épê tanà hinemulaan di palas. Agulé, sebaen agdaw eglapus eglagbet etaw anì gumalebek da diyà sa hinemulaan di. ²Igpasad di diyà sa anay etaw kinuwa di sa sukay da sapilak, enù ka iya sa enget sukay sa etaw eggalebek segeagdaw. Agulé egpegalebeken di kagda diyà sa hinemulaan di. ³Agulé egoh di alas siyow, egpelikù eglagbet etaw anì gumalebek da. Hê, hinaa di sa medoo etaw diyà padian endà duen galebek da. ⁴Guwaen di diyà kenagda, ‘Angay yu ma eggalebek diyà sa hinemulaan ku owoy sukayan ku kiyu sa nesugat.’ Agulé eggalebek da ma dé. ⁵Na, egoh di alas sepulù owoy duwa, egpelikù dema diyà sa padian anì umanan di sa kedoo etaw eggalebek. Hediya ma sa binaelan di egoh di alas telu mahapun. ⁶Agulé, egoh di buyu alas lima mahapun, egpelikù dema diyà sa padian owoy duen ma etaw hinaa di dahiya endà duen galebek da. Eg-igsaan di kagda, guwaen di, ‘Maen di ya eg-ugpà yu uloy dahini owoy endà eggalebek yu?’ ⁷Egsagbi da, guwaen da, ‘Enù ka endà duen etaw egpegalebek kenami.’ Agulé guwaen di, ‘Angay yu ma galebek dutu siedò hinemulaan ku.’

⁸“Agulé, egoh di eg-eled dé sa agdaw, eg-ikagi sa maama diyà sa sinaligan di, guwaen di, ‘Umow ko sa medoo etaw eggalebek owoy sukayi ko dé. Sukayi ko muna sa hudihudi eggalebek, agulé sukayi ko sa muna eggalebek.’ ⁹Na, sapilak sa sukay di diyà sa uman sebaen etaw mig-edung eggalebek egoh di alas lima mahapun. ¹⁰Huenan di, egoh di eg-angay egsukay sa medoo etaw eggalebek edung magtu kesimag, iya sa penemdem da umanan pa sa hagda sukay. Dodoo, sapilak ma doo sa sukay di kenagda. ¹¹Egoh da migkuwa sa sukay da, egsigbolow da diyà sa etaw egpegalebek kenagda, ¹²guwaen da, ‘Sakaulas daa sa lugay siedò etaw eggalebek, dodoo kami, egtigkelan ké sa meedup agdaw eggalebek neelut agdaw. Maen di ya nesetepeng sa kesukay ko kenami eggalebek?’ ¹³Agulé, guwaen sa épê tanà diyà sa sebaen etaw, ‘Na, Akay, endà lapisen ku kiyu enù ka tapay dé inikagi ku sapilak sa sukay yu egoh ku migpegalebek keniyu, owoy iya ma sa igbegay ku diyà keniyu. ¹⁴Na, kuwa yu sa sukay yu owoy likù yu dé. Enù ka iya sa ungayà ku nesetepeng sa isukay ku sa hudihudi eggalebek owoy sa muna eggalebek. ¹⁵Endà mehawidan a etaw amuk meiyap a megay sa pilak ku diyà sa sumalà dé etaw egkeiyapan ku. Enù di ya, egsinu-sinu ka danà ku metawag diyà kenagda?’”

¹⁶Agulé guwaen i Hésus, “Hediya ma, kumedakel doo sa medoo etaw tukéey dé diyà sa kehaa yu ini egoh di. Dodoo kumetukéey polo sa medoo etaw dakel diyà sa kehaa yu ini egoh di.”

**Ini Sa Ego I Hésus Migtulon Dema Sa Metamanan Di Diyà Tanà
(Malkos 10:32-34; Lukas 18:31-34)**

¹⁷Na, egoh i Hésus egtekedeg eg-angay Hélusalém dò, inuwit di sa sepulù owoy duwa salu di owoy eg-ikagiyan di kagda egoh di endà duen

liyu etaw mekedineg. ¹⁸Guwaen di, “Taa yu, hih. Mangay ki Hélusalém dò. Amuk tumebow ki dutu, mekebegay sa Kakay Langun diyà sa medoo ulu-ulu tegesimbà owoy sa medoo tegetulù uledin igsugkow i Mosis. Mesesebaen sa penemdem da meimatayan a, ¹⁹huenan di ibegay da aken diyà sa medoo etaw beken Hudiyu. Peumàumaan da aken, owoy tapesen a ma, owoy imatayan da ma aken itutuk diyà sa kayu ighbugsud. Dodoo amuk meuma sa ketelu di agdaw, meenaw a doo.”

**Ini Sa Ego Sa Sawa I Sébediyu Mig-ikagi Diyà Si Hésus
(Malkos 10:35-45)**

²⁰Agulé, mig-angay diyà si Hésus sa sawa i Sébediyu owoy sa duwa anak di, si Santiyago owoy si Huwan. Egligkued diyà sa taengan i Hésus enù ka duen sa egpegenyen di diyà kenagdi. ²¹Agulé eg-igsà Hésus i, guwaen di, “Ngadan sa ungayà ko diyà kenak?”

Guwaen sa bayi, “Amuk meuma sa kedadù ko, pepenuu ko siini duwa anak ku anì kumedatù da ma, sebaen denu kuwanan ko owoy sebaen denu bibang ko.”

²²Agulé, guwaen i Hésus diyà kenagda, “Endà netiigan yu duu sa kebegat sa egpegenyen yu diyà kenak. Enù di ya, mekegaga yu pa tumigkel sa kelikutan meukitan ku?”^d

Guwaen da eggsagbì, “Hoò, metigkelan ké doo iya wé.”

²³Agulé guwaen i Hésus, “Meukitan yu ma doo sa kelikutan mekeuma diyà kenak. Dodoo beken aken sa humemilì tayu sa etaw mekepenuu denu kuwanan ku ataw ka denu bibang ku, enù ka si Emà ku polo sa mekehemilì sa etaw mekepenuu dahiya.”

²⁴Na, ego sa sepulù duma salu di migdineg denu sa pinegeni da diyà si Hésus, ebulitan da Santiyago i owoy si Huwan hadi di. ²⁵Agulé, sinetipon i Hésus sa langun salu di owoy guwaen di, “Netiigan ta dé sa egbaelan sa medoo ulu-ulu etaw beken Hudiyu, enù ka takaan da egpeges sa medoo etaw da danà sa dakel egkegaga da, owoy takaan da ma kagda eggsugù. ²⁶Dodoo endà mebaluy di amuk ilingan yu iya wé egbaelan da. Amuk duen etaw diyà keniyu ungayà di pedakelen di kagdi, mepion polo amuk petukééyen di lagà sa eggsugùsuguen yu atung ebulig keniyu. ²⁷Hediya ma, amuk duen etaw diyà keniyu ungayà di pedakelen di kagdi, mepion amuk petukééyen di polo kagdi lagà sa udipen yu. ²⁸Meilingan di ma aken i Kakay Langun, enù ka beken iya sa pesuwan ku mig-angay diyà tanà anì metabangan a etaw. Dodoo mig-angay a dini anì metabangan ku polo sa medoo etaw owoy meimatayan a ma anì melaun ku sa medoo etaw neudipen danà sa salà da.”

^d 20:22 Mebaluy ma guwaen di, “Megaga yu pa uminem sa inemen ku?”

Ini Sa Ego I Hésus Migbulung Sa Duwa Maama Langap
(Malkos 10:46-52; Lukas 18:35-43)

²⁹Na, ego i Hésus migtalà diyà sa menuwa Héliko, duen melaweng etaw eg-unut diyà kenagda. ³⁰Duen duwa maama langap egpenuu diyà sa kilidan kalasada. Ego i Hésus i dahiya, eg-umow da, guwaen da, “O tugod i Dabid, hiduwi ko kami.”

³¹Agulé, eghawidan sa medoo etaw, guwaen da, “Yoko egséléken na.” Dodoo, eg-umanen da polo eg-umow metaled, guwaen da, “O Datù, tugod i Dabid, hiduwi ko kami.”

³²Agulé, mig-ugpà Hésus i owoy inumow di kagda, guwaen di, “Ngadan sa egkeiyapan yu baelan ku diyà keniyu?”

³³Guwaen da, “O Datù, ungayà ké umilag ké hedem.”

³⁴Agulé eghiduwani Hésus kagda, owoy eg-amisen di sa mata da. Hê, petow da dé mig-ilag, owoy eg-unut-unut da ma diyà si Hésus.

Ini Sa Ego I Hésus Migtebow Diyà Hélusalém Owoy Dinatù Da
(Malkos 11:1-11; Lukas 19:28-40; Huwan 12:12-19)

21 ¹Na, ego i Hésus egkedapag diyà Hélusalém, buyu da dé dumagpak diyà sa menuwa Bétpagi diyà sa lagpiyan Getan Olibu. Agulé, sinugù i Hésus sa duwa salu di, ²guwaen di, “Huna yu dé angay dutu siedò menuwa tebowon ta. Amuk tumebow yu dutu, hauwen yu sa hinagtay asnu owoy sa nati di. Lengà yu owoy uwit yu dini. ³Amuk duen etaw umigsà keniyu, iya sa sagbì yu, guwaen yu, ‘Igsugù i Datù enù ka duen sa penemdem di.’ Agulé pandayaen di kiyu eg-uwit sa hinagtay owoy sa nati di.”

⁴Na, danà iya wé, neketuu dé sa kagi sa tegesugkow i Nemula ego anay, ⁵guwaen di,

“Ini sa tulon ko diyà sa medoo etaw tegeHélusalém.

Haa yu, tumebow sa Datù yu ini ego di.

Dodoo kagdi sa migpetukéey owoy egkudà diyà sa nati asnu.”^e

⁶Agulé, mig-ipanaw sa duwa salu di owoy tinuu da sa igsugù di kenagda. ⁷Agulé inuwit da sa hinagtay asnu owoy sa nati di diyà si Hésus. Inampisan da ginis sa iyug di owoy migkudà Hésus i. ⁸Agulé, igtenàtenà sa medoo etaw sa ginis da diyà sa ukitan i Hésus, owoy duen ma etaw egkuwa panga kayu melaweng daun itenàtenà da diyà sa ukitan di, enù ka egtandaan da sa kedatù da kenagdi. ⁹Na, sa medoo etaw eg-unut diyà si Hésus, iling ka muna ataw ka hudihudi, eg-edung da eg-ikagi metaled. Guwaen da, “Meolò sa tugod i Dabid eg-angat-angatan ta. Meolò ma sa pineangay i Datù Nemula. Meolò ma Nemula i diyà langit.”

^e 21:5 Basa ko Sakaliyas 9:9

¹⁰ Na, egoh i Hésus migtebow diyà Hélusalém, negaip sa langun etaw dahiya. Egseigsaay da, guwaen da, “Ngadan iya wé etaw egtebow?”

¹¹ Egsagbì sa medoo etaw mig-unut diyà si Hésus, guwaen da, “Kagdi si Hésus sa tegesugkow i Nemula kedu diyà menuwa Nasalét diyà sa uwang Galiliya.”

Ini Sa Egoh I Hésus Mig-angay Diyà Sa Dalesan I Nemula
(Malkos 11:15-19; Lukas 19:45-48; Huwan 2:13-22)

¹² Agulé, migludep Hésus i diyà sa Dalesan i Nemula owoy hinemagawan di sa medoo etaw tegedagang owoy sa medoo egbeli dahiya. Pinekinilid di ma sa medoo lamisan etaw tegesambì pilak owoy sa medoo bangkù sa tegedagang manuk imatayan da ibegay diyà si Nemula. ¹³ Guwaen di diyà kenagda, “Iya sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

‘Sa Dalesan ku iya sa dalesan atung egsimbaan etaw.’^f
 Dodoo danà sa egbaelan yu dahini, nebaluy dalesan sa medoo tegelapis polo siini Dalesan i Nemula.”

¹⁴ Agulé, duen ma medoo etaw langap owoy etaw pikat mig-angay da diyà si Hésus diyà sa Dalesan i Nemula, owoy egbulungan di kagda.

¹⁵ Dodoo egbulit sa medoo ulu-ulù tegesimbà owoy sa medoo tegetulù uledin igsugkow i Mosis danà da mighaa sa medoo panduan binaelan i Hésus owoy danà da ma migdineg sa kagi sa medoo batà egseumowoy diyà sa Dalesan i Nemula, guwaen da, “Meolò sa tugod i Dabid!”

¹⁶ Huenan di, egbulitan sa medoo ulu-ulù Hésus i, guwaen da, “Amuk egdinegen ko sa kagi da, maen di ya endà eghawidan ko duu?”

Migsagbì Hésus i, guwaen di, “Egdinegen ku doo sa kagi da, dodoo mepion doo iya wé diyà kenak. Lagà endà nekebasa yu sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

‘Tinulù i Nemula sa medoo batà anì mepion sa keolò da kenagdi.’^g ”

¹⁷ Agulé sinalidan i Hésus kagda dahiya, owoy eg-angay dutu menuwa Bétaniya dò kenà di mesegduwan.

Ini Sa Egoh I Hésus Migtubad Sa Kayu Pigus
(Malkos 11:12-14,20-24)

¹⁸ Na, egoh di sumimag egoh da egpelikù Hélusalém dò, egpeketues Hésus i. ¹⁹ Hinaa di sa kayu pigus medapag diyà sa ilis kalasada owoy eg-angay eglagbet sa bunga di. Dodoo endà duen bunga di, anan daun di daa sa hinaa di. Huenan di, guwaen di diyà sa kayu, “Endà dé munga di ini i kayu.”

Hê, petow dé nelaeb sa kayu pigus. ²⁰ Egoh sa medoo salu di mighaa iya wé, negaip da owoy guwaen da, “Maen di ya petow dé nelaeb siini kayu pigus?”

^f 21:13 Basa ko Isayas 56:7; owoy Hilimiyas 7:11 ^g 21:16 Basa ko Isalem 8:2

²¹Agulé guwaen i Hésus, “Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Amuk egpigtuu yu diyà si Nemula owoy amuk endà egsagàsagà yu, mekebael yu doo panduan uman pa dakel diyà siini panduan ku diyà sa kayu pigus. Amuk ikagiyen yu daa siini getan anì humalì dagat dò, mangunut doo diyà sa kagi yu. ²²Amuk egsimbà yu diyà si Nemula owoy egsalig yu ma diyà kenagdi, mekuwa yu doo sa egpegeniyen yu.”

Ini Sa Egoh Da Mig-igsà Sa Keduwan Sa Egkegaga I Hésus
(Malkos 11:27-33; Lukas 20:1-8)

²³Na, migpelikù Hésus i diyà sa Dalesan i Nemula owoy egtulù dema dahiya. Agulé, duen medoo ulu-ulu tegesimbà owoy medoo kaunutan Hudiyu eg-angay da eg-igsà diyà kenagdi, guwaen da, “Ngadan keduwan sa egkegaga ko egbael siini medoo binaelan ko? Ngadan di etaw sa migpeangay keniko?”

²⁴Egsagbi Hésus i, guwaen di, “Duen ma sa igsà ku diyà keniyu. Amuk sagbian yu aken, tulonen ku ma diyà keniyu sa keduwan sa naken egkegaga. ²⁵Enù di ya, ngadan sa migsugù si Huwan egoh di migbautis sa medoo etaw diyà wayeg, ataw ka si Nemula ataw ka sa etaw daa?”

Agulé, egsesigbolowoy da denu sa isagbì da, guwaen da, “Amuk sumagbì ki, guwaen ta, ‘Si Nemula sa migsugù kenagdi,’ sumulì mikagi Hésus i, guwaen di, ‘Maen di ya endà egsagbi’” ²⁶Dodoo amuk sumagbì ki, guwaen ta, ‘Sa etaw daa,’ melimedangan ki sa medoo etaw enù ka netuuwan da si Huwan sa tegesugkow i Nemula.” ²⁷Huanan di, egsagbì da diyà si Hésus, guwaen da, “Enday ta duu. Endà netiigan ké duu sa migsugù si Huwan.”

Agulé guwaen i Hésus, “Amuk hediya, endà ma tulonen ku duu diyà keniyu sa keduwan sa naken egkegaga.”

Ini Sa Peligad I Hésus Sa Duwa Anak Sa Maama

²⁸Agulé guwaen i Hésus, “Na, penemdem yu ini i eg-ikagiyen ku. Duen sa maama épê duwa anak maama. Mig-angay diyà sa lebì lawa anak di owoy guwaen di, ‘Na Adug, angay ka galebek diyà sa hinemulaan ku imi egoh di.’ ²⁹Dodoo guwaen di egsagbì, ‘Meked a.’ Agulé, endà iseg di nelugay, nepelumanan sa penemdem di owoy eg-angay doo eggalebek. ³⁰Agulé mig-angay sa maama diyà sa hadi anak di, owoy hediya ma sa igsugù di kenagdi. Agulé guwaen sa anak di, ‘Hoò, mangay a gumalebek.’ Dodoo endà eg-angay di eggalebek. ³¹Na, ngadan sa tayu batà migpangunut diyà sa igsugù sa emà di?”

Sinagbian da, guwaen da, “Sa kakay anak di.”

Agulé, guwaen i Hésus diyà kenagda, “Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Duen medoo etaw nekehuna diyà keniyu egpekeunut diyà sa kedadù i Nemula, apiya di pa medaet da etaw, lagà sa medoo atung

egpeetukan sa sulutan owoy sa medoo tegepediyangdang. ³² Mig-angay egtulù si Huwan Tegebautis diyà keniyu anì ekedan yu sa salà yu anì kumetiengaw yu diyà sa kehaa i Nemula, dodox endà egpigtuuwen yu duu. Iya polo sa migpigtuu diyà kenagdi sa medoo etaw egpeetukan sa Sulutan owoy sa medoo tegepediyangdang. Apiya di pa hinaa yu sa egoh da migpigtuu, endà doo eg-ekedan yu duu sa medaet egbaelan yu owoy endà ma egpigtuu yu diyà kenagdi.”

Ini Sa Peligad I Hésus Denu Sa Medoo Kaunutan Hudiyu

(Malkos 12:1-12; Lukas 20:9-19)

³³ Agulé guwaen i Hésus, “Dinegdineg yu siini peligad ku. Duen sa maama mighemula palas diyà sa tanà di. Linedes di, owoy tinosongon di sa dakel batu kenà di humemeg palas, owoy binaelan di ma sa lawì mehagtaw kenà sa tegebantay umugpà. Agulé, igsalig di diyà sa medoo etaw atung eg-ipat, enù ka mangay mediyù dò. ³⁴ Agulé, egoh di neuma sa bulan kepupu sa bunga di, pineangay di sa duma egsugùsuguen di diyà sa medoo etaw tegeipat anì kuwaen da sa hagdi baed. ³⁵ Dodox egoh da migtebow, medaet polo sa kinebael sa etaw tegeipat, enù ka sinesuntuk da sa sebaen owoy inimatayan da ma sa sebaen, owoy binuung da ma batu sa sebaen. ³⁶ Agulé, pineangay dema sa épê tanà sa uman pa kedoo egsugùsuguen di diyà kenagda. Dodox, hediya ma medaet sa kinebael da kenagda. ³⁷ Agulé, pineangay di sa anak di diyà kenagda, enù ka guwaen di dò meadatan da doo sa anak di amuk hauwen da. ³⁸ Dodox egoh sa medoo tegeipat mighaa sa anak di, egseolomoy da, guwaen da, ‘Ini sa etaw kumuwa siini hinemulaan lalawan di diyà sa emà di. Téél yu dé, imatayan ta anì nita polo sa hinemulaan di.’ ³⁹ Agulé, sinigkem da owoy hinemagawan da kedu diyà sa hinemulaan, owoy inimatayan da. ⁴⁰ Na, amuk mangay dutu sa épê hinemulaan, ngadan sa baelan di diyà siedò medoo etaw tegeipat?”

⁴¹ Agulé guwaen da egsagbì, “Iya sa baelan di imatayan di siedò medaet etaw tegeipat, owoy isalig di ma sa hinemulaan di diyà sa liyu etaw anì kagda polo sa megay sa hagdi baed uman palay.”

⁴² Agulé guwaen i Hésus diyà kenagda, “Lagà yu endà nekebasa siini kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

‘Sa sebaen batu inekedan sa medoo tegebael dalesan pulung batu
enù ka guwaen da dò endà duen ulan di,
iya polo sa tigtu miulan batu hinemilì ku.
Anan mepion iya wé binaelan i Datù,
huanan di meolò kagdi i.’^h

⁴³ Na, tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Endà dé mekeunut yu sa kedadù i Nemula, dodox iya polo sa mekeunut diyà sa kedadù di sa etaw takà

^h 21:42 Basa ko Isalem 118:22-23

egpangunut diyà sa igsugù di. ⁴⁴ [Amuk mekekinagpà sa etaw diyà siini batu, melepù. Dodox amuk menabù siini batu diyà sa etaw, melupet.]”

⁴⁵ Na, egoh sa medoo ulu-ulù tegesimbà owoy etaw Palasiyu migdineg sa peligad i Hésus, netiigan da kagda sa egkesugat peligad di. ⁴⁶ Huenan di, ungayà da hedem sigkemen da Hésus i. Dodox endà megaga da duu enù ka nelimedangan da sa medoo etaw, enù ka netuuwan sa medoo etaw si Hésus sa tegesugkow i Nemula.

Ini Sa Peligad I Hésus Diyà Sa Maama Egbael Pista
(Lukas 14:15-24)

22 ¹Na, egpeligad dema Hésus i diyà kenagda, ²guwaen di, “Lagà ini i sa kedadù i Nemula diyà langit. Duen sa datù egbael pista enù ka kumawing sa anak di. ³Egoh di neuma sa agdaw da kumaen, sinugù di sa medoo egsugùsuguen di anì angayen da sa langun etaw igsasà di, dodox eg-eked da polo eglenged. ⁴Agulé, pineangay di sa medoo duma egsugùsuguen di diyà sa medoo etaw igsasà di. Guwaen da, ‘Angay yu gaa dutu. Sinumbali dé gaa sa sapi owoy sa hinagtay mitabà, owoy nelegà dé sa langun kaenen. Téél yu dé, angay yu kaen gaa.’ ⁵Dodox lagà endà egdinegen da duu, enù ka egpeiges da polo sa hagda galebek. Duen sa sebaen eg-angay diyà sa hinemulaan di, owoy duen ma sa eg-angay diyà sa tinda di. ⁶Owoy duen ma liyu etaw migsikem sa medoo egsugùsuguen di, owoy sinesuntuk da kagda, owoy inimatayan da ma. ⁷Agulé egbulit temù sa datù. Huenan di, pineangay di sa medoo sundalu di anì imatayan da siedò medoo tegeimatay owoy ulowen da ma sa hagda menuwa. ⁸Agulé, guwaen sa datù diyà sa medoo egsugùsuguen di, ‘Nelegà dé sa kaenen pista, dodox endà eglengeden ku duu sa medoo etaw igsasà ku enù ka mig-eked da eg-angay dini. ⁹Huenan di, angay yu diyà sa dakel kalasada, owoy pelenged yu diyà sa pista ku sa langun etaw hauwen yu dahiya.’ ¹⁰Agulé, mig-angay da diyà sa medoo kalasada, owoy eglengeden da diyà pista sa langun etaw hinaa da, iling ka mepion etaw ataw ka medaet. Agulé, nebelet etaw sa dalesan di.

¹¹ “Na, endà nelugay di, inangay sa datù egtelow sa medoo etaw miglenged diyà sa pista di. Agulé, hinaa di sa sebaen etaw endà ikawal di duu sa kawal sa etaw eglenged sa pista kawing. ¹²Agulé guwaen sa datù diyà kenagdi, ‘O Akay, maen di ya miggemow ka dini amuk endà ikawal ko duu sa kawal sa eglenged pista kawing?’ Dodox endà egpekesagbì di. ¹³Agulé, guwaen sa datù diyà sa egsugùsuguen di, ‘Polot yu sa belad di owoy sa lisén di, owoy buungi yu ma dé kagdi diyà sa deleman kenà di mepiqtamayan. Suminegaw dutu owoy kuméget sa ngipen di danà di tigtu mepasangan.’ ”

¹⁴ Agulé guwaen i Hésus, “Apiya di pa medoo sa etaw igsasà i Nemula anì mekeunut da sa kedadù di, tukééy daa sa etaw mehemilì di.”

Ini Sa Ego Da Mig-igsà Si Hésus Denu Sa Kebayad Da Pelesintu
(Malkos 12:13-17; Lukas 20:20-26)

¹⁵ Agulé sinalidan sa medoo Palasiyu Hésus i, owoy egseolomoy da sa kebael da kenagdi anì metipu da kagdi amuk meamu sa kagi di. ¹⁶ Agulé, duen duma pasek da owoy duma etaw i Datù Hélod pineangay da diyà si Hésus. Guwaen da diyà kenagdi, “O Mistelu, netiigan ké anan tuu sa langun eg-ikagiyen ko. Endà eghalihalien ko duu sa igtulù ko sumalà dé sa balangan etaw egdineg, dodoo metudà polo sa ketulù ko sa uyot i Nemula. ¹⁷ Na, duen sa igsà ké diyà keniko. Tuloni ko kami sa penemdem ko. Enù di ya, meketipay ki pa sa uledin igsugkow i Mosis amuk megay ki pelesintu diyà si Sisal sa sulutan ta? Mepion pa ataw ka endà?”

¹⁸ Dodoo netiigan i Hésus sa pandapat da medaet, owoy guwaen di, “Kiyu i tegeakal etaw, enù ka guwaen yu dò metiengaw etaw yu. Maen di ya egtepengan yu aken? ¹⁹ Pehauwi yu diyà kenak sa kuleta ibegay yu pelesintu.” Agulé igbegay da diyà si Hésus. ²⁰ Eg-igsà Hésus i, guwaen di, “Ngadan iya wé etaw diyà sa kuleta owoy sa sulat di?”

²¹ Eggagbì da, guwaen da, “Iya si Sisal sa sulutan ta.”

Guwaen i Hésus, “Amuk hediya, begayi yu diyà si Sulutan Sisal sa hagdi egpegeniyen, owoy begayi yu ma diyà si Nemula sa hagdi egpegeniyen.”

²² Ego da migdineg iya wé sagbì di, egkegaip da, owoy sinalidan da kagdi i owoy eg-ipanaw da ma dé.

Ini Sa Ego Da Mig-igsà Si Hésus Denu Sa Keenaw Sa Nematay
(Malkos 12:18-27; Lukas 20:27-40)

²³ Na siiya agdaw, duen etaw Sadusiyu mig-angay da eg-igsà diyà si Hésus. Kagda sa etaw Hudiyu egtulù endà umenaw di gaa sa etaw nematay. ²⁴ Eg-igsà da, guwaen da, “O Mistelu, duen sa igsulat i Mosis denu sa egbaelan ta amuk nematay sa maama épê sawa dodoo endà duen anak da. Iya sa baelan di, ipesawa diyà sa hadi di sa balu anì dumuen anak da lagà sa anak sa maama nematay. ²⁵ Na, duen pitu maama telehadi mig-upgà diyà kenita. Agulé migsawa sa kakay da, dodoo endà duen anak da ego di nematay. Hê, initied sa tigtu hadi di sa sawa sa kakay di. ²⁶ Hediya ma sa nebaelan sa keduwa maama owoy sa ketelu di taman sa kepitu di, enù ka nesetuhìtuhì da migsawa sa bayi, dodoo nelengon da nematay endà duen anak. ²⁷ Agulé hudihudi nematay sa bayi. ²⁸ Na, tulon ko diyà kenami. Amuk meuma sa keenaw sa medoo etaw nematay, ngadan tayu di etaw diyà sa pitu telehadi sa mesawa siedò bayi? Enù ka anan da migsawa kenagdi ego anay.”

²⁹ Dodoo migsagbì Hésus i, guwaen di, “Tigtu eg-amu sa penemdem yu, enù ka endà netiigan yu duu sa kagi i Nemula igpesulat owoy endà

ma netiigan yu duu sa egkebaelan i Nemula danà sa tunung di. ³⁰ Amuk enawen di sa medoo etaw nematay, endà dé sesawaay da enù ka lagà da dé egsugùsuguen di diyà langit. ³¹ Endà netiigan yu duu umenaw doo sa etaw nematay enù ka lagà yu endà nekebasa sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

³² ‘Aken sa Nemula epigantuwen da i Ablaham si Isak owoy si Hakob.ⁱ Na, egoh i Nemula mig-ikagi iya wé, nelugay da dé nematay da Ablaham i si Isak owoy si Hakob. Dodoo apiya di pa nematay da dé diyà tanà, nehagtay da doo diyà sa kehaa i Nemula.’

³³ Agulé negaip sa medoo etaw danà da migdineg sa ketulù i Hésus.

Ini Sa Tigtu Mapulù Uledin I Nemula
(Malkos 12:28-34; Lukas 10:25-28)

³⁴ Na, egoh sa medoo etaw Palasiyu neketiig tinabanan i Hésus sa medoo Sadusiyu danà sa sagbì di nesugat, nesetipon da ma diyà si Hésus. ³⁵ Duen sebaen Palasiyu tegetulù sa uledin i Mosis ungayà di tepengan di Hésus i, huanan di eg-igsà, guwaen di, ³⁶ “O Mistelu, ngadan sa tayu mapulù uledin diyà sa langun uledin igsugkow i Mosis egoh anay?”

³⁷ Egsagbi Hésus i, guwaen di, “Pusungi ko si Nemula sa Datù ko. Peunuti ko diyà kenagdi sa langun pedu ko owoy sa langun penemdem ko ma.^j ³⁸ Iya sa tigtu mapulù uledin diyà sa langun uledin. ³⁹ Owoy ini sa keduwa di uledin mapulù, ‘Hiduwi ko sa duma ko éhê mendaan sa kehidu ko keniko.’^k ⁴⁰ Amuk egpangunutan ko siini duwa uledin, mepangunutan ko dé sa langun uledin igsugkow i Mosis owoy sa langun ketulù sa medoo tegesugkow i Nemula egoh anay.”

Ini Sa Igtulù I Hésus Denu Sa Datù Eg-angat-angatan Sa Medoo Hudiyu
(Malkos 12:35-37; Lukas 20:41-44)

⁴¹ Na, egoh da nesetipon pelà sa medoo Palasiyu, eg-igsaan i Hésus kagda, ⁴² guwaen di, “Ngadan sa penemdem yu denu si Mésayas sa Tigtu Datù eg-angat-angatan sa medoo Hudiyu? Ngadan di etaw sa tupù di?”

Migsagbi da, guwaen da, “Kagdi sa tugod i Dabid egoh anay.”

⁴³ Agulé guwaen i Hésus, “Amuk tuu iya wé, maen di ya guwaen i Dabid si Mésayas sa Datù di? Enù ka pinesulat sa Suguy i Nemula Dabid i egoh anay, guwaen di,

⁴⁴ ‘Ini sa kagi i Datù Nemula diyà sa Datù ku, guwaen di,

Penuu ka dahini denu kuwanan ku taman atuwan ku sa medoo kuntelà ko
 owoy ipeutuh ku keniko.’^l

ⁱ 22:32 Basa ko Éksodo 3:6 ^j 22:37 Basa ko Dutilonomiyu 6:5 ^k 22:39 Basa ko Lébitiko 19:18 ^l 22:44 Basa ko Isalem 110:1

⁴⁵ Na, amuk iya sa kagi i Dabid egoh anay denu si Mésayas, guwaen di ‘Datù ku,’ endà mebaluy di tugod i Dabid daa kagdi i, dodox Datù di ma.”

⁴⁶ Dodox endà duen etaw mekesagbi kenagdi. Huenan di edung egoh iya, endà dé eg-uman da eg-igsà enù ka egkelenawan da amuk metepelan da.

Ini Sa Igtulù I Hésus Denu Sa Medaet Adat Sa Medoo Ulu-ulù Hudiyu
(*Malkos 12:38-39; Lukas 11:43,46; 20:45-46*)

23 ¹ Agulé, migtulù Hésus i diyà sa medoo salu di owoy diyà sa medoo etaw nesetipon. ² Guwaen di, “Sa medoo tegetulù uledin owoy sa medoo Palasiyu, kagda sa sinaligan sa uledin igsugkow i Mosis. ³ Huenan di, pangunut yu takà diyà sa langun igtulù da keniyu. Dodox yoko eg-iling duu sa egbaelan da enù ka endà egpangunut da sa uledin igtulù da. ⁴ Takaan da egdugang sa uledin melikut, dodox endà egtabangan da duu sa etaw egpangunut diyà sa uledin. Lagà da sa etaw egpebegat sa duma da, dodox endà egtabangan da duu kagda. ⁵ Takà da ipehaa sa kepangunut da uledin diyà sa medoo etaw anì metuuwan sa etaw diyà kenagda. Pelabelen da sa kenà di sinulatan kagi i Nemula eg-uwit-uwit da owoy eg-upionen da sa metaes kawal da anì egpenemdemet etaw kagda sa metiengaw etaw diyà sa kehaa i Nemula. ⁶ Amuk mangay da diyà sa pista, ungayà da kagda sa muna pekaenen. Owoy amuk mangay da diyà sa simbaan, ungayà da menuu diyà sa bangkù ginelal. ⁷ Egkeiyap da amuk egsaluan sa medoo etaw kagda diyà sa padian owoy amuk eg-umowen etaw kagda ‘Mistelu.’ ⁸ Dodox endà mepion di amuk umowen etaw kiyu ‘Mistelu,’ enù ka setelehadiy yu langun owoy aken daa sa mistelu egtulù keniyu. ⁹ Endà ma mepion di amuk umowen yu ‘Emà’ sa liyu etaw diyà tanà, enù ka sebaen daa sa Emà yu si Nemula diyà langit. ¹⁰ Endà ma mepion di amuk umowen yu etaw ‘Datù,’ enù ka aken daa sa Datù yu si Mésayas pineangay i Nemula diyà tanà. ¹¹ Na, sa tayu dakel etaw diyà keniyu, mepion amuk lagà egsugìsuguen yu polo. ¹² Iya maen di ya enù ka sa etaw egpedakelen di kagdi, iya sa petukéyén i Nemula, dodox sa etaw egpetukéyén di kagdi, iya sa pedakelen i Nemula.”

Ini Sa Egoh I Hésus Migtolon Sa Kepigtamay I Nemula Tumebow
(*Malkos 12:40; Lukas 11:39-52; 20:47*)

¹³ Guwaen i Hésus, “O medoo tegetulù uledin igsugkow i Mosis owoy sa medoo Palasiyu, hahaa yu. Dakel sa kepigtamay i Nemula mekeuma diyà keniyu enù ka guwaen yu dò metiengaw etaw yu. Eg-alangen yu sa medoo etaw egkelukuy eg-unut diyà sa kedadù i Nemula. Medaet iya wé enù ka endà mekeunut yu sa kedadù di owoy hawidan yu ma sa etaw anì endà ma mekeunut da.

14 “O medoo tegetulù uledin igsugkow i Mosis owoy sa medoo Palasiyu, hahaa yu. Dakel sa kepigtamay i Nemula mekeuma diyà kenyu enù ka guwaen yu dò metiengaw etaw yu. Egtepelen yu sa medoo dalesan sa bayi balu danà sa medoo pandapat yu, dodox eglidungen yu sa medaet egbaelan yu. Amuk hauwen yu etaw, melugay yu ubòubò egimbà. Huenan di, uman pa dakel sa kepigtamay i Nemula mekeuma diyà kenyu.

15 “O medoo tegetulù uledin igsugkow i Mosis owoy sa medoo Palasiyu, hahaa yu. Dakel sa kepigtamay i Nemula mekeuma diyà kenyu enù ka guwaen yu dò metiengaw etaw yu. Tigu megelol yu egtulù anì mekeunut sa etaw diyà kenyu, apiya sebaen daa. Dodox danà sa ketulù yu kenagdi, uman polo migkedupang siedò etaw, huenan di mepigtamayan diyà sa lanaw apuy endà mepadeng.

16 “Hahaa yu enù ka dakel sa kepigtamay i Nemula mekeuma diyà kenyu. Lagà yu sa etaw langap eg-agak sa duma di langap. Egtulù yu mebaluy tipayen sa etaw sa igaipasad di amuk iya daa sa igaipengibet di sa Dalesan i Nemula. Dodox itulù yu ma endà mebaluy di tipayen sa etaw sa igaipasad di amuk igaipengibet di sa bulawan diyà sa Dalesan i Nemula. 17 Kiyu lagà sa langap etaw egkebuneg. Endà mekepenemdem yu enù ka apiya di pa milagà siedò bulawan, uman pa doo milagà sa Dalesan i Nemula. 18 Egtulù yu ma mebaluy tipayen sa etaw sa igaipasad di amuk iya daa sa igaipengibet di sa kenà da eg-imatay hinagtay diyà sa Dalesan i Nemula. Dodox itulù yu ma endà mebaluy di tipayen sa etaw sa igaipasad di amuk iya sa igaipengibet di sa hinagtay inimatayan da dahiya. 19 Kiyu lagà langap enù ka endà duen sa egketiigan yu. Apiya di pa milagà sa hinagtay inimatayan da diyà sa Dalesan i Nemula, uman pa milagà sa kenà da eg-imatay hinagtay dahiya. 20 Huenan di, amuk ipengibet sa etaw sa kenà da eg-imatay hinagtay diyà sa Dalesan i Nemula, beken iya daa sa igaipengibet di enù ka ipengibet di ma sa langun igtenà dahiya. 21 Hediya ma, amuk ipengibet sa etaw sa Dalesan i Nemula, beken iya daa sa igaipengibet di enù ka ipengibet di ma Nemula i sa eg-upgà dahiya. 22 Owoy amuk ipengibet sa etaw sa langit, iya sa igaipengibet di sa kenà i Nemula egpennuu, huenan di si Nemula sa tigtu igaipengibet di.

23 “O medoo tegetulù uledin igsugkow i Mosis owoy sa medoo Palasiyu, hahaa yu. Dakel sa kepigtamay i Nemula mekeuma diyà kenyu enù ka guwaen yu dò metiengaw etaw yu. Egtaladan yu Nemula i sa langun egketuwen yu, apiya sa medoo tukéey ipinanam kaenen daa. Dodox endà egpangunutan yu duu sa mapulù uledin di, enù ka medaet sa adat yu diyà sa duma yu owoy endà eghiduwan yu duu kagda owoy endà ma kesaligan yu. Na, nesugat sa egbaelan yu egtalad, dodox eg-amu yu enù ka endà egpeunuten yu duu dahiya sa mepion adat yu diyà sa duma yu. 24 Lagà yu sa etaw langap eg-agak sa duma di langap. Lagà yu sa etaw

egkedan sa beneboh diyà sa inemen di, dodox amahen yu polo sa dakel hinagtay kamiliyu.

25 “O medoo tegetulù uledin igsugkow i Mosis owoy sa medoo Palasiyu, hahaa yu. Dakel sa kepigtamay i Nemula mekeuma diyà keniyu enù ka guwaen yu dò metiengaw etaw yu. Lagà yu sa etaw eglingu sa medoo iyug tabù owoy batik, dodox lueden doo sa dalem di. Hediya ma, eg-udes yu egpigtuu diyà sa medoo adat yu, dodox lenglengen sa pedu yu owoy big-imawen yu. 26 Kiyu i medoo Palasiyu, lagà yu etaw langap enù ka endà duen sa egketiigan yu. Huna yu pepion sa pedu yu anì kumepion ma sa langun egbaelan yu, lagà sa etaw eglingu sa dalem tabù owoy batik anì tigtu melanh langun.

27 “O medoo tegetulù uledin igsugkow i Mosis owoy sa medoo Palasiyu, hahaa yu. Dakel sa kepigtamay i Nemula mekeuma diyà keniyu enù ka guwaen yu dò metiengaw etaw yu. Lagà yu sa lebeng binintulà mebulà. Apiya di pa metolol sa egoh-egoh di, nepenù doo tuelan etaw nematay owoy mahù ma. 28 Diya ma kiyu i, mepion sa egbaelan yu diyà sa kehaa etaw, dodox diyà sa lungag yu nepenù yu butbut owoy salà.

29 “O medoo tegetulù uledin igsugkow i Mosis owoy sa medoo Palasiyu, hahaa yu. Dakel sa kepigtamay i Nemula mekeuma diyà keniyu enù ka guwaen yu dò metiengaw etaw yu. Eg-upionen yu sa kenà lebeng sa medoo tegesugkow i Nemula owoy sa liyu metiengaw etaw nematay egoh anay, owoy egpetololen yu ma sa medoo lebeng da. 30 Iya sa kagi yu, guwaen yu, ‘Amuk nehagtay ké daa egoh anay, endà mekeunut ké hedem sa medoo tupù ta mig-imatay sa medoo tegesugkow i Nemula egoh anay.’ 31 Na, danà iya wé inikagi yu, ipetiig yu dé medaet ma sa pedu yu enù ka kiyu sa tugod sa etaw mig-imatay sa medoo tegesugkow i Nemula egoh anay. 32 Na, ilingi yu dé sa medoo tupù yu anì ubusen yu sa medaet inedungan da. 33 Lagà yu uled owoy medoo anak uled, enù ka tigtu medaet sa egbaelan yu. Endà mekeiwod yu sa kepigtamay i Nemula tumebow, enù ka hemagawan di kiyu mangay diyà sa lanaw apuy endà mepadeng. 34 Taa yu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Peangayen ku pa diyà keniyu sa medoo tegesugkow i Nemula owoy sa medoo etaw milantek owoy sa medoo etaw tumulù keniyu. Dodox duen etaw diyà kenagda imatayan yu, owoy duen ma itutuk yu diyà sa kayu ighbugsud, owoy duen ma tapesen yu diyà sa simbaan yu, owoy duen ma pelihayen yu sumalà dé sa angayan da. 35 Huenan di, pigtamayan i Nemula kiyu i langun danà sa tupù yu mig-imatay sa medoo etaw metiengaw egoh anay, edung sa egoh i Abel sa metiengaw etaw inimatayan egoh anay taman sa egoh i Sakaliyas anak i Balakiyas inimatayan egoh anay medapag diyà sa kenà da eg-imatay hinagtay diyà sa Dalesan i Nemula. 36 Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Mepigtamayan i Nemula kiyu i etaw eg-ugpà diyà tanà ini egoh di danà siedò medoo metiengaw etaw inimatayan da egoh anay.”

Ini Sa Egoh I Hésus Migtulon Sa Kehidu Di Sa Etaw Hélusalém
(Lukas 13:34-35)

³⁷Agulé guwaen i Hésus, “O medoo etaw tegeHélusalém, taa yu, hih. Takà yu eg-imatay sa medoo tegesugkow i Nemula, owoy egsebuungen yu ma batu sa medoo etaw pineangay di diyà keniyu anì mematac da. Nelugay dé sa pedu ku egtipoh keniyu anì ipaten ku kiyu, lagà sa umelen egtipoh sa anak di, dodox eg-eked yu polo. ³⁸Haa yu siini menuwa yu igtohonen i Nemula dé. ³⁹Taa yu, hih, ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Endà dé mehaa yu duu aken taman endà pelumanan yu sa pedu yu diyà kenak. Iya pelawà mehaa yu aken amuk mikagi yu, guwaen yu, ‘Meolò sa pineangay i Datù Nemula diyà tanà.’^m ”

Ini Sa Egoh I Hésus Migtulon Sa Dalesan I Nemula Mekedan
(Malkos 13:1-2; Lukas 21:5-6)

24 ¹Agulé, migliyu Hésus i diyà sa Dalesan i Nemula. Egoh di miglegkang, migpedapag sa medoo salu di diyà kenagdi anì ipehaa da diyà kenagdi sa metolol Dalesan i Nemula owoy sa medoo dalesan medapag dahiya. ²Dodox guwaen i Hésus diyà kenagda, “Apya di pa eg-oloen yu siini medoo eghauwen yu metolol, egtulonen ku keniyu tumebow pa sa agdaw di mekedan langun. Megubal sa kelatkat di anan batu sinelogsudlogsud anì pa sebaen sa mesamà.”

Ini Denu Sa Medoo Medaet Tumebow Diyà Tanà Owoy Diyà Etaw Ma
(Malkos 13:3-13; Lukas 21:7-19)

³Agulé mig-angay Hésus i diyà sa Getan Olibu owoy migpenuu dahiya. Egoh da eglebù dahiya, migpedapag sa medoo salu di diyà kenagdi owoy eg-igsà da, guwaen da, “Tuloni ko kami, hih, nengan di ya tumebow iya wé tinulon ko? Ngadan sa tandà di amuk buyu meuma sa kepelikù ko owoy amuk medapag ma sa sabuhanan agdaw?”

⁴Agulé guwaen i Hésus, “Tulik yu anì endà meakalan yu, ⁵enù ka dumuen sa medoo etaw tegeakal tumebow peiling kenak guwaen da kagda gaa si Mésayas sa Tigtu Datù sinugù i Nemula. Hê, meakalan sa medoo etaw umunut diyà kenagda. ⁶Amuk dinegen yu sa medoo etaw egsegilaway medapag diyà keniyu ataw ka sa lalag sa gila dutu mediyù dò, yoko egkelimedangan na, enù ka muna pelawà mukit siini medoo medaet diyà tanà, dodox beken pelà iya sa tandà di meuma sa sabuhanan agdaw. ⁷Mesegila sa medoo etaw, enù ka sa medoo etaw diyà sa sebaen tanà mangay da gumila diyà sa sebaen ma tanà, owoy sa medoo etaw sa sebaen datù mangay da ma gumila diyà sa sebaen ma datù. Dumuen

^m 23:39 Basa ko Isalem 118:26

ma dakel btil owoy dakel linug umukit diyà sa medoo balangan tanà.

⁸Dodoo apiya di pa medaet iya wé meukitan yu, iya polo sa edungan sa kelikutan yu tumebow, lagà sa edungan sa kesakit sakal tuggedamen sa bayi amuk lesutan.

⁹“Huenan di, melepuhan langun etaw kiyu i danà sa kepigtuu yu kenak. Sigkemen da kiyu anì mepelihay yu owoy imatayan da ma kiyu. ¹⁰Amuk hediya, duen ma medoo etaw umeked da migtuu diyà kenak. Meselepuh da, owoy ibegay da ma diyà sa ulu-uluh sa duma da egpigtuu anì meimatayan da. ¹¹Duen ma medoo etaw tumebow ubòubò da tegesugkow i Nemula, owoy meakanan ma sa medoo etaw danà sa ketulù da. ¹²Mekeseluh ma sa medaet adat etaw, huenan di tukéey daa sa keshiduway sa medoo etaw. ¹³Dodoo amuk metigkelan sa etaw siini langun kelikutan, mebegayan doo sa lalù endà meelut di. ¹⁴Mekeseluh ma siini tegudon denu sa kedadù i Nemula diyà siini sinukub langit anì mekedineg sa langun etaw. Agulé, tumebow sa sabuhanan agdaw.”

Ini Sa Egoh I Hésus Migtulon Sa Tigtu Medaet Tumebow

(Malkos 13:14-23; Lukas 21:20-24)

¹⁵Guwaen i Hésus, “Na, iya sa tinulon i Daniyél tegesugkow i Nemula egoh anay dumuen sa etaw tumebow mael medaet dalem sa Dalesan i Nemula” owoy tigtu melimedangan sa medoo etaw danà sa egbaelan di. Na, amuk egpekebasa yu sa kagi i Daniyél igsulat, petiigtiig yu. Na, amuk hauwen yu siedò medaet diyà sa Dalesan i Nemula, ¹⁶pelaguy yu angay yu diyà sa medoo getan, kiyu i eg-upgà diyà tanà Hudiya. ¹⁷Amuk diyà duwangen sa etaw owoy diatas sa langun taman di, endà dé mebaluy di amuk gumemow angayen di, dodoo salidan di polo. ¹⁸Diya ma amuk diyà tinibah sa etaw, endà dé mebaluy di amuk lumikù angayen di sa kawal di, dodoo melaguy polo. ¹⁹Amuk meuma iya wé, mepasangan da temù sa medoo bayi obol owoy sa medoo egpesusu tukéey anak da enù ka melikutan da melaguy. ²⁰Huenan di, simbà yu diyà si Nemula anì endà mekepelaguy yu amuk timpù udan ataw ka sa agdaw keetud. ²¹Enù ka tigtu medaet temù iya wé kelikutan tumebow diyà tanà. Endà pa duen sa kelikutan uman pa medaet hinaa ta edung sa egoh tanà binaelan taman ini egoh di, owoy endà ma duen sa kelikutan tumebow lumowon sa kedaet di. ²²Dodoo kinulangan i Nemula sa lugay siedò medaet, enù ka amuk endà kulangan di duu, mekesugsug sa langun etaw. Dodoo kinulangan di dé danà sa kehidu di sa medoo etaw hinemilì di.

²³“Na, amuk duen etaw mikagi diyà keniyu, guwaen di, ‘Kaini dé Mésayas i sa Tigtu Datù sinugù i Nemula,’ ataw ka guwaen di, ‘Daedò é kagdi i,’ yoko egpigtuu duu iya wé. ²⁴Enù ka tumebow pa sa medoo etaw tegebutbut,

ⁿ 24:15 Basa ko Daniyél 9:27; 11:31; 12:11

owoy guwaen da dò kagda gaa si Mésayas sa Tigtu Datù, ataw ka ubòubò da tegesugkow i Nemula. Mael da ma sa medoo panduan owoy sa medoo tandà egkegaipan etaw, enù ka iya sa ungayà da akalan da hedem sa medoo etaw hinemilì i Nemula, asal mebaluy. ²⁵Huenan di, tulik yu anì endà meakalan yu, enù ka tapay ku dé tinulon iya wé diyà keniyu egoh di endà pa tumebow.

²⁶“Na, amuk duen etaw mikagi diyà keniyu, guwaen di, ‘Haa yu, dutu siedò melabel tanà mediyù dalesan sa Tigtu Datù sinugù i Nemula,’ yoko eg-angay ya dutu. Diya ma, amuk guwaen sa etaw, ‘Haa yu, kagdi sa miglidung daedò é,’ yoko egpigttuu duu. ²⁷Enù ka sa kepelikù sa Kakay Langun, lagà sa legdaw silà mekebensek uwang tanà kedu tebowon agdaw taman eledan agdaw, enù ka mehaa doo sa langun etaw. ²⁸Upama, sumalà dé sa kenà sa nematay, iya ma sa kenà da mesetipon sa medoo uwak. Diya ma, metiigan yu doo sa ketebow ku.”

Ini Sa Ego I Hésus Migtulon Sa Ketebow Sa Kakay Langun

(Malkos 13:24-27; Lukas 21:25-28)

²⁹Agulé guwaen i Hésus, “Amuk meubus iya wé kelikutan, dumeleman sa tanà enù ka kumeitem sa agdaw owoy endà ma sumenang sa bulan. Menabù ma sa medoo bituen kedu diyà langit, owoy humalìhalì sa langun eghauwen ta diyà langit. ³⁰Iya pelawà mehaa etaw sa tandà diyà langit sa ketebow sa Kakay Langun. Suminegaw sa langun etaw diyà tanà, enù ka hauwen da aken i Kakay Langun pelikù peunutan gaeb diyà langit. Dakel sa egkegaga ku kumedatù owoy tigtu dakel ma sa senang ku. ³¹Dumuen sa metaled dagì petegbuliyan ku, owoy peangayen ku ma sa medoo egsugùsuguen ku anì setiponen da sa langun etaw hinemilì ku, sumalà dé sa kenà da eg-ugpà diyà siini sinukub langit.”

Ini Sa Balatan Diyà Sa Kayu Egtugbung

(Malkos 13:28-31; Lukas 21:29-33)

³²Agulé guwaen i Hésus, “Taa yu, hih, siini balatan denu sa kayu pigus. Amuk egtugbung sa kayu pigus owoy egdaun sa medoo pangà di, metiigan yu doo medapag dé sa meedup agdaw. ³³Diya ma, amuk hauwen yu siedò medoo tinulon ku umukit, metiigan yu ma doo buyu a dé pelikù. ³⁴Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Sa medoo duma ta eg-ugpà diyà tanà ini ego di, amuk endà pa mematay da langun, hauwen da doo iya wé tinulon ku umukit. ³⁵Mekedan pa siini langit owoy siini tanà, dodoo endà mekedan sa kagi ku taman melugay.”

Endà Duen Etaw Meketiig Sa Ulas Di Tumebow

(Malkos 13:32-37; Lukas 17:26-36)

³⁶Agulé guwaen i Hésus, “Endà tulonen ku duu diyà keniyu sa agdaw ku pelikù ataw ka sa ulas di. Endà duen etaw meketiig sa kepelikù ku,

iling ka sa medoo egsugùsuguen i Nemula diyà langit ataw ka aken i Anak i Nemula, enù ka si Emà ku daa sa meketiig. ³⁷Amuk meuma sa agdaw sa Kakay Langun pelikù, mepetow sa medoo etaw eg-ugpà diyà tanà éhê mendaa sa medoo etaw duma i Nuwi egoh anay. ³⁸Enù ka egoh anay egoh di endà pa egdagpak sa dakel kemahà, endà eglengaan da duu sa medoo egbaelan da diyà tanà, enù ka egkaen da owoy eg-inem da owoy egpesawa da ma taman endà egdalem si Nuwi diyà sa dakel kumpit. ³⁹Dodoo endà netiigan da duu sa sugsug da egtebow taman endà egdagpak sa dakel memahà. Hê nelened da langun. Hediya ma, mepetow ma sa medoo etaw amuk pelikù sa Kakay Langun. ⁴⁰Taa yu, hih. Amuk meuma siedò agdaw ku pelikù, dumuen duwa maama diyà sa tinibah,mekedan sa sebaen owoy mesamà sa duma di. ⁴¹Dumuen ma duwa bayi eggiling, mekedan sa sebaen owoy mesamà sa duma di. ⁴²Huanan di, tulik yu enù ka endà netiigan yu duu sa atas i Datù yu pelikù. ⁴³Taa yu, hih. Amuk netiigan sa épê dalesan sa ketebow sa tegepenakaw amuk sigep, endà tumudug di dodox unungan di polo anì endà mikeludep di dalem sa tegepenakaw. ⁴⁴Huanan di, tulik yu takà enù ka endà netiigan yu duu sa agdaw sa Kakay Langun tumebow.”

Ini Sa Igtulù I Hésus Denu Sa Etaw Sinaligan (Lukas 12:41-48)

⁴⁵Agulé guwaen i Hésus, “Upama, ngadan di etaw sa sinaligan sa datù eghemilien di? Iya sa etaw hemilien di, sa egsugùsuguen di meudes owoy melabel penemdem. Kagdi sa kaunutan diyà sa medoo duma di egsugùsuguen owoy kagdi sa metiig egbegay kaenen diyà kenagda. ⁴⁶Amuk tumebow sa datù, mebagian temù siedò kaunutan amuk mepion sa kepangunut di sa igsugù sa datù di. ⁴⁷Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Amuk mepion sa egbaelan di, kagdi sa mesaligan sa datù sa langun taman di. ⁴⁸Dodoo sa kaunutan endà mipedu di, iya sa penemdem di melugay sa ketebow sa datù di. ⁴⁹Agulé tapesen di sa medoo duma di egsugùsuguen, owoy takà egpista owoy eghiliwen neseunut da sa etaw tegepehilu. ⁵⁰Agulé, pelikù sa datù di diyà sa agdaw endà netulikan di duu owoy sa ulas endà netiigan di duu. ⁵¹Hê, pigtamayan di temù, enù ka iya sa ketamanan sa langun etaw ubòubò epgigtuu. Suminegaw da temù dutu owoy kuméget sa ngipen da danà da tigtu mepasangan.”

Ini Sa Peligad I Hésus Sa Sepulù Kenogon

25 ¹Agulé guwaen i Hésus, “Amuk meuma sa kepelikù ku, lagà ini ma sa kedadù i Nemula. Duen sa sepulù kenogon mangay tumelabuk sa maama kawingen. Uman sebaen kenogon, pulung da eg-uwit palitaan. ²Mipedu sa lima kenogon, dodox endà mipedu sa lima.

³Na, sa lima endà mipedu, inuwit da sa palitaan da, dodoxo endà inuwitan da duu lanaegas legà di. ⁴Dodoxo inuwit sa lima kenogon mipedu sa lanaegas diyà butul anì duen iuman da amuk meimet. ⁵Agulé, egoh da eg-angat-angat sa ketebow sa maama kawingen, egkepilut da langun owoy neketudug da enù ka nelugay sa ketebow di.

⁶“Agulé teliwadà sigep, egdinegen da sa etaw eg-umow, guwaen di, ‘Egtebow dé sa maama kawingen. Téél yu dé angay yu telabuk.’ ⁷Hê, mig-enaw sa sepulù kenogon, owoy eg-upionen da sa sembuwan palitaan da. ⁸Agulé, egpegeni sa lima kenogon endà mipedu diyà sa lima mipedu, guwaen da, ‘Begayi yu kami lanaegas enù ka buyu dé mepadeng sa nami palitaan.’ ⁹Agulé migsagbi sa kenogon mipedu, guwaen da, ‘Endà ibegay ké duu, enù ka endà meketukid di diyà kenita sa lanaegas inuwit ké. Mepion amuk mangay yu meli dutu tinda dò.’ ¹⁰Agulé mig-angay da egbeli lanaegas. Egoh da mig-ipanaw dé, migtebow dé sa maama kawingen. Agulé mig-unut sa lima kenogon mipedu diyà kenagdi eggemow diyà sa dalesan kenà da egpista. Egoh da migdalem dé langun, nepintuan dé sa dalesan.

¹¹“Agulé endà nelugay di, migtebow ma sa lima kenogon kedu diyà sa tinda. Eg-umow da diyà sa duwangen, guwaen da, ‘O Datù, ukai ko kami enù ka gumemow ké.’ ¹²Dodoxo migsagbi iya wé maama, guwaen di, ‘Endà ukaan ku duu enù ka endà nelayaman ku duu kiyu ya.’ ”

¹³Agulé guwaen i Hésus, “Hediya ma, tulik yu ma enù ka endà netiigan yu duu sa agdaw ku pelikù ataw ka sa ulas di.”

Ini Sa Peligad I Hésus Denu Sa Telu Sinaligan Sa Datù (Lukas 19:11-27)

¹⁴Agulé guwaen i Hésus, “Lagà ini ma sa kedatù i Nemula. Duen sa maama mangay mediyù tanà dò. Dodoxo egoh di buyu mipanaw, inumow di sa medoo egsugùsuguen di owoy saligan di kagda sa pilak di anì ipaten da. ¹⁵Binegayan di pilak sa uman sebaen etaw danà sa egkegaga da. Lima ngibu sa igbegay di diyà sa sebaen etaw, owoy duwa ngibu sa sebaen, owoy sengibu sa sebaen ma etaw. Agulé mig-ipanaw dé. ¹⁶Na, sa etaw binegayan lima ngibu, eg-angay egpeanak sa pilak di, owoy duen ma sa untung nekuwa di lima ngibu. ¹⁷Hediya ma sa binaelan sa etaw binegayan duwa ngibu, enù ka duen ma sa untung nekuwa di duwa ngibu. ¹⁸Dodoxo sa etaw binegayan sengibu, mig-angay polo migkali tanà anì ilidung di sa pilak sa datù di.

¹⁹“Na, egoh di nelugay, miglikù dema sa datù da, owoy igpeangay di sa medoo egsugùsuguen di sinaligan di pilak anì hauwen di sa untung nekuwa da. ²⁰Agulé, migtebow sa egsugùsuguen di binegayan lima ngibu, owoy inuwit di ma sa untung nekuwa di lima ngibu. Guwaen di, ‘O Datù, sa lima ngibu pilak igbegay ko kenak, haa ko, kaini ma sa

untung nekuwa ku lima ngibu ma.’²¹ Guwaen sa datù, ‘Mepion iya wé binaelan ko. Kuna sa mepion egsugùsuguen ku kesaligan. Umanan ku sa isalig ku diyà keniko danà ko mipedu eg-ipat sa tukéey igsalig ku. Ungayà ku meanggan ka ma temù lagà sa kekeangan ku.’

²² “Agulé migtebow ma sa egsugùsuguen di binegayan duwa ngibu, owoy guwaen di, ‘O Datù, sa duwa ngibu pilak igbegay ko kenak, haa ko, kaini ma sa untung nekuwa ku duwa ngibu ma.’²³ Guwaen sa datù, ‘Mepion iya wé binaelan ko. Kuna sa mepion egsugùsuguen ku kesaligan. Umanan ku sa isalig ku diyà keniko danà ko mipedu eg-ipat sa tukéey igsalig ku. Ungayà ku meanggan ka ma temù lagà sa kekeangan ku.’

²⁴ “Agulé, migtebow ma sa egsugùsuguen di binegayan sengibu, owoy guwaen di, ‘O Datù, netiigan ku kuna sa mebalaw etaw, enù ka meketu ko sa medoo palay endà inohok ko duu owoy dakel ma sa untung mekuwa ko apiya beken niko sa inay di.²⁵ Huanan di, iglidung ku polo sa pilak ko diyà tanà enù ka nelimedangan a egpeanak sa pilak ko amuk metelas. Haa ko, kaini doo sa pilak ko.’²⁶ Agulé guwaen sa datù, ‘Kuna sa egsugùsuguen ku endà mipedu owoy pauken ka. Netiigan ko doo meketu ku sa medoo palay endà inohok ku duu. Netiigan ko ma dakel sa untung mekuwa ku apiya beken naken sa inay di.²⁷ Maen di ya endà igsalig ko duu sa pilak ku diyà sa medoo etaw atung egpantiyali? Amuk hediya, mehaa ku doo sa pilak ku owoy sa anak di ma amuk tumebow a.’

²⁸ “Agulé, guwaen di diyà sa medoo duma di dahiya, ‘Kuwa yu sa sengibu pilak igbegay ku diyà kenagdi owoy begayi yu diyà sa etaw épê sepulù ngibu.²⁹ Enù ka mebegayan pa uman sa etaw egkesaligan ku anì sumubela. Dodoo sa etaw endà egkesaligan ku duu, apiya di pa tukéey sa langun taman di, mekedan pa uman.³⁰ Na, siini egsugùsuguen ku endà mipedu, hemagawi yu kagdi anì mekeangay dutu siedò deleman kenà di mepigtamayan. Suminegaw dutu owoy kuméget sa ngipen di danà di tigtu mepasangan.’ ”

Ini Sa Tinulon I Hésus Sa Kebael Di Ego Di Kumedatù

³¹ Agulé guwaen i Hésus, “Amuk pelikù a anì kumedatù a, aken i Kakay Langun, meunutan a sa langun egsugùsuguen ku kedu diyà langit. Agulé, menuu a dutu siedò mapulù bangkù ku amuk kumedatù a.³² Metipon diyà kenak sa langun etaw kedu diyà sa langun balangan tanà. Agulé, baeden ku kagda diyà sa duwa geumpung, lagà sa tegeipat kebilibili eggalal sa medoo kambing kedu diyà sa medoo kebilibili,³³ enù ka tiponen di sa medoo kebilibili denu kuwanan di owoy tiponen di ma sa medoo kambing denu bibang di.³⁴ Agulé mikagi a diyà sa medoo etaw denu kuwanan ku, guwaen ku, ‘Na, unut-unut yu dé kenak, enù ka kiyu sa hinemillì i Emà ku anì meanggan yu. Angay yu dé diyà sa kedatù i Nemula diyà langit, enù ka iya sa tinapay di migbael ego di tanà endà pa

binaelan.³⁵ Peangayen ku kiyu dutu enù ka pinekaen yu aken egoh ku mineketues, owoy pineinem yu aken egoh ku nelupahan. Apiya di pa endà nelayaman yu duu aken egoh ku migtebow diyà keniyu, pinegemow yu doo aken diyà sa dalesan yu.³⁶ Egoh di endà duen ginis ku, binegayan yu aken ginis; owoy egoh ku miglinadu, inipat yu aken; owoy egoh ku nebilanggu, linengenan yu aken.³⁷ Agulé migsà sa medoo metiengaw etaw denu kuwanan ku, guwaen da, ‘O Datù, nengan ko ya mineketues owoy pinekaen ké kuna, ataw ka nelupahan ka owoy pineinem ké kuna?³⁸ Nengan ko ya endà nelayaman ké duu kuna owoy pinegemow ké kuna diyà sa dalesan ké? Nengan ko ya endà duen ginis ko owoy binegayan ké kuna?³⁹ Nengan ko ya miglinadu ataw ka nebilanggu ka owoy linengenan ké kuna?’⁴⁰ Agulé aken i Datù sa sumagbì diyà kenagda, guwaen ku, ‘Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Apiya di pa binaelan yu iya wé diyà sa sebaen etaw egpigtuu diyà kenak, apiya tigtu tukéey etaw diyà sa kehaa yu, lagà doo binaelan yu iya wé diyà kenak.’

⁴¹ “Agulé, mikagi a ma diyà sa medoo etaw denu bibang ku, guwaen ku, ‘Kedan yu dé diyà kenak, kiyu i etaw pigtamayan i Nemula. Angay yu dutu lanaw apuy dò endà mepadeng taman melugay, enù ka iya sa tinapay i Nemula migbael anì mepigtamayan Satanas i owoy sa medoo etaw di.⁴² Iya ma sa ketamanan yu enù ka egoh ku mineketues, endà pinekaen yu duu aken; owoy egoh ku nelupahan, endà pineinem yu duu aken.⁴³ Egoh ku migtebow diyà keniyu, endà pinegemow yu duu aken diyà sa dalesan yu. Owoy egoh di endà duen ginis ku, endà binegayan yu duu aken. Miglinadu a owoy nebilanggu a, dodox endà linengenan yu duu aken.⁴⁴ Agulé, igsaan da ma aken, guwaen da, ‘O Datù, nengan ko ya hinaa ké kuna mineketues, ataw ka nelupahan ka, ataw ka endà duen gemowon ko, ataw ka endà duen ginis ko, ataw ka miglinadu ka, ataw ka nebilanggu ka, owoy endà binuligan ké duu kuna?’⁴⁵ Agulé sumagbì a diyà kenagda, guwaen ku, ‘Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu. Danà yu endà migbulig sa sebaen etaw ku tigtu tukéey diyà sa kehaa yu, lagà aken ma sa endà binuligan yu duu.’⁴⁶ Agulé, mehemagawan da dutu anì mepigtamayan da taman melugay. Dodox melalù polo sa medoo metiengaw etaw taman melugay.”

Ini Sa Egoh Da Miglagbet Sa Ukit Keimatay Da Si Hésus
(Lukas 22:1-2; Huwan 11:45-53)

26 ¹Na, egoh i Hésus neubus migtulù iya wé, eg-ikagi diyà sa medoo salu di,² guwaen di, “Netiigan yu duwa agdaw pa meuma sa Pista Sa Agdaw Kinetalà Sa Kepigtamay i Nemula. Agulé mekebegay sa Kakay Langun diyà sa medoo etaw anì itutuk da diyà sa kayu ighbugsud.”³ Agulé, nesetipon sa medoo ulu-uluh tegesimbà owoy sa medoo kaunutan etaw Hudiyu diyà sa dakel dalesan i Kayipas, sa Tigtu Ulu-uluh

Tegesimbà. ⁴Eglagbeten da sa ukit kesikem da si Hésus anì ipeimatay da, enù ka ungayà da lidungen da diyà sa medoo etaw. ⁵Dodoo guwaen da, “Endà mebaluy di sigkemen ta kagdi i diyà siini pista, enù ka sulian kéen sa medoo etaw.”

Ini Sa Ego I Hésus Hinududan Sa Bayi
(Malkos 14:3-9; Huwan 12:1-8)

⁶Na, egoh i Hésus diyà sa menuwa Bétaniya, eglengen diyà si Simon, sa etaw nelikuan dempid. ⁷Ego I egkaen pelà, duen sa bayi migtebow eg-uwit sa metolol tukéey butul alabastelu nepenù lana mepion ngadeg owoy tigtu mapulù. Agulé, migdapag diyà si Hésus owoy hinudud di sa lana diyà sa ulu di ego I egkaen pelà. ⁸Agulé, egoh sa medoo salu i Hésus mighaa sa binaelan sa bayi, egbulit da, owoy guwaen da, “Maen di ya linemet di iya wé? ⁹Mepion polo hedem amuk dagangen di anì mekekuwa medoo pilak anì mekebegay diyà sa etaw pubeli.”

¹⁰Dodoo netiigan i Hésus sa pesuwan da egbulit, owoy guwaen di, “Yoko egsigbolow duu siini bayi, enù ka tigtu mepion sa binaelan di diyà kenak. ¹¹Enù ka tapay doo duen sa etaw pubeli diyà keniyu anì mebuligan yu ma. Dodoo aken, endà dé iseg a melugay mugpà diyà keniyu. ¹²Huanan di, hinududan di aken lana anì tapayen di pepion sa lawa ku sa ego I ilebeng. ¹³Tuu ini i eg-ikagiyan ku diyà keniyu. Endà melipengan di etaw kagdi i, enù ka metulon iya wé binaelan di diyà kenak, sumalà dé sa menuwa diyà siini sinukub langit kenà da egtulù sa Mepion Tegudon.”

Ini Sa Ego I Hudas Migtampil Diyà Sa Kuntelà I Hésus
(Malkos 14:10-11; Lukas 22:3-6)

¹⁴Na, duen sebaen maama diyà sa sepulù owoy duwa salu i Hésus, si Hudas Iskaliyot. Mig-angay diyà sa medoo ulu-ulu tegesimbà, ¹⁵ owoy guwaen di, “Pila sa ibegay yu diyà kenak amuk mekuwa yu Hésus i danà sa egbaelan ku?”

Agulé, duen kuleta igbegay da diyà kenagdi telu pulù pilak. ¹⁶Hê, mig-edung Hudas i eglagbet sa mepion gai di megay si Hésus diyà kenagda.

Migkaen Da Sa Pista Sa Agdaw Kinetalà Sa Kepigtamay I Nemula
(Malkos 14:12-21; Lukas 22:7-13,21-23; Huwan 13:21-30)

¹⁷Na, egoh di neuma dé sa muna agdaw sa pista egoh etaw Hudiyu egkaen sa epan endà duen ipelenuk di, mig-angay da eg-igsà sa medoo salu i Hésus diyà kenagdi, guwaen da, “Ngadan sa kenà ké mael kaenen ta egpista sa Agdaw Kinetalà Sa Kepigtamay i Nemula?”

¹⁸Guwaen i Hésus diyà kenagda, “Angay yu dutu siedò etaw diyà menuwa Hélusalém owoy ikagi yu diyà kenagdi, guwaen yu, ‘Ini sa kagi i

Mistelu, medapag dé sa kepatay di gaa. Kumaen gaa siini pista ta lapeg sa medoo salu di diyà sa dalesan ko.’ ”¹⁹ Agulé, tinuu da sa langun igsugù di diyà kenagda owoy egtapayen da sa kaenen da egpista.

²⁰ Na, egoh di mahapun dé, egpenuu da egkaen Hésus i sa sepulù owoy duwa salu di. ²¹ Egoh da egkaen pelawà, guwaen i Hésus, “Tuu ini i eg-ikagiyan ku diyà keniyu. Duen diyà keniyu sa sebaen etaw tumampil diyà sa medoo kuntelà ku anì meimatayan a.”

²² Hê, egkebukul da temù, owoy eg-edung da eg-igsà sigbaenbaenay diyà kenagdi, guwaen da, “O Datù, beken aken sa inikagi ko?”

²³ Egsagbì Hésus i, guwaen di, “Iya sa megay kenak diyà sa medoo kuntelà ku sa sebaen duma ku egkesetugen egkaen diyà siini bilu.

²⁴ Mematay doo sa Kakay Langun enù ka meketuu sa kagi i Nemula igpesulat denu kenak. Dodo tigtu mepigtamayan siedò maama megay kenak diyà sa medoo kuntelà ku. Adi-adi pa hedem amuk endà inanak iya wé maama.”

²⁵ Agulé eg-igsà Hudas i, sa maama migtampil diyà sa kuntelà di, guwaen di, “O Mistelu, beken ma aken sa megay keniko diyà sa kuntelà ko?”

Migsagbì Hésus i, guwaen di, “Tuu iya wé inikagi ko.”

Ini Sa Igtulù I Hésus Denu Sa Labung I Datù (Malkos 14:22-26; Lukas 22:14-20; 1 Kolintu 11:23-25)

²⁶ Na, egoh da egkaen pelawà, sinabaan i Hésus sa sebaen epan owoy migsimbà egpesalamat diyà si Nemula. Agulé, tinepitèpi di owoy igtukid di ighbegay diyà sa medoo salu di. Guwaen di, “Kuwa yu owoy kaen yu dé, enù ka ini sa lawa ku.”

²⁷ Agulé, sinabaan di ma sa tabù duen wain, owoy migsimbà ma egpesalamat diyà si Nemula. Tinukid di sa medoo salu di, owoy guwaen di, “Inem yu langun tigtukééykééyéy. ²⁸ Enù ka ini sa depanug ku lumesut amuk meimatayan a anì metigtuwan sa salà sa langun etaw anì mekepeuloy sa salà da. Siini depanug ku, iya sa tandà di neketuu sa magtu ukit igpasad i Nemula umaluk etaw. ²⁹ Taa yu, hih. Endà dé uminem a uman siini wain eg-inemen ta taman endà uminem ki sa magtu wain diyà sa kedadù i Emà ku.”

³⁰ Agulé egduuyu da eg-olò si Nemula. Agulé eg-ipanaw da eg-angay Getan Olibu dò.

Ini Sa Ego I Hésus Migtulon Sa Kepalaw I Pidelu Kenagdi (Malkos 14:27-31; Lukas 22:31-34; Huwan 13:36-38)

³¹ Agulé, guwaen i Hésus diyà sa medoo salu di, “Igkani sigep, melaguy yu langun owoy salidan yu aken danà sa kelikutan mekeuma diyà kenak, enù ka meketuu sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

‘Meimatayan ku sa etaw tegeipat kebilibili,
hê mesepalak ma sa medoo kebilibili.’^o

³²Dodoo, amuk meenaw a dema, hunawan ku kiyu mangay Galiliya dò.”

³³Agulé, eg-ikagi Pidelu i diyà si Hésus, guwaen di, “Apiya sumalid sa medoo duma ta, endà sumalid a, aken i duu.”

³⁴Guwaen i Hésus, “Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniko. Ego sa ebos endà pa umukolò amuk buyu sumimag, palawen ko polo aken beken duma ko taman telu gulê.”

³⁵Dodoo guwaen i Pidelu, “Endà palawen ku duu kuna, apiya di pa meseselengen ki mematay.”

Hediya ma sa inikagi sa medoo duma salu di.

Ini Sa Ego I Hésus Migsimbà
(Malkos 14:32-42; Lukas 22:39-46)

³⁶Na, mig-angay Hésus i owoy sa medoo salu di diyà sa kenà hinemulaan kepengadan da Gétsémani. Agulé, mig-ikagi diyà kenagda, guwaen di, “Penuu yu dini, enù ka mangay a sumimbà daedò é.” ³⁷Inuwit di Pidelu i owoy sa duwa maama anak i Sébediyu. Agulé, egkebogo dé temù sa pedu di owoy tigtu egkebukul ma. ³⁸Guwaen di diyà kenagda, “Tigtu medaet sa pedu ku owoy lagà a buyu mematay danà sa pedu ku medaet. Ugpà yu pelawà dini. Yoko egtudug ga, dodoo tulik yu polo.”

³⁹Agulé, migtangkà tukéey Hésus i diyà kenagda owoy miglagkeb diyà tanà. Egsimbà, guwaen di, “O Emà ku, amuk mebaluy, kedani ko diyà kenak siini dakel kelikutan ku lagà wain mepait buyu egkeinem ku. Dodoo peukit ko diyà kenak sa niko uyot, beken sa naken.”

⁴⁰Agulé, migpelikù Hésus i diyà sa kenà sa telu salu di, owoy eghauwen di kagda egtudug. Guwaen di diyà si Pidelu, “Ay, negaip a keniyu, enù ka endà metigkelan yu duu taman sakaulas daa, dodoo neketudug yu polo.

⁴¹Yoko egtudug ga, dodoo simbà yu polo anì endà mekeukit yu diyà sa kenà sa pedu yu tepengan anì endà ma mekebael yu salà. Apiya di pa meiyap sa pedu yu mangunut diyà kenak, melenek doo sa lawa yu.”

⁴²Agulé, migtangkà dema Hésus i diyà kenagda owoy egsimbà dema, guwaen di, “O Emà ku, amuk endà mebaluy di mekedan siini kelikutan ku lagà wain mepait egkeinem ku, ungayà ku polo meketuu sa niko uyot.”

⁴³Agulé, migpelikù dema diyà sa kenà sa medoo salu di owoy eghauwen di kagda egtudug dema enù ka endà metigkelan da duu sa pilut da. ⁴⁴Agulé, migtangkà dema Hésus i diyà kenagda owoy egsimbà dema sa ketelu di gulê. Diya mendaa sa kagi di egsimbà.

⁴⁵Agulé, migpelikù dema diyà sa kenà sa medoo salu di owoy guwaen di diyà kenagda, “Ay, maen di ya takà yu polo egtudug? Taa yu. Neuma

^o 26:31 Basa ko Sakaliyas 13:7

dé sa ulas egoh ku mekebegay diyà sa medoo etaw tegebael salà, aken i Kakay Langun. ⁴⁶Enaw yu dé. Haa yu, dahini dé sa etaw megay kenak diyà sa kuntilà ku. Mangay ki dé tumelabuk kenagdi.”

Ini Sa Ego Da Migsigkem Si Hésus
(Malkos 14:43-50; Lukas 22:47-53; Huwan 18:3-12)

⁴⁷Na, egoh i Hésus eg-ikagi pelawà, migtebow Hudas i, sa sebaen maama diyà sa sepulù owoy duwa salu di. Duen medoo etaw mig-unut kenagdi migkemkem sundang owoy lubog. Kagda sa pineangay sa medoo ulu-ulu tegesimbà owoy sa medoo kaunutan etaw Hudiyu. ⁴⁸Na, si Hudas sa migtampil diyà sa kuntilà i Hésus, tapay dé tinulon di diyà sa medoo etaw sa tandà baelan di, guwaen di, “Iya sa etaw eglagbeten yu sa ingadekan ku. Sigkem yu dé.” ⁴⁹Na, egoh da migtebow dahiya, migpedapag Hudas i diyà si Hésus owoy guwaen di, “O Mistelu.” Hê, pinengadekan di.

⁵⁰Agulé guwaen i Hésus, “O Akay, petéél ko dé sa niko ungayà.” Agulé, migpedapag sa medoo etaw diyà si Hésus, owoy sinigkem da owoy meeles sa kesabà da.

⁵¹Na, duen sa sebaen duma i Hésus mighugut sa sundang di, owoy tinigbas di sa egsugìsuguen sa Tigtu Ulu-ulù Tegesimbà. Nesapsap sa telinga di. ⁵²Dodoo guwaen i Hésus diyà kenagdi, “Gumà ko sa sundang ko, enù ka amuk duen etaw egkemkem sundang anì mimatay, iya polo sa etaw meimatayan danà sundang. ⁵³Endà metigan ko duu kéen ini i. Amuk umumow a tabang diyà si Emà ku, peangayen di doo sa ngibungibowan egsugìsuguen di anì tabangan da aken. ⁵⁴Dodoo amuk baelan ku iya wé, endà meketuu di sa kagi i Nemula igpesulat egoh anay denu sa kelikutan mehaa ku.”

⁵⁵Agulé, mig-ikagi Hésus i diyà sa medoo etaw migtebow, guwaen di, “Maen di ya eg-uwit yu sundang owoy lubog egoh yu eg-angay egsigkem kenak? Beken a sa etaw tegelampas. Uman agdaw egpenuu a diyà sa Dalesan i Nemula egoh ku egtulù keniyu, dodoo endà egsigkemen yu duu aken. ⁵⁶Dodoo ukitan ku dé siini langun kebael yu kenak, enù ka neketuu dé sa kagi i Nemula igsulat sa medoo tegesugkow di egoh anay denu kenak.”

Hê, migpelaguy sa medoo salu di owoy sinalidan da kagdi i.

Ini Sa Ego Da Mig-agak Si Hésus Diyà Sa Medoo Datù Hudiyu
(Malkos 14:53-65; Lukas 22:54-55,63-71; Huwan 18:13-14,19-24)

⁵⁷Agulé, sa medoo etaw migsigkem si Hésus, inuwit da kagdi i eg-angay diyà sa dalesan i Kayipas, sa Tigtu Ulu-ulù Tegesimbà. Nesesititon dé dahiya sa medoo kaunutan Hudiyu owoy sa medoo tegetulù uledin igsugkow i Mosis. ⁵⁸Na, migtangkà Pidelu i eg-unut diyà kenagda,

dodox neketaman daa diyà sa ilis duwangen sa dalesan sa Tigtu Ulu-ulù Tegesimbà. Agulé, mig-angay migpenuu diyà sa duwangen kenà sa medoo tegebantay anì metiigan di sa mebaelan i Hésus.

⁵⁹Na, sa medoo ulu-ulù tegesimbà owoy sa medoo kaunutan Hudiyu, eglagbeten da sa kenà i Hésus mekesalà anì tipuwen da anì ipeimatay da.

⁶⁰Dodox apiya di pa egbutbut sa medoo etaw denu sa binaelan di, endà dé duen sa pesuwan di ipeimatay da. Agulé, duen duwa etaw mig-angay diyà kenagda, ⁶¹owoy guwaen da, “Dinineg ké sa inikagi siini etaw, guwaen di melukat di gaa sa Dalesan i Nemula daedò é owoy petigdegen di dema gaa amuk meuma sa ketelu di agdaw.”

⁶²Agulé, migtigdeg sa Tigtu Ulu-ulù Tegesimbà, owoy guwaen di diyà si Hésus, “Ngadan sa sagbì ko denu iya wé? Tuu pa atu iya wé itipu da keniko, ataw ka endà?”

⁶³Dodox migpetemed Hésus i. Agulé, eg-ikagi dema sa Tigtu Ulu-ulù Tegesimbà, guwaen di, “Danà sa egkegaga i Nemula mehagtay taman melugay, egsuguen ku kuna anì tumulon ka sa tuu kagi. Tuloni ko kami amuk kuna si Mésayas sa Anak i Nemula ataw ka beken.”

⁶⁴Guwaen i Hésus, “Tuu iya wé gelal igbegay ko kenak. Dodox tulonen ku ma diyà keniyu, endà melugay di hauwen yu aken i Kakay Langun menuu denu kuwanan i Nemula épê dakel egkegaga. Owoy hauwen yu ma aken kani petuntun kedu langit dò unutan gaeb.”

⁶⁵Hê, eglisien sa Tigtu Ulu-ulù Tegesimbà sa kawal di anì tandaan di sa kebulit di danà iya wé inikagi i Hésus. Guwaen di, “Sinumbung di dé Nemula i enù ka guwaen di Anak i Nemula gaa. Endà dé lumagbet ki uman sa ketipu etaw denu kagdi enù ka dinineg ta langun sa kesumbung di. ⁶⁶Ngadan sa penemdem yu denu kenagdi?”

Guwaen da, “Meimatayan doo, enù ka dakel sa salà di.”

⁶⁷Agulé, egteptepan da Hésus i owoy egsesuntuken da ma. Duen ma etaw egtagpì kenagdi, ⁶⁸owoy guwaen da, “O Tegesugkow i Nemula, amuk kuna si Mésayas sa pineangay i Nemula, ingadani ko sa etaw egtagpì keniko.”

Ini Sa Ego I Pidelu Migpalaw

(Malkos 14:66-72; Lukas 22:56-62; Huwan 18:15-18,25-27)

⁶⁹Na, egpenuu Pidelu i dahiya diyà sa duwangen dalesan. Duen sa bayi egsugùsuguen sa Tigtu Ulu-ulù Tegesimbà eg-angay egdapag diyà si Pidelu owoy guwaen di, “Kuna ma sa duma i Hésus tegeGaliliya.”

⁷⁰Dodox egpalaw Pidelu i, owoy egdinegen sa medoo etaw kagdi i egpalaw, guwaen di, “Endà netiigan ku duu iya wé guwaen ko.”

⁷¹Agulé, mighalì Pidelu i medapag diyà sa gemowon. Duen dema sa sebaen bayi egsugùsuguen mighaa si Pidelu, owoy guwaen di diyà sa medoo etaw dahiya, “Siini maama sa duma i Hésus tegeNasalét.”

⁷²Dodoo egpalaw dema Pidelu i. Egpengibet owoy guwaen di, “Endà netiigan ku duu iya wé maama.”

⁷³Egoh di nelugaylugay, duen dema sa liyu etaw migpedapag diyà si Pidelu, owoy guwaen da, “Tigtu tuu, kuna sa duma i Hésus, enù ka netiigan ké kuna ma sa etaw tegeGaliliya danà sa kagi ko.”

⁷⁴Dodoo guwaen i Pidelu, “Mepigtamayan a i Nemula amuk egbutbut a. Tigtu endà netiigan ku duu iya wé maama.” Hê, umukolò dé sa ebos.

⁷⁵Agulé, netulengan i Pidelu sa inikagi i Hésus diyà kenagdi, guwaen di, “Egoh sa ebos endà pa umukolò amuk buyu sumimag, palawen ko polo aken beken duma ko taman telu gulê.” Agulé, mig-ipanaw Pidelu i owoy temù egsinegaw danà sa pedu di nebukul.

Ini Sa Egoh Da Mig-agak Si Hésus Diyà Si Gubilenu Pilatu

(Malkos 15:1; Lukas 23:1-2; Huwan 18:28-32)

27 ¹Na, egoh di magtu kesimag, nesetipon sa medoo ulu-ulù tegesimbà owoy sa medoo kaunutan Hudiyu, owoy egpenemdemena da sa itipu da si Hésus diyà sa gubilenu anì meimatayan da. ²Agulé, pinolot da sangkali owoy inagak da diyà si Pilatu, sa Gubilenu da.

Ini Sa Egoh I Hudas Nematay

(Binaelan 1:18-19)

³Na, si Hudas sa migbegay si Hésus diyà sa medoo kuntelà di, egoh di neketiig meimatayan da Hésus i, eg-ekedan di sa binaelan di medaet. Huanan di, migpelikù diyà sa medoo ulu-ulù tegesimbà owoy diyà sa medoo kaunutan Hudiyu, enù ka ungayà di ipelikù di hedem sa telu pulù pilak igbegay da kenagdi. ⁴Guwaen di, “Nesalà a dé, enù ka igbegay ku diyà keniyu iya wé maama anì meimatayan, dodoo endà duen sa hagdisalà.”

Dodoo egsagbi da, guwaen da, “Endà duen sa penemdem ké denu sa niko salà. Muni dé diyà keniko iya wé.”

⁵Agulé igsawel i Hudas sa pilak dalem sa Dalesan i Nemula. Hê, miglegkang dahiya owoy eg-angay egpebitin.

⁶Na, egtipohen sa medoo ulu-ulù tegesimbà sa pilak igsawel di, owoy guwaen da, “Tumipay ki sa uledin igsugkow i Mosis amuk dalemen ta siini pilak diyà sa taguan pilak diyà Dalesan i Nemula, enù ka ini sa igbayad sa kepatay etaw.” ⁷Agulé, egoh da migseolomoy, nesesebaen dé sa penemdem da denu sa egbaelan da diyà sa pilak. Igbeli da tanà diyà sa tegepilpil anì duen sa lebengan sa beken etaw tegeHélusalém. ⁸Iya sa igbeli da tanà sa pilak igbayad da sa kinepatay i Hésus. Huanan di, pinengadanan etaw iya wé Tanà Depanug taman ini egoh di.

⁹Na, danà sa binaelan da, neketuu dé sa kagi i Hilimiyas sa tegesugkow i Nemula egoh anay, guwaen di,

“Kinuwa da sa telu pulù pilak,
 enù ka iya sa enget lagà etaw diyà sa penemdem sa medoo tugod
 i Islaél,
¹⁰ owoy iya ma sa ibeli da tanà diyà sa tegepilpil,
 enù ka hediya ma sa igsugù i Nemula diyà kenak.^p”

Ini Sa Ego I Hésus Diyà Sa Taengan I Pilatu
(Malkos 15:2-5; Lukas 23:3-5; Huwan 18:33-38)

¹¹ Na, egoh i Hésus inagak da diyà si Gubilenu Pilatu, inigsaan i Pilatu, guwaen di, “Enù di ya, kuna sa Sulutan diyà sa medoo Hudiyu?”
 Migsagbì Hésus i, guwaen di, “Tuu iya wé gelal igbegay ko kenak.”
¹² Dodoo apiya di pa egtipuwen sa medoo ulu-ulù tegesimbà owoy sa medoo kaunutan Hudiyu Hésus i, endà doo egsagbì di.
¹³ Huenan di, inigsaan i Pilatu dema, guwaen di, “Maen di ya endà egsagbian ko duu sa medoo ketipu da keniko?”
¹⁴ Dodoo endà egsagbì Hésus i, apiya di pa medoo sa itipu da kenagdi. Iya maen di ya tigtu negaip Pilatu i.

Inunutan I Pilatu Sa Penemdem Da Eg-imatay Si Hésus
(Malkos 15:6-15; Lukas 23:13-25; Huwan 18:39-19:16)

¹⁵ Na, uman meuma sa Pista Sa Agdaw Kinetalà Sa Kepigtamay i Nemula, iya sa adat i Gubilenu Pilatu lengaan di sa sebaen etaw nebilanggu, sumalà dé sa hemilien da. ¹⁶ Na, egoh iya, duen sa medaet etaw nebilanggu eglalag. Iya sa ngadan di si Balabas. ¹⁷ Agulé, egoh sa medoo etaw nesetipon, inigsaan i Pilatu kagda, guwaen di, “Ngadan sa tayu etaw lengaan ku diyà keniyu, ataw ka si Balabas ataw ka si Hésus ginelal yu si Mésayas? Ngadan tayu sa hemilien yu?”

¹⁸ Iya sa inikagi di enù ka netiigan di igpesikem sa medoo ulu-ulù Hudiyu Hésus i danà da egkesina diyà kenagdi.

¹⁹ Egoh i Pilatu egpenuu pelà diyà sa kenà da eg-antang, duen etaw migtebow sinugù sa sawa di, guwaen di, “Yaka egpigtamay duu iya wé maama enù ka endà duen sa salà di. Nebukul temù sa sawa ko egoh giina danà di migtegeinep denu iya wé maama egoh sigep.”

²⁰ Dodoo sa medoo ulu-ulù tegesimbà owoy sa medoo kaunutan Hudiyu, inikagiyán da sa medoo etaw dahiya anì pegeniyen da lengaan i Pilatu Balabas i owoy ipeimatay di Hésus i. ²¹ Agulé, eg-igsà dema Pilatu i, guwaen di, “Ngadan sa tayu etaw egkeiyapan yu lengaan ku?”

Guwaen da egsagbì, “Si Balabas.”

²² Eg-igsà dema Pilatu i, guwaen di, “Amuk hediya, ngadan sa baelan ku diyà si Hésus sa ginelal yu si Mésayas?”

^p 27:9-10 Basa ko Hilimiyas 32:6-9

Hê, eg-ikagi da langun, guwaen da, “Petutuki ko diyà sa kayu igbugsud.”

²³Dodoo guwaen i Pilatu, “Maen di ya? Ngadan sa salà binaelan di?”

Dodoo migpetaled da polo eg-ikagi, guwaen da, “Petutuki ko diyà sa kayu igbugsud.”

²⁴Na, netiigan i Pilatu endà mekegaga di kenagda owoy buyu da dé egbogo temù. Huenan di migkuwa wayeg owoy egpegusê belad di diyà sa kehaa etaw. Guwaen di, “Danà ku migpegusê sa belad ku, egtandaan ku diyà keniyu beken naken salà sa kepatay siini maama. Muni dé diyà keniyu amuk imatayan yu.”

²⁵Migsagbì da, guwaen da, “Mepion diyà kenami amuk mepigtamayan ké taman sa medoo tugod ké danà sa kepatay di, enù ka iya sa nami salà.”

²⁶Agulé igpelengà i Pilatu Balabas i kedu diyà bilangguwan. Hê, igpetapes di Hésus i owoy sinugù di ma sa sundalu di anì itutuk da diyà sa kayu igbugsud.

Ini Sa Ego Sundalu Migpeumàumà Si Hésus

(Malkos 15:16-20; Huwan 19:2-3)

²⁷Agulé, inuwit sundalu Hésus i dalem sa dakel dalesan sa gubilenu, owoy sinetipon da sa langun duma da sundalu diyà kenagdi. ²⁸Agulé, egkedanan da sa kawal di owoy ipekawal da kenagdi sa kawal melalegà lagà sa kawal sulutan. ²⁹Liningkal da ma sa belagen épê dugi owoy isukub da diyà sa ulu di, lagà sa metolol sayap sulutan. Duen ma sa kayu ipesabà da diyà sa belad di denu kuwanan, lagà sa metolol tuked sulutan. Agulé egligkued da diyà sa taengan di enù ka ubòubò da egdatù kenagdi, guwaen da, “Meolò ka, kuna i sulutan diyà etaw Hudiyu.”

³⁰Agulé egteptepan da, owoy kinuwa da sa kayu sinabaan di anì ibalbal da diyà sa ulu di. ³¹Agulé, ego da neubus egpeumàumà si Hésus, egkedanan da sa kawal di melalegà, owoy ipekawal da dema sa hagdi tapay kawal. Agulé, eg-agaken da dutu siedò kenà di imatayan.

Ini Sa Ego Da Migtutuk Si Hésus Diyà Sa Kayu Igbugsud

(Malkos 15:21-32; Lukas 23:26-43; Huwan 19:17-27)

³²Na, ego da miglegkang dahiya, duen sa maama kedu Silini dò nesiegungan da. Iya sa ngadan di, si Simon. Igtegel sa sundalu ipetiang diyà kenagdi sa kayu kenà i Hésus meketutuk. ³³Agulé, miglagbas da eg-angay diyà sa tukéey getan kepengadan da Golgota. Iya sa selepangan di, Kulobong Ulu. ³⁴Ego da migtebow dahiya, igbegay da diyà si Hésus sa wain inamutan sa tigtu mepait. Dodoo ego di migtémtém, endà inemen di duu.

³⁵Hê, igtutuk da dé Hésus i diyà sa kayu, owoy ighbugsud da. Agulé, egkusing da egseatuwen da sa ginis di.^q ³⁶Egoh di neubus iya wé, egpenuu da egtulik kenagdi. ³⁷Duen ma sa igsulat igtagu da diyà sa lekeatas ulu di anì tandaan da sa itipu da kenagdi. Iya sa kagi di, “Ini si Hésus sa Sulutan diyà etaw Hudiyu.”

³⁸Duen ma duwa maama tegelamps igtutuk da diyà sa kayu ighbugsud, sa sebaen denu kuwanan i Hésus, sa sebaen denu bibang di.

³⁹Na, egkilingkiling sa medoo etaw egtalà dahiya owoy egpeumàumaan da Hésus i. ⁴⁰Guwaen da, “Iyoh! Melukat ko sa Dalesan i Nemula daedò é, owoy petigdegen ko dema diyà sa ketelu di agdaw? Amuk tuu ka Anak i Nemula, tenà ka atu kedu diyà sa kayu ighbugsud anì mealukan ko kuna ya.”

⁴¹Hediya ma, egpeumàumaan da ma Hésus i sa medoo ulu-ulu tegesimbà owoy sa medoo tegetulù uledin igsugkow i Mosis owoy sa medoo kaunutan Hudiyu. ⁴²Guwaen da, “Inalukan di gaa sa medoo liyu etaw, dodoo endà megaga di duu kagdi umaluk. Iya sa kagi di sulutan gaa diyà sa medoo tugod i Islaél. Dodoo endà migtuu ki taman endà tumenà di kedu diyà sa kayu ighbugsud. ⁴³Si Nemula gaa sa egsaligan di. Na, hauwen ta atu amuk alukan i Nemula kagdi ini egoh di enù ka iya sa kagi di Anak i Nemula gaa.”

⁴⁴Hediya ma, egpeumàumaan da ma Hésus i sa duwa maama tegelamps duma di igtutuk diyà sa kayu ighbugsud.

Ini Sa Egoh I Hésus Nematay

(Malkos 15:33-41; Lukas 23:44-49; Huwan 19:28-30)

⁴⁵Na, egoh di alas sepulù owoy duwa, tinenaan deleman sa uwang tanà taman telu kaulas. ⁴⁶Agulé, egoh di alas telu mahapun, migpetaled Hésus i eg-ikagi, guwaen di diyà sa kagi Hibeli, “Eli, Eli, lama sabaktani?” Na, iya sa selepangan sa inikagi di, “O Nemula ku, maen di ya ininiyugan ko aken?”

⁴⁷Egoh sa medoo etaw dahiya migdineg iya wé kagi di, guwaen da, “Egumowen di Iliyas i sa tegesugkow i Nemula egoh anay.” ⁴⁸Agulé, duen sebaen etaw dahiya migletu mig-angay sa tabung, owoy eleden di diyà sa wain mepait, owoy igtagu di diyà sa kayu anì idugol di diyà sa ebà i Hésus anì metepes di. ⁴⁹Dodoo guwaen sa medoo liyu etaw, “Angatan ta pelà anì mehaa ta atu amuk tumebow si Iliyas anì alukan di kagdi.”

⁵⁰Agulé, pinetaled i Hésus dema sa kagi di. Hê, nekedan dé sa ginawa di.

⁵¹Agulé, minelisi teliwadà edung lekeatas taman leketanà sa dakel ginis ighabeng dalem sa teliwadà luwang Dalesan i Nemula. Eglinug

^q 27:35 Basa ko Isalem 22:18

temù owoy netedal ma sa medoo dakel batu. ⁵²Neukaan ma sa medoo batu tinosongon etaw kenà etaw iglebeng, owoy mig-enaw dema sa medoo etaw nematay migpigtuu diyà si Nemula. ⁵³Miglaun da kedu diyà lebeng, owoy egoh i Hésus mig-enaw dema, mig-angay da diyà sa menuwa Hélusalém kenà medoo etaw mighaa kenagda.

⁵⁴Hê, nelimedangan sa kapitan owoy sa medoo sundalu tegetulik si Hésus egoh sa tanà miglinug owoy egoh da mighaa sa medoo nebaelan dahiya. Guwaen da, “Tuu, Anak i Nemula doo ini i maama.”

⁵⁵Na, duen ma medoo bayi migtigdeg da mediyùdiyù anì eghauwen da sa langun kinebael da si Hésus. Kagda sa mig-unut kenagdi kedu siedò tanà Galiliya taman Hélusalém dò anì ebuligan da kagdi. ⁵⁶Dahiya si Maliya tegeMagdala, owoy sebaen ma Maliya inay i Santiyago owoy si Hosé, owoy siedò bayi sawa i Sébediyu, owoy sa medoo duma da ma.

Ini Sa Ego Da Miglebeng Si Hésus

(Malkos 15:42-47; Lukas 23:50-56; Huwan 19:38-42)

⁵⁷Na, egoh di mahapun dé, duen sa kawasà etaw tegeAlimatiya migtebow. Iya sa ngadan di, si Hosé, owoy mig-unut-unut ma diyà si Hésus. ⁵⁸Agulé, inangay di egpegeni diyà si Pilatu sa lawa i Hésus anì ilebeng di. Huanan di, igsugù i Pilatu anì ibegay da diyà kenagdi. ⁵⁹Agulé, kinuwa i Hosé diyà sa kayu ibrugsud owoy binedbed di sa magtu ginis mebulà. ⁶⁰Duen sa magtu lebeng tinosongon di diyà batu owoy iya sa kenà di iglebeng sa lawa i Hésus. Agulé, kinelid di sa dakel batu anì mesagpeng sa lebeng. Agulé, miglegkang dahiya. ⁶¹Na, hinaa i Maliya tegeMagdala owoy sa sebaen ma Maliya iya wé langun binaelan i Hosé, enù ka migpenuu da medapag diyà sa kenà lebeng.

Ini Sa Ego Da Mibantay Sa Lebeng I Hésus

⁶²Na, umenaw simag sa agdaw keetud etaw Hudiyu, mig-angay sa medoo Palasiyu owoy medoo ulu-uluh tegesimbà diyà si Pilatu. ⁶³Guwaen da, “O Datù, netulengan ké sa kagi iya wé etaw tegebutbut. Iya sa kagi di egoh di endà pa nematay, meenaw dema gaa diyà sa ketelu di agdaw. ⁶⁴Huanan di, mepion amuk peangayen ko pebantay sa medoo sundalu ko diyà sa lebeng di taman telu agdaw, anì endà penakawen sa medoo pasek di sa lawa di anì endà ma metulon da duu sa egoh di neenaw dema. Duen dé sa medoo etaw neakalan di, dodox uman pa medaet amuk meakalan da dema danà di gaa neenaw dema.”

⁶⁵Migsagbi Pilatu i, guwaen di, “Na, uwit yu sundalu dutu owoy pebantayi yu temù sa lebeng.”

⁶⁶Agulé, mig-angay da diyà sa kenà lebeng owoy tinaguan da tandà sa dakel batu igsagpeng sa lebeng di anì metiigan da amuk duen sa menakaw. Agulé, ipebantay da diyà sa medoo sundalu.

Ini Sa Ego I Hésus Mig-enaw

(Malkos 16:1-10; Lukas 24:1-12; Huwan 20:1-10)

28

¹ Na, ego i neelut sa agdaw keetud da ego i magtu kesimag Akad egkawatkawat pelawà, mangay Maliya i tegeMagdala owoy si Maliya sebaen diyà sa kenà lebeng. ² Hè, ego i endà pa egtebow diyà lebeng, petow dé duen dakel linug, enù ka duen egsugùsuguen i Nemula migpetuntun kedu langit dò owoy kinelid di sa batu igsagpeng lebeng, owoy migpenuu dahiya. ³ Egseñang temù sa palas di lagà silà owoy tigtu mebulà temù sa ginis di. ⁴ Eglukub sa medoo sundalu egbantay lebeng danà da nelimedangan temù, owoy netuwal da ma lagà da etaw nematay.

⁵ Na, ego sa duwa bayi migtebow diyà sa kenà lebeng, mig-ikagi sa egsugùsuguen i Nemula diyà kenagda, guwaen di, “Yoko egkelimedangan na. Netiigan ku eglagbeten yu Hésus i sa igtutuk da diyà sa kayu igbugsud. ⁶ Dodoo endà dé dahini di, enù ka neenaw dé enù ka neketuu dé sa tinulon di diyà keniyu ego i anay. Awuh yu dé anì mehaa yu sa kenà di pinehibat. ⁷ Na, petéél yu dé angay yu tulon diyà sa medoo salu di, guwaen yu, ‘Neenaw dé ego i nematay owoy humuna keniyu mangay Galiliya dò kenà yu humaa kenagdi.’ Na, yoko egkelpeng duu siini kagi ku diyà keniyu.”

⁸ Agulé, medelamet da miglegkang diyà sa kenà lebeng. Apiya di pa nelimedangan da, tigtu da doo neanggan owoy egletu da anì metulon da diyà sa medoo salu i Hésus. ⁹ Agulé, petow da dé nesesiegung si Hésus diyà dalan, owoy guwaen di, “Kumelanah sa keugpà yu.”

Agulé, migpedapag da diyà kenagdi, owoy migligkued da owoy egsabaan da sa lisen di enù ka eg-looen da. ¹⁰ Agulé guwaen i Hésus, “Yoko egkelimedangan na. Angay yu tulon dutu siedò medoo salu ku anì mangay da Galiliya dò enù ka dutu sa kenà da humaa kenak.”

Ini Sa Binaelan Sa Medoo Tegebantay

¹¹ Na, ego sa duwa bayi miglegkang diyà lebeng, mig-ipanaw ma sa medoo sundalu tegebantay lebeng eg-angay Hélusalém dò. Egtulon da diyà sa medoo ulu-ulul tegesimbà sa langun hinaa da diyà sa kenà lebeng. ¹² Agulé, nesetipon sa medoo ulu-ulul tegesimbà owoy sa medoo kaunutan Hudiyu, owoy egseolomen da sa baelan da. Agulé, binegayan da pilak sa medoo sundalu, ¹³ owoy guwaen da, “Tulon yu diyà sa medoo etaw, guwaen yu, ‘Ego sigep inangay sa medoo pasek di egpenakaw sa lawa di ego i ta neketudug.’ ¹⁴ Na, amuk mekedineg sa gubilenu denu iya wé, kami polo sa molom diyà kenagdi anì endà bulitan di kiyu.”

¹⁵ Agulé, kinuwa sa medoo sundalu sa medoo pilak owoy tinuu da ma sa igsasà da. Na, hediya ma doo sa egtulonen sa medoo etaw Hudiyu taman ini ego i di.

Ini Sa Ego I Hésus Migpehaa Diyà Sa Medoo Salu Di
(Malkos 16:14-18; Lukas 24:36-49; Huwan 20:19-23; Binaelan 1:6-8)

¹⁶Na, mig-angay sa sepulù owoy sebaen salu i Hésus Galiliya dò diyà siedò getan pineangayan i Hésus kenagda. ¹⁷Agulé, egoh da mighaa kenagdi, eg-looen da. Dodox duen duma etaw egkeduwa sa pedu da denu si Hésus. ¹⁸Agulé, migpedapag Hésus i diyà kenagda owoy guwaen di, “Binegayan a dé egkegaga anì kumedatù a diyà sa langun dutu langit dò owoy diyà tanà ma. ¹⁹Huenan di, angay yu diyà sa medoo menuwa diyà siini sinukub langit. Tulù yu sa langun etaw anì umunut-unut da kenak, owoy bautisi yu ma kagda anì tandaan da mesesebaen da si Emà ta Nemula owoy aken i Anak di owoy sa Metiengaw Suguy di. ²⁰Tulù yu ma kagda anì mangunut da sa langun igsugù ku keniyu. Na, taa yu, hih. Takaan ku kiyu eg-unut-unut taman endà meuma sa sabuhanan agdaw.”